

DE MILITAIRE SPECTATOR

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET MAANDBLAD
MINISTERIE VAN OORLOG
EN VAN HET
KONINKLIJK NED. INDONESISCH LEGER

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Red.-Secr.: A. L. VAN DEN BERGE, Luit.-Kolonel v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luitenant-Kolonel der Infanterie
W. DEN TOOM, Majoor-Waarnemer
R. C. SOETBROOD PICCARDT, Maj. v. d. Gen. Staf
K.N.I.L.
A. T. J. BOESTER, Hoofd Krijgsgeschiedkundige Sectie
van de Generale Staf van het K.N.I.L.

118de JAAR

Nr. 11

Nov. 1949

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Nieuws van de maand	586
Uit de Legerorders	591
Mededeling van de Adjutant-Generaal der Koninklijke Landmacht	595

Redactioneel gedeelte

De tactiek in de moderne oorlog, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie III Evolutie in de toepassing der grondbeginselen	596
De S.B.A.C.-Show 1949	600
Luchtdoelartillerie als deel van de luchtverdediging, door W. A. Feitsma, Majoor der artillerie	601
De verdediging van vliegbases door C. Schep, Majoor der Genie Grepen uit de werkelijkheid. De mislukte pantseraanval van Sepp Dietrich, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Infanterie	613
Een bewapeningsprogram voor Europa, door F. C. Spits, res. Kapitein der Infanterie	620
Boekbespreking	624
Juridische Studie, juridisch brevet, juridische dienst, door Mr H. H. A. de Graaff, Luitenant-Kolonel der Artillerie	625
Bevelen, door Mr S. L. F. de Hartogh, res. Luitenant-Kolonel der Infanterie	630
Een trilogie van Ernie Pyle	632
Teamwork en efficiency in de Amerikaanse Defensieleiding, door W. den Toom, Majoor wrn.	634
Uit de buitenlandse vakpers	637

DE MILITAIRE SPECTATOR

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET MAANDBLAD
MINISTERIE VAN OORLOG
EN VAN HET
KONINKLIJK NED. INDONESISCH LEGER

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Red.-Secr.: A. L. VAN DEN BERGE, Luit.-Kolonel v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luitenant-Kolonel der Infanterie
W. DEN TOOM, Majoor-Waarnemer
R. C. SOETBROOD PICCARDT, Maj. v. d. Gen. Staf
K.N.I.L.
A. T. J. BOESTER, Hoofd Krijgsgeschiedkundige Sectie
van de Generale Staf van het K.N.I.L.

118de JAAR

Nr. 11

Nov. 1949

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN^{ns} PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Nieuws van de maand	586
Uit de Legerorders	591
Mededeling van de Adjutant-Generaal der Koninklijke Landmacht	595

Redactioneel gedeelte

De tactiek in de moderne oorlog, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie III Evolutie in de toepassing der grondbeginselen	596
De S.B.A.C.-Show 1949	600
Luchtdoelartillerie als deel van de luchtverdediging, door W. A. Feitsma, Majoor der artillerie	601
De verdediging van vliegbases door C. Schep, Majoor der Genie Grepen uit de werkelijkheid. De mislukte pantseraanval van Sepp Dietrich, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Infanterie	613
Een bewapeningsprogram voor Europa, door F. C. Spits, res. Kapitein der Infanterie	620
Boekbespreking	624
Juridische Studie, juridisch brevet, juridische dienst, door Mr H. H. A. de Graaff, Luitenant-Kolonel der Artillerie	625
Bevelen, door Mr S. L. F. de Hartogh, res. Luitenant-Kolonel der Infanterie	630
Een trilogie van Ernie Pyle	632
Teamwork en efficiency in de Amerikaanse Defensieleiding, door W. den Toom, Majoor wrn.	634
Uit de buitenlandse vakpers	637

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

NIEUWS VAN DE MAAND

DE OORLOGSBEGROTING 1950

Aan de Memorie van Toelichting ontlenen wij het volgende.

Hoewel de begroting voor een aanstaand dienstjaar een beeld behoort te geven omtrent de vastgestelde lijnen, waarlangs het beleid zich in de komende periode zal bewegen, biedt de begroting van het dienstjaar 1950 van het Departement van Oorlog zulks niet. Slechts een poging kon worden ondernomen om een indruk te geven van een mogelijk, afhankelijk van meerdere daarop inwerkende factoren, te verwachten ontwikkeling.

Allereerst vond de samenstelling van deze begroting, waarvan het eindcijfer bedraagt f 647.812.612.—, plaats in een periode, waarin de oplossing van het Indonesische conflict weliswaar mocht worden verhoopt, doch nog niet met stelligheid kon worden voorzien. Evenals in de voorafgaande jaren moest derhalve bij het opstellen van de begroting worden uitgegaan van de omstandigheid, dat belangrijke delen van de Nederlandse strijdkrachten overzee werkzaam zouden moeten zijn en dat daaraan bijzondere zorg dient te worden besteed.

Daarnevens — en dit element is zeker niet van minder belang — wordt de voorbereiding van de Nederlandse deelneming aan de verdediging van West-Europa overschaduwd door onzekerheid omtrent de mate waarin en de wijze waarop met de partners in de West Europese Unie en de deelnemers aan het Atlantisch Verdrag samengewerkt kan worden om ons land op aanvaardbare voorwaarden — in verband met de noodzakelijke handhaving en versterking der nationale volkshuishouding — van de noodzakelijke materiële hulpmiddelen te voorzien.

Zo wordt het ontwerpen van een duidelijk beeld van het voor de opbouw der landsverdediging te voeren beleid, op enkele hoofdpunten bemoeilijkt. Geen onzekerheid bestaat omtrent de

noodzakelijkheid van aanvaarding en nakoming van verplichtingen op militair gebied, welke zowel in Indonesië als in West-Europa in beginsel werden aanvaard. Wel moet echter worden vastgesteld, dat allengs de moeilijkheden zijn gebleken van het voorbereiden van een deugdelijke bijdrage tot de West-Europese verdediging naast het voortzetten van de Nederlandse militaire inspanning in Indonesië. Voor twee in haar opzet en uitvoering verschillend gerichte en in menig opzicht nieuwe taken, betde van grote omvang, moet de leiding der Rijks-defensie optreden. Deze zware en in de loop van de tijd groeiende opgaven hebben organisatorische verwickelingen met zich gebracht, welke, zichtbaar wordende in schier elk onderdeel van het gehele apparaat, niet zullen kunnen worden opgelost dan wanneer thans doelbewust van deze ontwikkeling wordt afgebogen en getracht wordt de gang van zaken in nieuwe banen te leiden.

De Minister van Oorlog merkt in dit verband op, dat de wijzigingen van organisatorische aard, welke op 1 Mei 1949 hebben plaats gevonden in de vorm van het aanstellen van een tweetal staatssecretarissen en het aanbrengen van wijzigingen in de hogere legerleiding, hem in de praktijk hebben bevestigd, dat hierdoor de mogelijkheid om de zo verwickeld geworden samenstelling van het gehele militaire apparaat in de hand te houden, bepaaldelijk is gediend. Meer efficiency in organisatie en werkwijze, het beheersen van de vele nieuwe problemen, welke het optreden in internationaal verband oplevert, het doordringen van het gehele apparaat der defensie van bepaalde opvattingen, zomede het zichtbaar maken van duidelijke richtlijnen, worden door deze reorganisatie zeker gebaat. Hierbij wordt de volle aandacht geschonken aan de versterking van de onderlinge samenhang en samenwerking van de

verschillende delen der strijdkrachten. Dat mede daardoor de weg zal kunnen worden gevonden om in 1950 te geraken tot één departement van Rijksverdediging, acht hij een aanwijsbaar voordeel.

Zware lasten zullen in dit en in volgende begrotingsjaren voor de Rijksverdediging moeten worden aanvaard.

Indien op den duur van een verantwoordde militaire inspanning sprake zal kunnen zijn, behoren zekere financiële grenzen met het oog op het totaal der financiële moeilijkheden des lands te worden aanvaard. In overgangstijd kunnen deze grenzen slechts tastenderwijze worden benaderd. Het vinden en vaststellen van zodanige begrenzingen is evenwel onontkoombaar, indien men wil waken tegen het gevaar, dat door het aanvankelijk te ver uitzetten en later inkrimpen dezer grenzen een opbouw van de Rijksverdediging wordt ondernomen, waarin zich op den duur materiële onvolkomenheden aan menselijke teleurstellingen paren, tot grote schade van het nuttig resultaat. Een zodanig verloop van zaken is in de historie van Nederland welbekend.

Met het oog op de primaire noodzaak om de aan de Rijksverdediging bestede landsgelden zoveel mogelijk te doen strekken tot de opbouw van een militair apparaat, waarin de natie haar vertrouwen zal mogen stellen, zal een voortdurend kritische instelling ten opzichte van de organisatie der strijdkrachten geboden zijn. Dat deze tot verschillende verbeteringen zal kunnen leiden, acht de Minister waarschijnlijk. Aan inperking van de apparatuur, met de leiding van zaken betreffende de Rijksverdediging in vredetijd belast, wordt alle aandacht geschonken.

Bovendien wordt bevorderd, dat bij het toenemen van de technische en theoretische eisen, aan militair personeel te stellen, in versterkte mate gestreefd wordt naar het verkrijgen van bekwaam personeel in beroepsdienst of op lang verband, teneinde te voorkomen, dat door kostbare opleidingen van dienstplichtigen telkens opnieuw regelmatig wederkerende grote uitgaven moeten worden aanvaard, waartegenover het rendement — wegens de slechts korte benutting van de afgerichte militairen — beperkt is.

De Minister verklaart, dat zijns inziens waar mogelijk, gebruik moet worden gemaakt van de diensten van vrijwilligers, die voornamelijk buiten kazernesverband de nodige opleiding verkrijgen.

Deze gedachte wordt in de Nationale Reserve verwerkelijk; aan de hand van de opgedane ervaringen zal zoveel mogelijk nut getrokken moeten worden uit deze wijze van oefening en van organisatie. In het kader van de te verrichten militaire taken dient tijdig aandacht te worden geschonken aan de waarde van het vrouwelijke vrijwillige element voor de landsverdediging. Het eigen wezen der vrouw zal daarbij uiteraard volledig behoren te worden beschermd.

Ondanks teleurstellingen en tegenslagen, als gevolg van de militaire inspanningen gedurende de laatste jaren aan velen bereid, is de wil tot zelfhandhaving in de Natie in sterke mate aanwezig. Door het openen van ruime mogelijkheden voor allen, die bereid zijn om mede te werken aan de versterking van de weerkraft des Rijks, hoopt de Minister van Oorlog te bevorderen, dat de Rijksdefensie kan worden doortrokken van de overtuiging en van de wilskracht, welke niet enkel de materiële mogelijkheid der verdediging dienen, doch vooral haar morele waarde verhogen!

Met alle kracht zal worden bevorderd, dat binnen de grenzen van de financiële mogelijkheden de werkzaamheid allereerst wordt gericht op het scheppen van militaire formaties, welke in internationaal verband tot doeltreffende afweer in staat geacht kunnen worden.

Verschillende feitelijke omstandigheden leiden tot moeilijkheden:

Zo is o.a. Nederland's dichte bevolking en de beperktheid van zijn territoir oorzaak van velerlei moeilijkheden ten aanzien van de voor alle strijdkrachten noodzakelijke oefengelegenheid.

Nieuwe strijdmiddelen, waarvan de aanschaffing en het gebruik zeer hoge lasten met zich medebrengen, zullen slechts in beperkte mate kunnen worden aanvaard.

Aan de inrichting van versterkte lijnen van defensie in de oude zin kan niet meer worden gedacht.

De voor militaire ontwikkeling noodzakelijke en zeer kostbare research zal ons land slechts in zeer bescheiden mate kunnen aanbieden. Niettemin zal, waar mogelijk en in overeenstemming met hetgeen onze Europese partners dienaangaande zullen blijken te willen ondernemen, de vervaardiging in eigen nijverheid van voor de defensie noodzakelijk materieel worden bevorderd. In nauwe samenwerking met de overige hierbij betrokken departementen wordt

aan deze materie de volle aandacht geschonken.

De Minister ontveinst zich niet, dat van degenen, die leiding moeten geven aan de militaire activiteit in een tijdvak van reconstructie en omschakeling, bijkans het onmogelijke wordt gevraagd. Eensdeels immers moeten in internationaal verband veelal bepaalde studiën worden gemaakt en mogelijkheden uitgewerkt, welke op haar uitvoerbaarheid getoetst in het kader der landmiddelen — vooral zolang de verplichtingen in Indonesië zwaar drukken — veelvuldig wijziging vergen; anderdeels moet de opbouw van onze strijdkrachten worden ondernomen, terwijl telkens weer de aandacht van hen, die met deze opbouw zijn belast, gevraagd wordt voor vraagstukken, betreffende de Nederlandse militaire belangen overzee. Van rustige opbouw is zodoende geen sprake. Vóór alles moet evenwel het streven worden gericht op het verkrijgen van de nodige orde en doelbewustheid in het beleid, wil men werkelijk kunnen hopen op deugdelijke militaire voorbereidingen. Alleen door rust en regelmaat in de militaire opbouw zal verbetering van kwaliteit kunnen worden verkregen. Met waardering wenst hij te dezer plaatse te getuigen van veler ernstig streven om in een opbouwende geest te dienen. Dit geeft hem vertrouwen, dat ook in de komende periode vruchtbaar handelen mag worden verwacht, ook al zullen tegenslagen bij deze arbeid niet uitblijven.

Met inachtneming van de in het voorgaande geschetste onzekere factoren is bij de samenstelling der begroting uitgegaan van de volgende basis.

1. De vorderingen van het bondgenootschappelijk overleg hebben op militair gebied geleid tot een algemeen denkbeeld omtrent hetgeen nodig is om West-Europa tegen een bedreiging te verdedigen.

In het raam van dit denkbeeld wordt van Nederland verwacht, een gedeelte te vormen van het geallieerde front, in de eerste plaats bestemd voor dekking van eigen gebied op de grond en in de lucht.

In 1950 zal een aanvang worden gemaakt met de opleiding van eenheden voor vorenomschreven taak voorzover zulks binnen de grenzen van 's lands economische en financiële mogelijkheden ligt.

2. De uitzending van troepeneenheden naar Indonesië wordt beperkt tot hetgeen onder de **bij het samenstellen der begroting te voorziene omstandigheden**

voor aflossing onontbeerlijk werd geacht.

3. Voorbereidingen dienen te worden getroffen, om, zolang nog geen troepen kunnen worden gemobiliseerd, welke zijn opgeleid op grond van het gestelde in punt 1, voorlopig op andere wijze n.l. door het mobiliseerbaar maken van uit Indonesië terugkerende grote eenheden en kleinere onderdelen, in de behoefte aan troepen bestemd voor het in punt 1 omschreven doel te voorzien.

4. Het normaal onder de wapenen en in opleiding zijnde militair personeel moet voldoende zijn:

a. voor de handhaving van binnenlandse orde en rust;

b. voor het vormen van een kern der strijdkrachten, welke het land moeten kunnen beveiligen tegen plotselinge overvallingen.

5. Aangezien 1950 het eerste jaar zal zijn van de reeks jaren, welke nodig zijn voor de uitvoering van een afgerond plan van legervorming, zal in 1950 de vredesorganisatie voor het eerst een meer duurzaam karakter kunnen verkrijgen.

6. De voor het jaar 1950 ontworpen vredesorganisatie zal naast doelmatigheid en afstemming op hetgeen de legervorming beoogt in hoge mate rekening moeten houden met de eisen van soberheid, welke de benarde financiële situatie van het land stelt.

7. De verhouding van het K.N.I.L. tot de K.L. is zodanig afhankelijk van tijdens de samenstelling der begroting onzekere politieke factoren, dat hiermede geen rekening kon worden gehouden.

8. De gemiddelde sterkte van het in Nederland verblijvende deel der Koninklijke landmacht met uitzondering der luchtmacht zal maximaal bedragen 51.868 man.

UITZENDING NAAR EN TERUGKEER UIT INDONESIË

Voor 1950 is **geraamd** het uitzenden naar Indonesië ter aflossing van aldaar aanwezige troepen van een zelfstandige infanteriebrigade plus 3 bataljons in het voorjaar en van nogmaals 3 bataljons in het najaar.

Voortvloeiende uit de reeds in 1949 genomen maatregelen ligt het voorts in het voornemen in het jaar 1950 uit te zenden 500 dienstplichtigen, welke een elementaire opleiding in Nederland ontvangen en bestemd zijn voor administratieve en technische werkzaamheden in militair verband in Indonesië.

Het ligt in het voornemen in 1950 de terugkeer van de 1ste Divisie „7 De-

ember" te voltooien en daarna de 2de Divisie te repatriëren. Bij elke divisie behoren 6 bewakingsbataljons, welke gelijk met de divisie waren uitgezonden.

Bovendien ligt het in de bedoeling de z.g. 3de Divisie (lichting 1947) in de loop van 1950 naar Nederland terug te voeren.

TROEPEN IN NEDERLAND

Territoriale troepen

Aangezien het niet meer mogelijk is bij de uitvoering van het reeds aangeduide legervormingsplan dienstplichtigen te bestemmen voor diensten bij territoriale bataljons, zal dit de opheffing dezer bataljons ten gevolge moeten hebben.

Voorgenomen is van de thans bestaande drie territoriale bataljons, één bataljon op te heffen in Maart 1950, één bataljon in September 1950 en één bataljon in Maart 1951.

De totale gemiddelde sterkte der territoriale bataljons zal hierdoor in 1950 teruglopen tot 1.564 man.

Van de thans bestaande territoriale afdelingen luchtdoelartillerie zal in de loop van 1950 één afdeling worden opgeheven. De gemiddelde sterkte voor dit jaar bedraagt 708 man.

Nationale Reserve.

De vorming der Nationale Reserve gaat gestadig voort. Het voornemen bestaat om uit de vrijwilligers der Nationale Reserve, naast infanterie eenheden, te formeren eenheden lichte luchtdoelartillerie, terwijl bovendien nog de mogelijkheid onder ogen wordt gezien om ook andere specialistische formaties als aan- en afvoertroepen, pontonniers, spoorwegtroepen, verbindingstroepen enz. uit vrijwilligers der Nationale Reserve te vormen.

Door ook in 1950 de gelegenheid te bieden in een klein doch goed ingericht kamp gedurende enige weken vrijwilligers der Nationale Reserve in werkelijke dienst te doen verblijven zijn de voorwaarden geschapen, kadervorming uit de gelederen dier Reserve te doen plaats vinden.

LEGERPLAN 1950

1. Inhoud van het legerplan.

Met een enkel woord werd reeds aangeduid, dat het in de bedoeling ligt in 1950 een aanvang te maken met een plan van legervorming, dat zich over verscheidene jaren zal uitstrekken.

Het legerplan 1950 nu omvat de over een aantal jaren verdeelde vorming van

een bescheiden Veldleger, bestaande uit enkele divisies, met de nodige legerkorpstroepen en reserves, benevens van de troepen bestemd voor inwendige veiligheid de verdediging der gebieden vallende buiten het operatiegebied en de bescherming tegen overvallen uit de lucht. Voorts behoren hiertoe luchtdoelartillerie en luchtdoelzoeklichten voor de verdediging van het binnenland en troepen voor de aan- en afvoer.

Het legerplan is gebaseerd op de door de Dienstplichtwet toegelaten maximale tijden van eerste oefening.

De lichte, die in het raam van het legerplan 1950 's jaarlijks in het algemeen in twee ploegen zal worden opgeroepen, telt voor de Koninklijke landmacht (zonder Legerluchtmacht) rond 39000 man.

Het totaal aantal in opleiding te nemen dienstplichtigen in 1950 bedraagt echter mede in verband met het gestelde onder 2 ten naaste bij slechts 22.000 man.

De dienstplichtigen zullen na het volbrengen van hun eerste oefening met groot verloop vertrekken na te zijn ingedeeld in eenheden, welke bij mobilisatie zullen worden gevormd. Hun militaire vaardigheid zal door het houden van herhalingsoefeningen op peil worden gehouden.

2. Overgang van de huidige toestand op het legerplan 1950.

De overgang van de huidige toestand op die van het legerplan 1950 vraagt voorzieningen in tweeërlei opzicht:

het ombouwen van de bestaande vredesorganisatie in de vredesorganisatie behorende bij het legerplan 1950;

het voor mobilisatie gereed maken van uit Indonesië teruggekeerde eenheden teneinde te voorzien in de leemte voortgaande aan het tijdstip, waarop de uit het legerplan 1950 voortkomende eenheden als te mobiliseren eenheden ter beschikking komen.

Met het ombouwen van de vredesorganisatie is enige tijd gemoeid, waarin het opleidingsapparaat der Koninklijke landmacht uiteraard een geringere capaciteit kan ontwikkelen dan normaal.

In verband hiermede zal in het voorjaar 1950, behoudens voor de drie opleidingseenheden, welke elk een bataljon infanterie opleiden voor uitzending naar Indonesië en enig personeel voor de vredesdienst en potentiëel kader, geen lichtingsploeg onder de wapenen worden geroepen.

Na het vertrek der lichte 1949 II naar Indonesië zal de reorganisatie der

Koninklijke landmacht plaats vinden binnen het raam der nieuwe organisatie, welke in het voorjaar 1950 van kracht zal worden.

Het volgens de bestaande plannen te benutten deel van de lichte 1950 zal — behoudens de bovenomschreven beperkte oproep in het voorjaar — dan onder de wapenen komen in het najaar 1950 bij de dan op halve sterkte gebracht wordende nieuwe vredesorganisatie 1950, uiteraard gelijk met het personeel der drie Indonesië bataljons, dat uit de lichte 1950 II zal moeten komen; het eerste deel der lichte 1951 in het voorjaar 1951, op welk tijdstip de nieuwe organisatie, behoudens enige uitzonderingen, voltooid zal zijn.

Uit het vorenstaande blijkt, dat de lichte 1950 niet ten volle zal worden benut, zij het dan ook, dat wel uit deze lichte zoveel mogelijk officieren en onderofficieren zullen worden opgeleid. Zulks is een nadeel dat moet worden aanvaard, teneinde de overschakeling van de bestaande organisatie op de nieuwe mogelijk te maken.

Het voor mobilisatie gereed maken van uit Indonesië teruggekeerde eenheden houdt in een korte herhalingsoefening in 1950.

Het ligt in de bedoeling, dat een aantal onderdelen ter gezamenlijke sterkte van 18.000 man, in drie groepen van 6000 man elk gedurende 20 dagen (kader en officieren) en 16 dagen (de manschappen) zullen worden geoefend.

Voorts zullen voor een aantal kleinere onderdelen mobilisatie-oefeningen van enige dagen worden gehouden.

3. De Vredesorganisatie 1950.

Scholen en onderwijsinrichtingen.

In de vredesorganisatie 1950 zullen onderstaande scholen en onderwijsinrichtingen worden opgenomen:

- Hogere Krijgsschool,
- Hogere Intendanceschool,
- Koninklijke Militaire Academie,
- Infanterieschool,
- 3 Kaderscholen Infanterie, waarvan 2 in 1950,
- Cavalerieschool,
- Artillerieschool,
- Luchtdoelartillerieschool,
- Genieschool,
- Verbindingsschool,
- School Aan- en Afvoertroepen,
- 2 Centrale opleidingsinrichtingen voor administratief kader,
- Rij- en tractieschool,
- Stormschool,
- School voor militaire lichamelijke opvoeding,

- School Reserve-Officieren Geneeskundige dienst, Kaderschool geneeskundige troepen, militaire school voor hygiëne en preventieve geneeskunde, en de school van de militair tandheelkundige dienst, zoveel mogelijk samengevoegd in een schoolbataljon van het Regiment geneeskundige troepen.
- De scholen der technische troepen en intendance troepen zullen in verband met de efficiency evenals de scholen der geneeskundige troepen, als schoolbataljon bij de betreffende regimenten worden ondergebracht.
- het Vrijwilligers Opleidingscentrum.

Opleiding der lichte.

In tegenstelling tot de voorgaande jaren zal ingaande najaar 1950, de lichte niet meer worden opgeleid in depôts, doch weder in regimenten. Het depôtstelsel werd ingesteld toen bleek, dat het toenmaals bestaande geheel van regimenten geen economische opleiding waarborgde en onder voorlopige handhaving der bestaande vredeseenheden — waaraan de mobilisatie-bureaux waren verbonden — tot een grotere concentratie der opleidingen werd besloten. Thans is het tijdstip gekomen de in 1946 bij Koninklijk Besluit vastgestelde vredesorganisatie te wijzigen en met opheffing van overbodige en vorming van nieuwe regimenten de vredesorganisatie aan te passen aan het inmiddels beproefde opleidingssysteem.

Hierbij zal aan de handhaving der traditie en de regionale binding de nodige aandacht worden besteed. Zo ligt het b.v. in het voornemen de regimenten infanterie en cavalerie namen toe te kennen, waarin, waar zulks passend is, de regionale afkomst tot uitdrukking zal worden gebracht. Van de vredesorganisatie zullen deel uitmaken:

- 9 regimenten infanterie,
- 1 regiment zware mortieren (infanterie),
- 2 regimenten vechtwagens (cavalerie)
- 1 regiment pantserwagens (cavalerie),
- 2 regimenten veldartillerie,
- 2 regimenten middelbare artillerie,
- 1 artillerie meetregiment,
- 1 regiment lichte luchtdoelartillerie,
- 3 regimenten zware luchtdoelartillerie,
- 1 regiment zoeklichten (LuA),
- 2 regimenten genietroepen (pioniers),
- 1 regiment genietroepen (pontonniers),
- 1 regiment verbindingstroepen,
- 1 regiment aan- en afvoertroepen,
- 1 regiment technische troepen,

1 regiment intendancetroepen,

1 regiment geneeskundige troepen.

Bovengenoemde regimenten zullen, met uitzondering van de aan- en afvoertroepen en de luchtdoelartillerie en zoeklichten, rechtstreeks onder de bevelen staan der Bevelhebbers in de militaire gewesten. De aan- en afvoertroepen blijven met de school aan- en afvoertroepen onder de bevelen van C.-Verkeerstroepen terwijl de regimenten luchtdoelartillerie en zoeklichten met de luchtdoelartillerieschool onder de bevelen van Commandant Luchtdoelartillerie komen.

Ten behoeve van de oorlogsvoorbereiding en het houden van oefeningen in groter verband is een Commandant strijdkrachten te Velde aangewezen met een kleine staf.

LEGERLUCHTMACHT

In Indonesië zal, voor zover thans valt te voorzien, moeten worden voortgegaan met het handhaven en op sterkte houden van de reeds aanwezige eenheden, alsmede met de aflossing — voor zover nodig — van het personeel daarvan. Hiertoe is in de uitzending van 900 man in vier ploegen voorzien, waarvan de opleiding van 4 maanden in Nederland ten laste van deze begroting is gebracht.

In Nederland dient binnen het raam van de defensie van West-Europa te worden voortgegaan met de vorming van gevechtseenheden en het inrichten van vliegbases, terwijl zal worden voortgebouwd aan het voor het luchtverdedigingssysteem benodigde waarschuwingsapparaat.

Onder het bovenvermelde valt de verdere aanschaffing van luchtvaartmaterieel alsmede de daarbij behorende technische uitrusting en bewapening, het verder in gereedheid brengen van de voor de luchtverdediging onontbeer-

lijke vliegvelden, het inrichten van radarstations en de inrichting van de luchtwachtdienst. Voorts zal worden voortgegaan met de aanleg van het voor de luchtverdediging benodigde verbinding-net.

Het voor de evengenoemde opbouw van de luchtmacht benodigde luchtvaarend- en grondpersoneel zal worden opgeleid bij het Commando Luchtvaartopleidingen.

Rekening houdende met de normaal optredende verliezen en slijtage zal ook dit jaar een bedrag moeten worden opgebracht voor vervanging van luchtvaartmaterieel, teneinde de bestaande eenheden op sterkte te houden, en de opleidingen aan te passen aan de eisen, gesteld aan het ingebruik nemen van moderner luchtvaartmaterieel.

Er zal gestreefd moeten worden naar voortzetting van de reeds aangevangen werving van beroepspersoneel, waaraan de Luchtmacht nog steeds tekort heeft. Bij de Luchtmacht is een betrekkelijk groot quantum beroepspersoneel naast het reserve- en dienstplichtig personeel nodig, enerzijds omdat aan de Luchtmacht de eis van grote paraatheid moet worden gesteld, anderzijds omdat voor vele categorieën luchtmachtpersoneel de aan de opleiding verbonden hoge kosten slechts goed tot hun recht kunnen komen, indien personeel in opleiding wordt genomen, dat voor langere tijd in werkelijke dienst blijft dan reserve- en dienstplichtig personeel. Ook is een betrekkelijk grote kern van beroepspersoneel op de duur economischer dan een kleine kern.

De gemiddelde jaarsterkte der luchtmacht is geraamd op 9.884 man. Hieronder is thans 884 man beroepspersoneel. Dit aantal zal om evengenoemde redenen tegen het einde van het begrotingsjaar 1950 belangrijk moeten worden verhoogd.

UIT DE LEGERORDERS

Nr. 159 L. — Traditie Rij- en Tractieschool.

Bij K.B. van 2 December 1948, nr. 17 is bepaald, dat de traditie van de Rij-school overgaat op de Rij- en Tractieschool.

Nr. 161 L-LM — Onderscheidingsteken voor chauffeurs, die uitmunten in het onderhouden van hun voertuig.

Aan chauffeurs, behorende tot de Koninklijke landmacht en tot de Lucht-

strijdkrachten, die hun voertuig op uitmuntende wijze onderhouden, kan het recht worden toegekend een bijzonder onderscheidingsteken te dragen.

Het bovengenoemde borstonderscheidingsteken voor plichtbetrachting is als draagspeld uitgevoerd en zal worden gedragen op de plooi van de linkerborstzak en wel op het midden van de plooi. Indien reeds een of meer herinneringsonderscheidingstekenen tussen de punt van de klep van de borstzak aan de

onderkant van de plooi worden gedragen, zal de volgorde van het dragen van boven naar beneden zijn:

- a. herinneringsteken Ned. Binnenlandse Strijdkrachten;
- b. onderscheidingsteken voor chauffeurs;
- c. draagspeld 24 uren militaire oefenrit.

De afstand tussen de onderscheidingsteken moet ongeveer 1 cm bedragen.

Het onderscheidingsteken voor plichtsbetrachting is vervaardigd van zilverkleurig metaal en bestaat uit een auto-stuurwiel, door hetwelk een lauwertak is gevlochten. Het geheel is omgeven door een gestyleerde koppelriem met gesp en gedekt door een Koninklijke kroon.

De grootste lengte van het onderscheidingsteken is 4 cm, de breedte bedraagt 2,5 cm.

De eisen, waaraan de chauffeurs van de K.L. moeten voldoen zijn nader in deze L.O. omschreven. De eisen, waaraan de chauffeurs van de L.S.K. moeten voldoen, zullen nader in een L.O. worden vastgelegd.

Nr. 164 L-LM — Reorganisatie van het Hoofdkwartier van de G.S.

Bij MB van 18 Juli 1949, nr. 2003 is de — 1 Juli 1949 doorgevoerde reorganisatie van het HK-GS bepaald.

In verband daarmee dient in het schema op de blzn. 312 en 313 van het Juni-nummer 1947 het gestelde onder „ChGS” te vervallen. Voor de huidige organisatie van het HK-GS wordt verwezen naar onderstaand schema.

Voorts dient in het hiervoor eerstgenoemde schema in het Juni-nummer 1947 onder „KwGen” te worden door- geslagen: „Dir K trn D VI” en onder „Adj Gen” te worden toegevoegd: „A 6 Afd. Militair Juridische Dienst.”

Op eerder genoemde datum werden geformeerd de

- Inspectie der infanterie
- Inspectie der cavalerie
- Inspectie der artillerie
- Inspectie van de verbindingdienst
- Inspectie der genie

Nr. 166 L-LM — Oprichting van het Dienstvak der aan- en afvoertroepen.

Op 1 Augustus 1949 wordt geacht te zijn opgericht het dienstvak der aan- en afvoertroepen.

Zodra de wettelijke bepalingen zulks toelaten, zullen door de zorg van de Adjudant-generaal worden ingedeeld bij het Dienstvak der aan- en afvoertroepen:

het daartoe in aanmerking komende personeel van:

- het Directoraat Verkeerswezen;
- de Verkeerstroepen;
- de School der K.-troepen;
- de Garnizoensgarages.

Nr. 170 L-LM — Onderscheidingsvlag voor de Staatssecretaris van Oorlog en eerbewijzen voor Staatssecretarissen.

Door de Staatssecretaris van Oorlog wordt een onderscheidingsvlag gevoerd, zoals hierna omschreven.

De breedte van de onderscheidingsvlag is $\frac{3}{4}$ gedeelte van de lengte. De vlag bestaat uit zeven banen: rood, wit, blauw, wit, rood, wit, blauw, alle lopende in de lengte en van gelijke breedte; in het midden bevindt zich een cirkelvormig wit veld, waarvan de middellijn $\frac{1}{20}$ deel kleiner is dan de gezamenlijke breedte van drie banen en dat beladen is met de leeuw uit het Nederlandse wapen in rode kleur.

Voor staatssecretarissen worden dezelfde eerbewijzen gebracht als voor ministers, hoofden van een departement van algemeen bestuur.

Voor de Staatssecretaris van Oorlog worden dezelfde eerbewijzen gebracht als voor de Minister van Oorlog.

De terzake bestaande voorschriften in het Reglement op de Garnizoensdienst en het Voorlopig reglement op de inwendige dienst der Koninklijke Landmacht zullen worden aangevuld.

Een staatssecretaris behoort te worden aangesproken met: „Excellentie”.

Nr. 186 L-LM — Officiëren bij de Nationale Reserve.

In verband met een noodzakelijk geworden uitbreiding van de Nationale Reserve met eenheden van andere wapens en dienstvakken dan die van het wapen der infanterie kunnen, als gevolg van het totstandkomen van het KB van 2 Augustus 1949, nr. 24, de reserve-officiëren bij de Nationale Reserve als zodanig bij een der wapens of dienstvakken worden benoemd.

Nr. 188 — Adviescommissie aanwijzing Luchtmachtofficiëren hogere tactische vorming.

Bij Beschikking van 23 April 1949, Luchtmachtstaf, Sectie L 4 (Opl.), Nr. 1051, is ingesteld een „Adviescommissie aanwijzing Luchtmachtofficiëren hogere tactische vorming”, welke commissie tot taak heeft zich een oordeel te vormen en advies uit te brengen omtrent de geschiktheid van officieren voor het

Adjunct Chef van de G.S.

Pl.v.v. Chef van de G.S.

Adjunct Chef van de G.S.

spec
opdracht

Kabinet van de Chef G.S.
en de Pl.v.v. Chef G.S.

Sectie G 1, Organisatie

- Bur. A Vredesorg en Legeringsaangelegenh.
- Bureau B Oorlogsorganisatie
- Bur. C Sterktecontrole en Begrotingsaangelegenh.
- Bureau D Mobilisatie
- Bureau E Alg. zaken en Secretarie

Sectie G 2, Inlichtingen

Sectie G 3 Oper. en mil. pol. aangelegenheden.

- Bureau A Operatiën
- Bureau B Concentratieën
- Bureau C Territoriale verdediging
- Bureau D Mil. pol. aangelegenh.
- Bureau E Plannen
- Bureau F Mil. aandr. k. oortl. voorb.

Sectie G 4, Logistiek

- Bureau A Plannen
- Bureau B Uitvoering
- Bureau C Etappen en verkeersaang.
- Bureau D Techn. aangelegenheden
- Bureau E Conuële

Sectie G 5, Opleidingen en oefeningen

- Bureau A Plannen en Coördinatie
- Bureau B Opleiding tactische wapens
- Bureau C Opleiding techn. wapens
- Bureau D Bijzondere opleidingen
- Bureau E Lichaamlijke opvoeding
- Bureau F Veiligheid schietbanen
- Bureau G Reglementen en voorschr.
- Bureau H Alg. zaken en Secretarie

Sectie Krijgsgeschied.

- Bureau A Nwe krijgsgeschiedenis
- Bureau B Oude krijgsgeschiedenis
- Bureau C Binnenl. strijdkrachten
- Bureau L Illegale wapenreizen
- Bureau t Archief voormalig M.G.
- Archief Koninklijke Landmacht

Sectie Verbind. dienst

- Bureau A, Legercode dienst en Bericht. veill. dienst
- Bureau B Verbindingsdienst

Sectie Algemene zaken

Directoraat Nat Reserve

- Bureau A Organisatie
- Bureau B Opleidingen
- Bureau C Personeel

Bibliotheek

Secretarie

Administratieve compagnie

Bur. v. d. adm. v. h. Hoofd-kwartier van de Gen. Staf

volgen van de hogere tactische vorming aan de Luchtmacht Stafschool.

Nr. 193 L-LM — Beëdiging en proces-verbaal wegens eedsaflegging.

Bij M.B. van 2 September 1949, nr. 505 heeft de Minister van Oorlog bepaald:

Vermits gebleken is, dat het bepaalde in artikel 6, lid 2, van het Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht blijkbaar niet voldoende bekend is aan de daarvoor in aanmerking komende autoriteiten der Koninklijke landmacht, wordt de tekst van het bedoelde lid, bij deze, onder de bijzondere aandacht dezer autoriteiten gebracht:

„Geen officier wordt als zodanig tot de uitoefening van de militaire dienst toegelaten dan na in handen van de bevoegde autoriteit de eed (de belofte) als officier te hebben afgelegd.”

Gelet op de inhoud van dit lid draag ik alle daarvoor in aanmerking komende autoriteiten op, zorg te dragen, dat de beëdiging van nieuw benoemde officieren en reserve-officieren onverwijd plaats vindt nadat het Koninklijk besluit der benoeming te hunner kennis is gebracht.

Onder intrekking van het gestelde in L.O. 1948, nr. 189, bepaal ik ten aanzien van de processen-verbaal wegens eedsaflegging van officieren en reserve-officieren — bij deze — het volgende:

1°. de beëdiging van de officieren en reserve-officieren dient te geschieden door de Commandant van het Korps waarbij de betrokken officier registratief is ingedeeld; aangezien het gewenst is de beëdiging te doen plaats vinden vóór het front van de troep, waarbij de te beëdigende officier is ingedeeld, dient de Korpscommandant, niet tevens de troepencommandant zijnde, zich ter zake te verstaan met de desbetreffende troepencommandant;

2°. het oorspronkelijke proces-verbaal wegens eedsaflegging behoort te worden opgelegd in het archief van de Commandant in wiens handen de eed (de belofte) is afgelegd;

3°. steeds behoort een afschrift van het proces-verbaal zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk drie maanden nadat de beëdiging heeft plaats gevonden, aan het Ministerie van Oorlog, Afdeling A 1, te worden ingezonden;

4°. voorts behoort in voorkomend geval door de Korpscommandant, als bedoeld onder 1°, steeds een afschrift van het proces-verbaal te worden ge-

zonden aan de Commandant, onder wiens berusting zich de administratieve bescheiden (contrôlelijst, straflijst e.d.) van de betrokkene bevinden, zulks ter oplegging bij die administratieve bescheiden;

5°. de beëdiging van de officieren en reserve-officieren, die werkelijke dienst verrichten in Indonesië, geschiedt door de zorgen van de Adjudant-Generaal aldaar;

6°. de Adjudant-Generaal van het leger in Indonesië draagt zorg, dat:

a. het oorspronkelijke proces-verbaal der beëdiging wordt opgelegd in het archief van de Commandant in wiens handen de eed (de belofte) is afgelegd;

b. één afschrift van het proces-verbaal wordt opgelegd bij de administratieve bescheiden van de betrokken officier;

c. twee afschriften van het proces-verbaal onverwijd worden gezonden aan het Ministerie van Oorlog, waarvan één exemplaar is bestemd voor doorzending aan de Commandant van het Korps waarbij de beëdigde officier registratief is ingedeeld.

Nr. 199 L-LM — Regeling van reizen naar, in en uit het buitenland.

Deze L.O. bevat thans de bepalingen omtrent het bovengenoemde onderwerp welke tot dusver verspreid in verschillende L.O.'s waren opgenomen.

Nr. 202 L-LM — Namen van kazernes en kampen.

De volgende benamingen zijn vastgesteld voor de daarachter aangeduide kampen, welke benaming voor het eerstgenoemde kamp van 10.9.49 af zal gelden en voor de beide andere per 1 December 1949:

„kamp Schattenberg” voor het voormalig concentratiekamp Westerbork;

„het Boskamp” voor het kamp aan de Appelweg te Amersfoort;

„Walaardt Sacré kamp” voor het kamp te Huis ter Heide.

In L.O. 1948, nr. 200, (M.S. Augustus 1948, nr. 8, blz. 451) dient de benaming van de Generaal J.B. van Heutzkazerne te Kampen te worden gewijzigd in: „Generaal J.B. van Heutzkazerne”.

Voorts wordt er de aandacht op gevestigd, dat door het gemeentebestuur van Den Helder bij besluit van 1 December 1948 de benaming „Langestraat” aldaar is gewijzigd in „Jan van Hoogerwerfstraat”. In verband hiermede dient de kazerne te Den Helder te worden aangeduid als: „Kazerne aan de Jan van Hoogerwerfstraat”.

MEDEDELING VAN DE ADJUDANT GENERAAL DER KONINKLIJKE LANDMACHT

Overgang naar het Korps beroeps-officieren.

Verskillende reserve-officieren, die zich hebben aangemeld voor overgang naar het korps beroepsofficieren en die tot heden nog geen beslissing op hun desbetreffend verzoek ontvingen, hebben de vraag gesteld of zij deze beslissing thans spoedig kunnen verwachten.

In verband met deze vragen wordt het volgende ter kennis van belanghebbenden gebracht:

Van het grote aantal reserve-officieren, dat zich voor bedoelde overgang heeft aangemeld, zijn thans 287 officieren definitief benoemd tot (beroeps-) eerste- of tweede-luitenant. Voor zover zij in Indonesië als reserve-officier tijdelijk de rang van reserve-kapitein bekleedden, zijn zij als beroepsofficier wederom tijdelijk tot die rang bevorderd.

Bovendien hebben 181 reserve-officieren de toezegging gekregen, dat zij in principe voor bedoelde overgang in aanmerking komen. Voor zover de daartoe vereiste bescheiden aanwezig zijn, is hun benoeming tot beroepsofficier spoedig te verwachten.

De overige reserve-officieren, wier aanmelding momenteel nog in behande-

ling is, zullen allen zo spoedig mogelijk eveneens een zodanige toezegging ontvangen, dan wel bericht krijgen dat hun aanmelding niet in gunstige overweging genomen kon worden.

De aan deze overgang verbonden werkzaamheden zijn zeer omvangrijk en van uiteenlopende aard. Er wordt evenwel naar gestreefd deze aangelegenheid binnen de kortst mogelijke tijd, in ieder geval vóór het einde van dit jaar grotendeels af te wikkelen.

Nadat de benoeming tot beroepsofficier heeft plaats gevonden, zullen betrokkenen worden aangewezen om een applicatie-cursus aan de K.M.A. te volgen.

Het resultaat van deze cursus heeft echter generlei invloed op de plaatsing in de ranglijst, daar de rangschikking als eerste- of tweede-luitenant reeds is geschied bij de benoeming tot beroepsofficier.

Deze rangschikking is gebaseerd op factoren als: leeftijd, in Indonesië doorgebrachte dienstdtijd, beoordeling van de Psychologische Dienst, beoordeling van de Commandant en dienstdtijd als officier.

(Afgesloten 26 Sept. 1949).

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

„The strength of our country (and indeed of any country) is a compound of armed forces, industrial and financial strength and moral healthiness; if the expenditure of money and for manpower on the armed forces is such as to weaken the financial and industrial health of the Nation, then the forces, instead of being a service of strength, are directly a source of weakness.”

*Marshal of the R.A.F. Lord TEDDER n.a.v.
de S.B.A.C. show.*

DE TAKTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door E. J. C. VAN HOOTEGEM,
Majoor der Infanterie - Leraar aan de H.K.S.

III. EVOLUTIE IN DE TOEPASSING DER GRONDBEGINSELEN

In het verleden ligt het heden; in het nu wat komen zal.

Met behoud van de onveranderlijke hoofdbeginselen heeft niettemin in de methoden van gevechtsvoering een voortdurende evolutie plaats als gevolg van de verbetering van de bewapening en de uitrusting der legers, de invoering van nieuwe strijdmiddelen en de daarmee gepaard gaande wijzigingen in de samenstelling der strijdmachten.

(Gevechtshandleiding, Deel I, punt 4)

A. Inleiding.

Hoewel men, gezien vorenstaande, ook vóór het uitbreken van Wereldoorlog II de veranderlijkheid in de toepassing van de grondbeginselen der tactiek wel degelijk onderkende, werd feitelijk, en niet alleen in ons land, de evolutie practisch slechts bestudeerd aan de hand van de reeds opgedane ervaringen, i.c. de ervaringen van de laatste grote oorlog. De geallieerden bouwden hun theorieën en leerstellingen op aan de hand van het verleden. Men vergat daarbij dat de tactische methoden in een nieuwe oorlog, vooral indien het interval tussen beide oorlogen groot zou zijn, meer en meer zou worden bepaald door de zeer snelle vooruitgang der techniek. In tegenstelling met zekere totalitair geregeerde staten was men er niet voldoende van doordrongen, dat juist deze voortschrijdende techniek als gevolg van de ontwikkeling der moderne wetenschap bij het bepalen van de uitvoering van de tactische beginselen wel eens de pas zou kunnen aangeven.

Herhaaldelijk, en niet het minst tijdens de eerste fasen van de tweede wereldworsteling, heeft men hiervan de wrange vruchten moeten plukken. Vooral daar de tegenpartij zijn vooruitziende blik ten volle wist uit te buiten gesteund door het besef dat in een moderne oorlog, meer nog dan een achterstand in mankracht en uitrusting, een achterstand in wetenschap en dus in de mogelijkheid om van deze wetenschap een practisch gebruik te kunnen maken catastrofaal kan zijn.

Thans, wellicht niet in de laatste plaats door de dreigende aanwezigheid van een herhaling op betrekkelijk korte termijn van de zojuist gebluste brand, is men zich deze tekortkoming van het verleden ten volle bewust.

Ook aan geallieerde zijde, vooral in de Verenigde Staten en in Groot-Brittannië, stelt men zich dan ook meer in op onderzoek en ontwikkeling van de wetenschap en de techniek dan ooit na een oorlog het geval was. Men neemt hierbij evenwel niet slechts de research in ogenschouw, **doch werpt zich in niet mindere mate op het onderzoek naar de daaraan verbonden tactische mogelijkheden en noodzakelijkheden.**

Aan de Staff Colleges van beide mogendheden wordt veel tijd

besteed aan het bestuderen van de „future warfare” en men beziet daar de mogelijke invloed van de toekomstwapenen op de toepassing der tactische grondbeginselen uit en te na.

Ook ik zal mij bij een verdere beschouwing van dit onderwerp niet, zoals dit vroeger doorgaans het geval was, bepalen tot een opsomming van de heden ten dage bekende middelen in hun huidige vorm, doch tevens spreken over de mogelijke verbeteringen en veranderingen aan de kenmerken van die wapens en uitrusting, welke ontwikkeling en invloed aan het eind van de laatste wereldoorlog nog in een beginstadium waren en van middelen welke in die oorlog nog niet dan wel niet meer zijn gebruikt.

B. Kenmerken der bewapening, uitrusting en organisatie en hun invloed op de tactiek.

Met betrekking tot de vóór Wereldoorlog II gememoreerde kenmerken en hun invloed te velde kan ik kort zijn. Zij worden opgesomd in de punten 5 en 6 van de Gevechtshandleiding en komen in het kort op het volgende neer:

1. Kenmerken.

- a. Toenemende vernietigende kracht der vuurwapenen.
- b. Uitbreiding en vervolmaking van de middelen tot uitvoering van verkenningsdienst, waarnemingsdienst en meetdienst.
- c. Technische ontwikkeling der verbindingsmiddelen.
- d. Motorisatie.
- e. Ontwikkeling van het pantserwapen.

2. Invloed te velde.

- a. Toenemend belang van de factor „tijd en ruimte”, vooral als gevolg van gebruik van luchtmachtkrachten.
- b. Toenemend gevaar op het slagveld; noodzaak van verspreiding; moreelfactor.
- c. Noodzaak van:

Grotere terreinvaardigheid.

Maskering en gebruik van duisternis.

Intensieve voorbereidingen en regeling van de uitvoering.

Innige samenwerking.

Oordeelkundige opleiding en oefening.

Het behoeft geen betoog dat bovenstaande kenmerken, in hun invloed en de gevolgen daarvan, nog steeds van kracht zijn. Gedurende het verloop van de laatste oorlog zijn zij zonder uitzondering tot een verdere ontplooiing gekomen en dit heeft eens te meer geleid tot een wijziging in de toepassing der tactische grondbeginselen. Zeer sprekende voorbeelden vinden wij in de ontwikkeling en toepassing van pantserwapen en luchtmachtkrachten. Een diep ingaan op deze onderwerpen zou hier niet op zijn plaats zijn. De verrassingen, welke er het gevolg van waren en de daaruit geboren tegenmaatregelen liggen nog vers in het geheugen en er zijn bronnen te over om hiervan een uitgebreide studie te maken. Uiteraard zullen beide wapenen in het verloop van deze cyclus herhaaldelijk ter sprake worden gebracht.

Het is thans echter zaak om niet in de oude fout te vervallen.

Om te beginnen zullen wij, zoals reeds opgemerkt, in een toekomst-

stige oorlog te maken krijgen met een groot aantal wapenen, welke aan het einde van de laatste oorlog nog vrijwel in hun kinderschoenen stonden.

Niet slechts voor wat betreft hun tactische toepassing doch zelfs voor wat betreft hun wetenschappelijke ontwikkeling. Voorts bestaan er wapenen, welke in de vorige oorlog nog niet dan wel niet meer zijn gebruikt. Ook met de laatste moeten wij rekening houden want niets is zo veranderlijk als de geest van hen, die de oorlogvoering leiden. Ware dit niet het geval dan zou worden gezondigd tegen een der grondbeginselen, dat der verrassing. Zo kan het bijvoorbeeld best voorkomen dat de ontwikkeling in de gang van zaken bij de chemische oorlogvoering zou kunnen leiden tot een herhaling van de gasoorlog.

De wetenschap staat niet stil, integendeel het tempo waarin haar belangrijke resultaten tot uiting komen wordt steeds sneller. Een overval door het onbekende kan dientengevolge bij het uitbreken van een nieuw conflict in zijn gevolgen fataler zijn dan ooit tevoren. De studie van de toepassing der tactische grondbeginselen moet daarom met de ontwikkeling van wetenschap en techniek gelijke tred houden en de taak van de tacticus ligt, meer dan ooit tevoren, in de bestudering van hun toekomstige invloeden en mogelijkheden. Een studie van de opgedane ervaringen in vroegere oorlogen kan evenwel nooit worden verwaarloosd **en slechts een juiste interpretatie van deze ervaringen in verband met de toekomstmogelijkheden en toekomstnoodzakelijkheden zal de gewenste resultaten opleveren.**

De oorlogsmiddelen, welke voor een snelle ontwikkeling en vervolmaking op de eerste plaats in aanmerking komen en welke daardoor tevens hun stempel zullen leggen op een evolutie als in dit hoofdstuk bedoeld zijn:

1. Atoomexplosieven voor gebruik in bommen, raketten, mijnen, torpedo's, enz.
2. Lange afstand projectielen.
3. Geleide projectielen.
4. Chemische strijdmiddelen.
5. Biologische strijdmiddelen.
6. Vliegtuigen, sneller dan het geluid (bemand of onbemand).
7. Radar.
8. Televisie.
9. Infrarood.
10. Radio.

Enige belangrijke wijzigingen welke deze middelen, voor zover dit reeds thans is vast te stellen, ten aanzien van de toepassing der tactische grondbeginselen te weeg zullen brengen zijn in de volgende punten onder te brengen:

1. **Een verder doorgezette verspreiding van doelen, vooral op een hoger niveau dan tot nu toe het geval was.**

Alhoewel men in het buitenland voorlopig waarschuwt tegen een al te overdreven voorstelling van het gebruik van sommige wapens gericht op massavernietiging en massavernieling (atoombom, biologische strijdmiddelen) is men het er in het algemeen toch wel over eens dat deze een strijdmacht tot een grotere verspreiding zullen dwingen dan tot nu toe het geval was. Dit geldt vooral voor productiecentra,

havens, basisonderdelen, etappe-installaties en mogelijk zelfs in sommige gevallen voor de in de frontlijn strijdende formaties zelf (bijvoorbeeld in met de noodzakelijke concentratie van personeel en materieel nodig voor een voorbereide rivierovergang tegen een sterk verdedigde oever).

Het behoeft geen betoog, dat het grondbeginsel van concentratie van krachten op de gewenste tijd en plaats hierdoor ten zeerste wordt beïnvloed. Indien men in dit stadium reeds tot een conclusie zou willen komen zou deze moeten luiden:

„Het ziet er naar uit, dat in de toekomst een grote concentratie van troepen gedurende een langere tijd onmogelijk zal worden.”

In deze richting doorredenerende kwam men in het buitenland tot de opvatting dat dit alles pleit voor kleinere en meer beweeglijke onderdelen, waarvan dan tevens het administratieve aanhangsel zoveel mogelijk moet worden gereduceerd. In dit verband overweegt men in Engeland o.a.:

- a. Een belangrijke inkrimping in de verscheidenheid van uitrusting en een daaruit voortvloeiende standaardisatie.
- b. Een belangrijke inkrimping van het transportmaterieel, welke mogelijk zou kunnen worden gemaakt door:
 1. Standaardisatie.
 2. Te gaan rijden op maximum materieelcapaciteit in plaats van op de maximum capaciteit van menselijke vermoeidheid (drie chauffeurs per voertuig).
 3. Opvoeren van de terreinvaardigheid van alle voertuigen.
- c. Centralisatie van de administratieve diensten op een hoog niveau, waarbij duplicaties in de onderdelen zouden moeten worden vermeden.
- d. Inkrimping van de welvaartsdiensten en een daaruit voortvloeiende hardere opleiding en oefening.

Hier valt op, dat de huidige Amerikaanse organisatie beter en gemakkelijker aan de nieuwe omstandigheden zal kunnen worden aangepast dan de Britse met haar grote verscheidenheid van uitrusting en materieel en haar zeer ingewikkeld administratief systeem. Tevens dat de Russische volksmentaliteit zeer op deze ontwikkeling zal zijn ingesteld.

2. Verflauwing van het verschil tussen dag en nacht.

Hoewel de eindresultaten van het onderzoek en de ontwikkeling inzake radar, televisie en infrarood nog in het verschiet liggen kan toch reeds worden vastgesteld dat deze, afzonderlijk dan wel in combinatie, in de toekomst veel zullen bijdragen tot het inwinnen van inlichtingen omtrent concentraties en verplaatsingen bij nacht. Het bezwaar van onderschepping van radar door statische terreinvoorwerpen zou bijvoorbeeld kunnen worden ondervangen door radar in vliegtuigen te monteren.

De voordelen, welke tot nu toe aan een nachtaanval en aan een terugtocht bij duisternis waren verbonden kunnen dan wellicht voor een groot gedeelte komen te vervallen.

3. Invloed van technische verbeteringen aan radio.

Het is waarschijnlijk dat in de naaste toekomst zal kunnen worden beschikt over een radio, welke voldoende veilig is om het coderen

achterwege te laten. Aan de ene zijde zal dit de opbouw van een inlichtingsoverzicht belemmeren, aan de andere zijde kan het de werkwijze tijdens een offensieve actie vergemakkelijken en leiden tot het opvoeren van de snelheid der operatie.

C. Slotbeschouwing.

Het gestelde in voorgaande paragraaf betreffende de invloed van de moderne en toekomstige oorlogsmiddelen is in algemene termen gehouden en heeft niet de pretentie volledig te zijn. Het zou dit ook niet lang blijven. Het heeft meer in de bedoeling gelegen de tendens van dit artikel, n.l. niet slechts achterwaarts te zien doch tevens de blik naar voren gericht te houden, kracht bij te zetten. Bij de bespreking van de afzonderlijke tactische handelingen als aanval, verdediging, terugtocht, rivierovergang, e.a. zal hierop, waar nodig, worden teruggekomen.

Voorts is slechts rekening gehouden met de kenmerken van wapens, uitrusting en organisatie in het algemeen. Niet moet worden vergeten dat ook nog andere factoren de toepassing der tactische beginselen kunnen beïnvloeden. Een zeer voor de hand liggende kan men vinden in de volksmentaliteit en de daarmede in verband staande wijze van optreden van een mogelijke vijand.

DE S.B.A.C. SHOW 1949

Voor de tiende maal werd in September j.l. te Farnborough (Engeland) de jaarlijkse tentoonstelling van de S.B.A.C. (Society of British Aircraft Constructors) georganiseerd. Hoewel op de tentoonstelling altijd reeds een keur van nieuwe snufjes viel te bewonderen, zowel voor wat betreft de burger- als militaire vliegtuigen, was, volgens vele insiders, deze tiende show wel de meest succesvolle van de serie. De Engelse constructeurs hebben getoond dat zij niet stil hebben gezeten; zij zijn er in geslaagd om de in de oorlog opgedane ervaring tot volle ontplooiing te brengen en de snelle ontwikkeling van de Britse vliegtuigindustrie te doen voortzetten.

De ontwikkeling van de civiele en de militaire luchtvaart gaat hand in hand. Licht in oorlogstijd het zwaartepunt uit den aard der zaak bij de militaire luchtvaart, in vreedstijd ziet men langzaam maar zeker een verschuiving optreden. Dat de nieuwste uitvindingen en toepassingen van de een ook de ander ten goede komen valt moeilijk te ontkennen. En zo ziet men thans ook dat b.v. de straalmotoren toegepast worden op passagiersvliegtuigen. En hoe! Dat men zich bovendien met even grote voortvarendheid blijft wijden aan de ontwikkeling van nieuwe militaire vliegtuigen, bommenwerpers zowel als jagers (en dit kost enorme geldsommen; zo kostte de ontwikkeling van het geweldige

vliegtuig „Brabazon” liefst 120 miljoen gulden) is wellicht een gevolg van de onzekere politieke toestand waarin de wereld zich thans bevindt.

Zowel uit het binnenland als uit het buitenland was de belangstelling voor de S.B.A.C. show zeer groot. Speciale aandacht was er voor het eerste straalvliegtuig bestemd voor passagiersvervoer, de „Comet”, een viermotorig vliegtuig van de De Havillandfabriek. De vier motoren met een totale maximum stuwdruk van ± 9000 kg zullen dit vliegtuig met een capaciteit van 36 passagiers en een bemanning van 4 koppen laten kruisen op een hoogte van 12000 meter met een snelheid van 800 km per uur! Ook vielen er diverse verkeersvliegtuigen met propellorturbines te bewonderen.

Voor wat betreft de militaire vliegtuigen ging de belangstelling vooral uit naar de English Electric „Canberra I”, de eerste Engelse bommenwerper met straalmotoren en naar verschillende nieuwe jagers w.o. de Vickers Supermarine 510, de Hawker P 1052, de Avro 707 en de De Havilland 113. Dit laatste toestel kan men beschouwen als een tot twee persoons nachtjager omgebouwde Vampire, met een radarinstallatie overeenkomende met die van de roemruchte Mosquito. Zou dit wellicht „de” toekomstige nachtjager zijn? De tijd zal het leren. dT.

LUCHTDOELARTILLERIE ALS DEEL VAN DE LUCHTVERDEDIGING

door W. A. FEITSMA, *Majoor der artillerie.*

Alvorens over te gaan tot de vermelding van enkele gedachten, het bovenstaande onderwerp betreffende, is het gewenst op een tweetal hieronder vermelde punten de speciale aandacht te vestigen.

1. Het is *niet* de strekking van het hiernavolgende om te bepleiten dat aan de artilleristische luchtverdediging voorrang moet worden verleend voor wat betreft toebedeling van beschikbare gelden ten koste van enig ander onderdeel der krijgsmacht. Immers, zou enerzijds de luchtverdediging onmogelijk uitsluitend met luchtdoelartillerie te verwezenlijken zijn, anderzijds zou het geen nut hebben de luchtverdediging op te bouwen, indien deze niet door strijdkrachten te land en ter zee in front zou worden gedekt.

2. Gezien het internationale aspect dat ook de luchtverdediging van het Nederlandse Territoir zal hebben, kunnen hier uit de aard der zaak slechts zeer algemene beschouwingen worden weergegeven en kan niet in details worden afgedaald.

Bij een bespreking van het begrip „luchtverdediging” doet zich aanstonds de vraag voor, wat hier eigenlijk precies onder moet worden verstaan. Bij velen bestaat wellicht nog het vooroorlogse denkbeeld dat hiermede bedoeld wordt de verdediging tegen vliegtuigen, welke het grondgebied aanvallen. Dit is echter beslist onjuist; luchtverdediging dekt een veel uitgebreider begrip. Immers zoals de Luitenant-Kolonel Vlieger J. H. v. Giessen in zijn voordracht „Luchtverdediging”, gehouden op 11 Maart 1949 voor de Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap opmerkte, zou hier bijv. tevens onder moeten worden verstaan het bombarderen van vijandelijke vliegtuigfabrieken en vliegvelden, omdat dit zeer zeker een sterk middel is om luchtaanvallen tegen te gaan; in wezen valt de gehele luchtoorlogsvoering onder luchtverdediging. Doch ook wanneer uitsluitend gedacht wordt aan de luchtverdediging van het eigen gecontroleerde gebied (luchtverdediging in engere zin), is dit niet alleen de verdediging tegen vliegtuigen, doch moet gedacht worden aan het gebruik van alle aanvals- en verdedigingsmiddelen welke hiertoe moeten worden ingeschakeld, of met de definitie van de Luitenant-Kolonel van Giessen gezegd:

„De Luchtverdediging omvat alle middelen in een bepaald gebied, welke nodig zijn om, nadat vijandelijke vliegtuigen of andere luchtvaartmiddelen binnen het bereik van het radarwaarschuwingssysteem zijn gekomen, het effect van deze vijandelijke actie te voorkomen of te verminderen.” Dit wil dus zeggen dat het systeem de volgende actieve Militaire middelen omvat:

Het radarsysteem met daar op gekoppelde commandokamers.

De luchtwachtdienst.

De jachtvliegdiens.

De luchtdoelartillerie en zoeklichten en haar commandokamers. Daarnaast zijn een aantal zeker niet minder belangrijke passieve middelen welke hier verder buiten beschouwing zullen blijven.

Bij het opzetten ener luchtverdediging zal allereerst moeten worden vastgesteld welke dreiging in een eventueel volgende oorlog zou kunnen worden verwacht.

General Arnold, Commanding General of the Army Air forces U.S.A. vermeldt hieromtrent in een rapport, opgesteld in 1945, het volgende:

„At the start of this war we had bombers capable of 200 miles per hour with a combat radius of 900 miles, effective operational ceilings of 24.000 feet and bomb load capacity of 6000 pounds. Today our development of this type aircraft has given us bombers capable of carrying 20.000 pounds of bombs to targets 1600 miles away at speeds of 350 miles an hour and altitudes of over 35.000 feet. Radar has improved our bombing technique so that we can now attack a target effectively even though it be obscured by weather or darkness.

We will produce in the next few years jet-propelled bombers capable of flying 500 tot 600 miles an hour to targets 1500 miles away at altitudes of over 40.000 feet. Development of even greater bombers capable of operating at stratospheric altitudes and speeds faster than sound and carrying bomb loads of more than 100.000 pounds already is a certainty. These aircraft will have sufficient range to attack any spot on the earth and return to a friendly base.”

Naast deze mogelijkheden van bemande vliegtuigen, dient rekening te worden gehouden met aanvallen met onbemande vliegtuigen als rockets, welke op nog grotere hoogte en met nog grotere snelheden kunnen worden verwacht.

Wellicht stelt de lezer zich thans de vraag of tegen deze machtige aanvalsmiddelen het nog mogelijk is een afdoende verdediging op te zetten en in het bijzonder of luchtdoelartillerie hiertoe nog bruikbaar zal zijn. Deze vraag wordt algemeen bevestigend beantwoord en men is van mening dat — zoals de Lt-Kol. v. Giessen in stelling 4 van zijn eerder aangehaalde voordracht vermeldt:

„In de naaste toekomst (5—10 jaar) zullen jachtvliegtuigen nog het beste middel tegen vijandelijke *luchtdoelen vormen. Luchtdoelartillerie kan niet worden gemist, het is zelfs niet uitgesloten, dat de belangrijkheid daarvan — zij het in andere vorm — zal toenemen.*”

Inderdaad kan worden vastgesteld dat de ontwikkeling in de techniek der luchtdoelartillerie nog geenszins is geëindigd. Verwacht mag worden dat de reeds geweldige kracht en nauwkeurigheid van alle onderdelen van dit wapen nog aanzienlijk zal worden opgevoerd. Een zeer belangrijke factor ter verwezenlijking hiervan is echter „tijd” en daarom staat men thans voor het probleem om in die landen, waar men tengevolge van de oorlog niet meer over middelen beschikt, een luchtverdediging op te bouwen met de momenteel bestaande middelen.

In de eerder in deze periodiek verschenen beschouwing over de Luchtdoelartillerie werd uiteengezet wat aan luchtdoelartillerie nodig zou zijn voor de verdediging van een object met een middellijn van

4 K.M. (M. S. September 1947 blz. 532 e.v.). Uit dit voorbeeld blijkt duidelijk tot welke fantastische aantallen geschut men komt indien men het gehele grondgebied of zelfs alleen maar alle steden met meer dan 50.000 inwoners van een verdediging met luchtdoelartillerie zou willen voorzien. Hieruit kan dan ook onmiddellijk de conclusie worden getrokken dat het aantal te verdedigen objecten zorgvuldig dient te worden gekozen en dat een zekere beperking hierbij een gebiedende eis zal zijn. Zelfs in Engeland en Duitsland waren grote gebieden niet van een verdediging voorzien.

Bij de keuze der objecten zal men zich moeten beperken tot die objecten, welke, op grond van welke overweging dan ook, van belang zijn voor de oorlogsvoering in de ruimste betekenis van het woord:

de havens met hun installaties en de toegangswegen naar zee, (aanvoer van troepen, munitie, materieel, voedsel zowel voor de troepen als voor de burgerbevolking, benzine, olie, enz.);

de toegangswegen te land naar de havens;

fabrieken, van belang voor de materieelvoorziening van de strijdkrachten (munitie-vliegtuigen-instrumenten enz.);

vliegvelden;

belangrijke bruggen in aan- en afvoerwegen alsmede zeer kwetsbare punten in deze wegen;

radar stations;

politiek-, militair- en economisch belangrijke centra;

kunstwerken van belang voor de waterstaatkundige toestand;

zeer grote bevolkingscentra, enz.

Het ligt voor de hand dat de samenstelling van de lijst van objecten niet uitsluitend een militaire aangelegenheid is, doch dat hiervoor ook verschillende departementen van burgerlijk bestuur dienen te worden geraadpleegd. Is deze opgave tot stand gekomen, dan zal in gezamenlijk overleg moeten worden uitgemaakt:

a. de vernieling of beschadiging van welke objecten tengevolge zou hebben dat voortzetting van de oorlog onmogelijk wordt;

b. de vernieling of beschadiging van welke objecten zeer grote moeilijkheden voor de oorlogsvoering zouden veroorzaken, welke moeilijkheden slechts ten koste van zeer veel tijd zouden kunnen worden overwonnen;

c. de vernieling of beschadiging van welke objecten voor de oorlogsvoering ernstige gevolgen kan hebben, doch welke vernieling of beschadiging niet onmiddellijk grote moeilijkheden voor de oorlogsvoering veroorzaakt.

Is het voorgaande vastgesteld, dan kan begonnen worden met de verdeling van de beschikbare middelen over de objecten, waarbij rekening gehouden wordt met de prioriteitsfactor die voor ieder is vastgesteld.

De toedeling van middelen zal uiteindelijk een compromis moeten zijn tussen de volgende factoren:

a. de aanvalsmogelijkheden;

b. de tactisch minimaal noodzakelijke verdediging;

c. het aantal totaal beschikbare middelen.

Ad. a. De aanvalsmogelijkheden zijn afhankelijk van:

1. de sterkte van de vijand en het soort vliegtuigen waarover

hij beschikt, hetgeen ten slotte slechts bij benadering kan worden vastgesteld op grond van inlichtingen en ten nauwste samenhangt met

2. de sterkte van de eigen luchtstrijdkrachten. Deze beide factoren bepalen of van *luchtevenwicht*, *luchtoverwicht* of *alleenheerschappij* in de lucht kan worden gesproken.

Onder ieder dezer begrippen moet het volgende worden verstaan:

Luchtevenwicht is de situatie welke ontstaat, wanneer de luchtstrijdkrachten der beide partijen quantitatief en kwalitatief even sterk zijn.

Luchtoverwicht is de situatie in de lucht, welke op een gegeven tijd over een bepaald gebied heerst en welke het voor de strijdkrachten op de grond en de eigen luchtstrijdkrachten mogelijk maakt om, zonder buitensporige inmenging van de vijandelijke luchtstrijdkrachten, de hen opgedragen taak te vervullen.

Alleenheerschappij in de lucht is die toestand welke ontstaat, wanneer de verhouding tussen eigen en vijandelijke luchtstrijdkrachten zo is, dat de tegenstander niet meer in staat is ook maar enige activiteit in de lucht te ontwikkelen.

Uit deze definities blijkt wel dat voor de opzet van een luchtverdediging als meest gunstige factor het *luchtevenwicht* moet worden aangenomen. Luchtoverwicht en alleenheerschappij in de lucht kunnen alleen ontstaan, wanneer de uitgebroken oorlog in de lucht zich zeer gunstig voor een der beide partijen ontwikkelt.

3. De hoogte waarop de aanval moet worden verwacht.

De sterkte der aanvallende verbanden hangt samen met de hoogte waarop deze wordt uitgevoerd. In dit verband wordt gesproken van het *aanvalsverzadigingspunt*, waaronder moet worden verstaan het maximum aantal vliegtuigen dat op een bepaalde hoogte per tijds-eenheid kan worden verwacht. Algemeen wordt hiervoor thans voor grote hoogte aangenomen 60 vliegtuigen per minuut met snelheden van 400 tot 600 mijl per uur en op lage hoogte 5 vliegtuigen per minuut.

Onder lage hoogte moet worden verstaan hoogten tot 600 à 700 meter. Hoe hoger de aanval wordt uitgevoerd, hoe grotere snelheden en verbanden kunnen worden verwacht.

4. De aanvalstactiek van de vijand d.w.z. of hij normaal met grote of kleine verbanden aanvalt, is een factor welke zich gedurende de oorlog, afhankelijk van de omstandigheden, kan wijzigen.

Bij de opzet der lvd is derhalve uit te gaan van het maximaal te verwachten mogelijke, zijnde het *aanvalsverzadigingspunt*.

5. De omstandigheid dat verdediging tegen de lage aanval met jagers niet of zeer bezwaarlijk is te bestrijden.

6. De ligging en de aard van het object n.l. of dit gemakkelijk of moeilijk te vinden is en de afmetingen.

Ad. b. Onder de tactisch minimale verdediging of het verdedigingsverzadigingspunt moet worden verstaan de verdediging, welke nodig is om de aanvallers te vernietigen of de aanval te verhinderen.

Het tactisch minimum is het product van het technisch minimum en de belangrijkefactor welke aan het object wordt toegekend vermeerderd met $1/3$ à $1/4$ van dit product.

Onder technisch minimum verstaat men de verdediging, welke nodig is om ieder vliegtuig uit welke richting het ook komt gedurende

ten minste 30 second envóór het bereiken van de afwerplijn onder vuur te kunnen nemen.

Uit de statistieken van de afgelopen oorlog blijkt, dat gemiddeld met zware LuA, waarvan de projectielen zijn voorzien van een nabijheidsbuis, per 20 schoten een vliegtuig werd vernietigd. Waar de vuursnelheid per stuk 24 schoten per minuut bedraagt, blijkt derhalve dat in 30 seconden per batterij $4 \times 12 = 48$ schoten op een doel kunnen worden afgegeven, derhalve ruim voldoende voor één vliegtuig.

Naar mate de verbanden groter worden daalt uit de aard der zaak het aantal benodigde schoten per vliegtuig, aangezien de spreiding thans in het verband zijn invloed doet gelden en een projectiel dat het leidend vliegtuig, waarop de instrumenten richten, mist zeer wel een ander vliegtuig van het verband kan treffen.

Uitgaande van deze overweging kan dan ook de bovenvermelde formule voor het tactisch minimum voldoende worden geacht.

Ad. c. Het aantal beschikbare middelen hangt af van hetgeen aan materieel kan worden aangeschaft en de mankracht welke ter beschikking kan worden gesteld. Bij de aanschaffing van de middelen dient er echter ter dege rekening mede te worden gehouden dat:

1. de luchtdoelartillerie bij enige actie zeer grote hoeveelheden munitie verschiet, zodat à priori deze munitie aanwezig moet zijn. Er dient dus te worden berekend hoe lang het duurt voor de industrie in staat is in oorlogstijd het verbruik bij te houden.

Is dit een periode van bijv. 3 maanden dan dient ook voor 3 maanden munitie voorraad te worden aangeschaft. Rekening houdende met een activiteit van bijv. 1 minuut per dag per batterij, terwijl X batterijen aanwezig zijn is dit derhalve voor de zware LuA $90 \times 1 \times X \times 4 \times 24$ schoten.

2. de luchtdoelartillerie zonder goed werkende instrumenten waardeloos is. Er dient derhalve een zekere reserve aan instrumenten aanwezig te zijn welke het mogelijk maakt om een toestel, dat in reparatie moet, onmiddellijk te vervangen. Deze reserve bedraagt $1/3$ à $1/4$ van het totaal. Een zelfde percentage reserve wordt voor het geschut aangehouden.

Waar hierboven over mankracht wordt gesproken wordt d. z. ook gedacht aan de inschakeling van vrouwelijk personeel. De oorlogspraktijk heeft geleerd dat vrouwelijk personeel uitstekend werk kan verrichten in de verschillende commando-organen, waardoor mannelijk personeel vrij komt voor de bezetting van de batterijen.

In de aanvang is opgemerkt dat de techniek der luchtdoelartillerie in de toekomst zeer zeker nog aanzienlijke verbeteringen zal ondergaan. Wellicht vraagt men zich af of dit geen reden kan zijn om met de aanschaffing te wachten tot deze verbeteringen werkelijkheid zijn geworden. Hierbij vergete men echter niet dat deze evolutie beslist niet over een bepaald aantal jaren als afgesloten moet worden beschouwd. Zij is onderhevig aan de altijd durende wisselwerking tussen verbetering van aanvals- en verdedigingsmiddelen. De realiteit van het ogenblik maakt het noodzakelijk om thans zo spoedig mogelijk een verdediging op te zetten met de thans beschikbare en alleszins, ook in de naaste toekomst, zeer bruikbare middelen.

DE VERDEDIGING VAN VLEGBASES

door C. SCHEP, *Majoor der Genie.*

„Keep 'em flying”

A. Waartegen moet de vliegbasis verdedigd worden?

Om te weten *hoe* een vliegbasis verdedigd zal moeten worden, is het in de eerste plaats zaak te weten *waartegen* een vliegbasis moet worden verdedigd.

De ervaring van de afgelopen oorlog heeft geleerd, dat vliegbases een zeer „geliefkoosd” object zijn voor vijandelijke aanvallen, speciaal voor parachutisten en luchtlandingstroepen. In het stadium van een strategische overval spelen vliegbases een zeer grote rol. De voorbeelden zijn talrijk; de Duitsers in Polen, in Noorwegen, in Nederland, (Waalhaven, Ypenburg). De geallieerde aanvallen golden eveneens veelal de Duitse en Japanse vliegbases. Ook in de toekomst, waarin het vliegwapen een steeds belangrijker rol ten deel valt, zullen vliegbases een hoofdrol spelen. Deze opvatting vinden we o.a. bij Generaal M. Gavin in zijn boek „Airborne-Warfare”.

Welke middelen en methoden gebruikt nu een vijand om de aanvallen op vliegbases uit te voeren?

1. Het afwerpen van bommen en beschieten met boordwapenen, zowel uit normale, duik- als scheervlucht.
2. Het afwerpen van parachutetroepen.
3. Het landen van luchtlandingstroepen.
4. Een aantal door de troepen over de grond, voornamelijk gemechaniseerde troepen in samenwerking met het vijandelijk pantserwapen.
5. Het werpen van strijdgassen en brandverwekkende middelen.
6. Sabotage.
7. Iedere denkbare combinatie van 1 t/m 6.

Elke vliegbasis ongeacht haar grootte en ligging kan aan dit soort aanvallen blootstaan en dus.... zullen we over middelen moeten beschikken om de vliegbasis hiertegen afdoende te kunnen verdedigen.

B. Welke wapens zijn bij de verdediging betrokken?

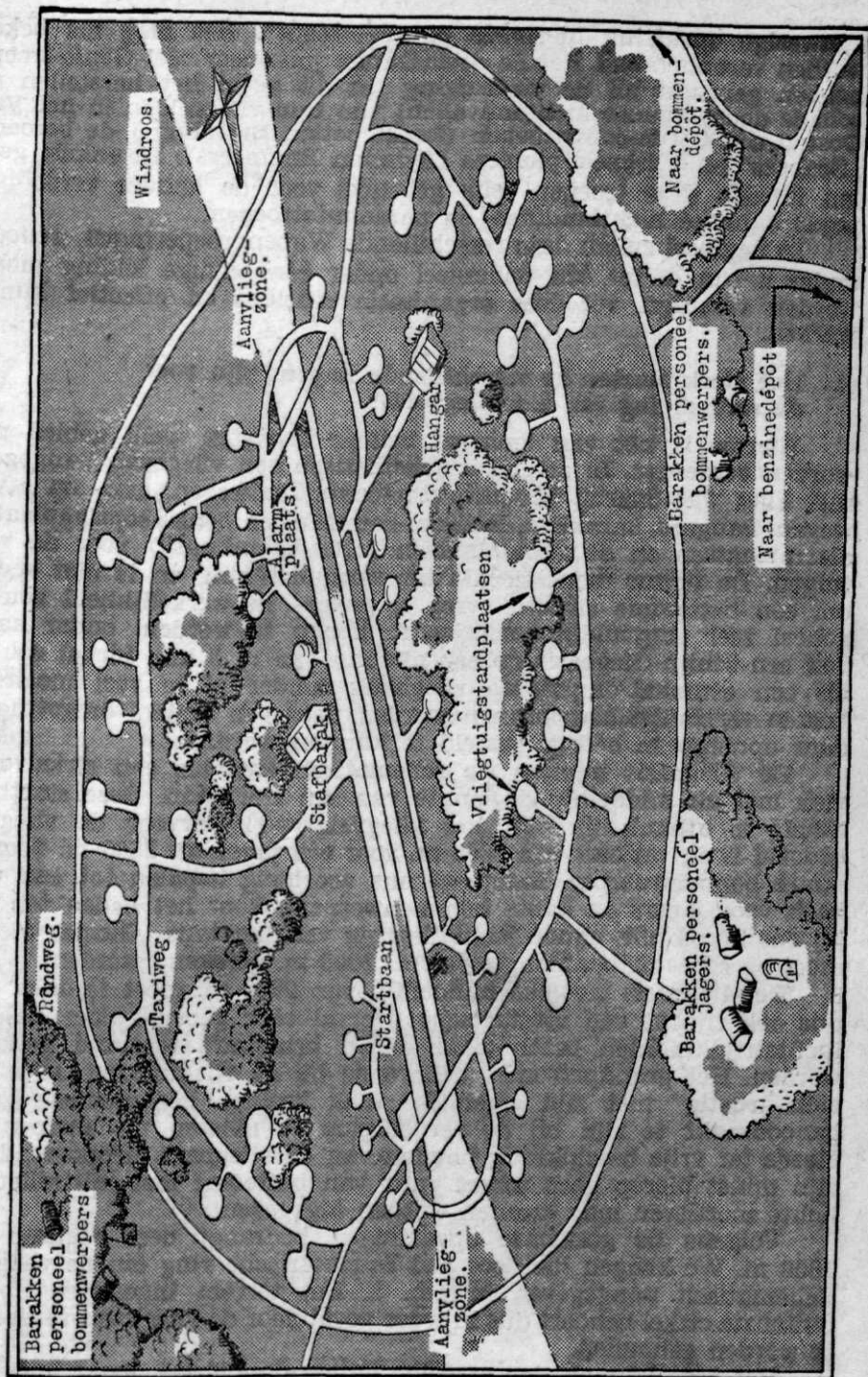
Uit de gegevens onder A. kunnen we bepalen welke verschillende Wapens bij de verdediging moeten worden betrokken.

Dit zijn:

- a) *Infanterie* voor het inzetten tegen A 2e, 3e, 4e en 6e.
- b) *Luchtdoelartillerie* voor het inzetten tegen A 1e en 5e.
- c) *Pioniers* voor het inzetten tegen A 1e, 5e en 6e.
- d) *Cavalerie* (Pantserwapen) voor het inzetten tegen A 2e, 3e en 4e.

Het zal wellicht nuttig zijn het bovenstaande te vergelijken met het in *De Militaire Spectator* van Maart 1949 voorkomende artikel van de Kapitein der Art. J. Straus, betreffende „De toekomst der Vliegveldverdediging in Ned.-Indië”.

In dit artikel trof mij o.a. dat de Pioniers in het geheel geen rol is toebedacht bij de, zij het dan merendeel, passieve verdediging van een vliegveld in oorlogstijd, temeer omdat „een bij hogere instanties

Afb. 1

aanwezige opvatting hiermede parallel loopt". Het mag als bekend worden verondersteld, dat de Amerikanen juist zeer veel Genie-troepen hebben gebruikt bij de verdediging (in dit geval het herstellen van schade door Japanse luchtaanvallen) van hun vliegvelden in het Verre Oosten o.a. Genie-bouwtroepen (Construction Battalions) de beroemde „Seabees” en Vliegveld-pioniers (Aviation Engineers). In enkele gevallen werden deze troepen zelfs gebruikt voor de actieve verdediging tegen Japanse luchtlandings- en parachutetroepen.

In beginsel zullen deze verschillende Wapengroeperingen, genoemd onder a t/m d, tot één onderdeel onder éénhoofdige leiding moeten worden verenigd, wil deze organisatie efficiënt en effectief kunnen werken.

C. Hoe sterk moeten de verschillende wapens zijn voor de verdediging van een vliegbasis?

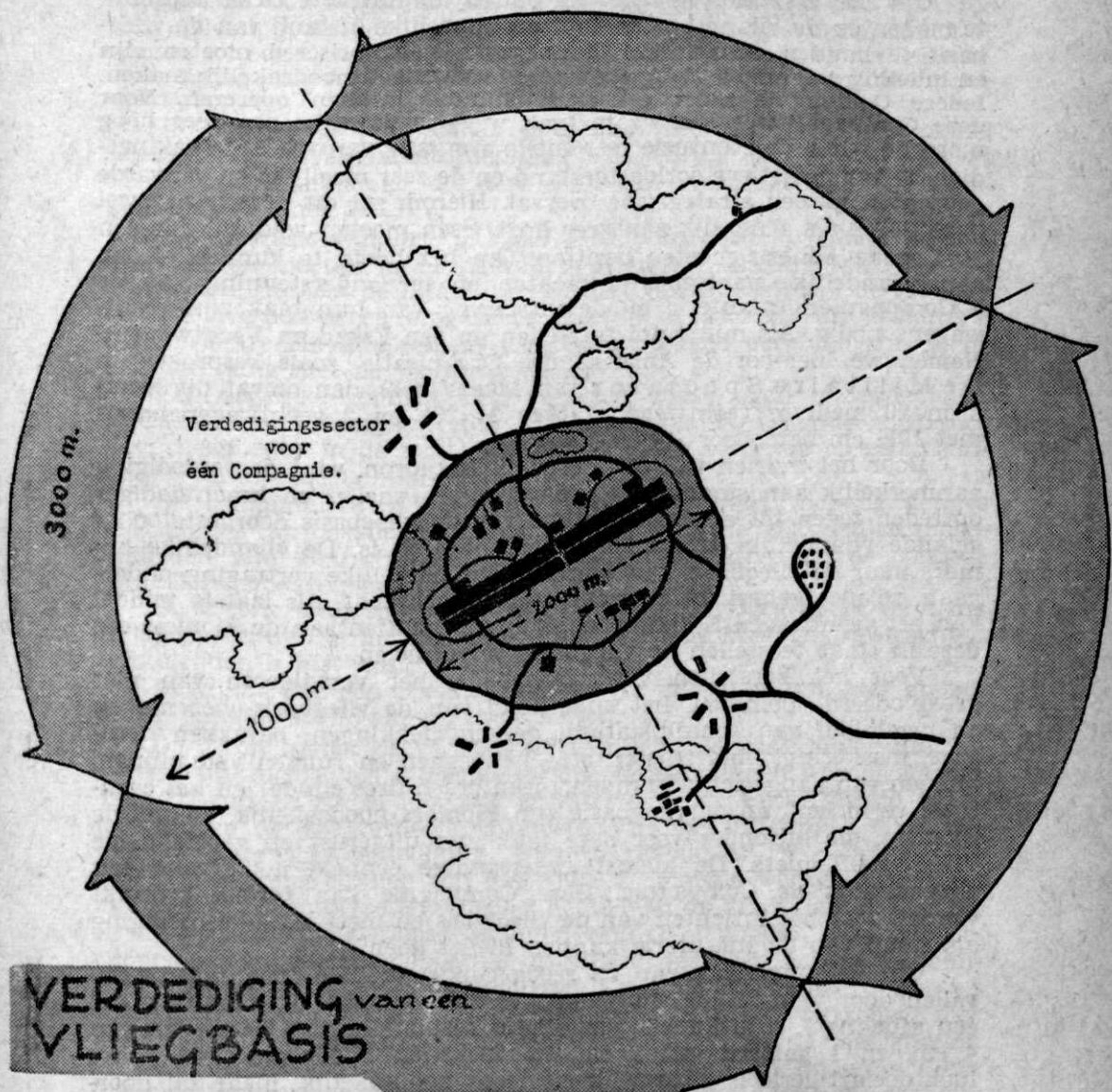
Hiertoe is het van eminent belang te weten welk gebied moet worden verdedigd. In afb. 1. is schematisch een vliegbasis aangegeven met alles wat daarbij behoort, startbaan, taxiwegen, aan- en afvoerwegen, hangars, barakken, loodsen, bommen- en benzineopslagplaatsen, alarmplaatsen en de standplaatsen („hardstandings”) voor de vliegtuigen. De figuur dient slechts ter verduidelijking en is niet bedoeld om een bestaande situatie weer te geven. In werkelijkheid zou het geheel zeer zorgvuldig gemaskeerd dienen te worden, onder aanleg van een schijn-vliegbasis op een afstand van ± 5 km. Ideaal zou zijn als een eenmaal ingerichte vliegbasis zonder al te veel moeite en kosten verplaatst zou kunnen worden naar een andere omgeving om daar opnieuw in bedrijf gesteld te kunnen worden.

De vliegbasis kunnen we schematisch zien als een cirkelvormig vlak met als middellijn de lengte van een startbaan. Deze startbaanlengte is afhankelijk van het vliegtuigtype waarvoor de vliegbasis bedoeld is en varieert van 1000 m. voor een jager tot 2500 m. voor een zware bommenwerper. Laten we ons voorlopig bepalen tot een vliegbasis voor jagers en lichte bommenwerpers. Voor het heden ten dage bij ons in gebruik zijnde jachtvliegtuig van het type „Gloster Meteor” moet op een startbaanlengte van ± 2000 m. gerekend worden.

De vliegbasis met een middellijn van 2000 m. moet *te allen tijde*, dus ook tijdens een strategische overval voor gebruik door de eigen luchtstrijdkrachten beschikbaar en in bruikbare toestand gehouden worden. Het grondpersoneel behorende bij de vliegtuigformaties moet zich „rustig” met zijn eigenlijke taak kunnen bezighouden, zonder genoodzaakt te zijn bij de verdediging te moeten medehelpen. Het steeds ter vrije beschikking houden van de vliegbasis betekent, dat op zijn minst hierop geen *direct* vuur van buiten-af met mitrailleurs of lichte mortieren mag kunnen worden afgegeven.

Volgens de gangbare opvattingen bedraagt deze afstand rond 1000 m. We krijgen hierdoor een concentrische ring om de vliegbasis. Schematisch aangegeven in afb. 2. Het terrein ingesloten door de buitenste cirkel behoort dus in ieder geval door de vliegbasis-verdediging te worden gehouden.

Het gevecht mag zich afspelen buiten deze cirkel, maar in beginsel *niet* er binnen. Een gevecht binnen de randweg betekent dat de vlieg-

Afb. 2

basis voor vliegdoeleinden niet langer ter beschikking staat en dus eigenlijk uitgeschakeld is. Dit laatste moet met alle ter beschikking staande krachten worden voorkomen.

De omtrek van de buitenste cirkel bedraagt rond $12\frac{1}{2}$ km., terwijl het ingesloten oppervlak rond $12\frac{1}{2}$ km². bedraagt. Om een enigszins redelijke verdediging mogelijk te maken moet men als *minimum* kunnen beschikken over 4 Compagnïen Infanterie, die dus ieder een kwart van het reeds genoemde gebied voor hun rekening nemen.

Om snel en krachtig optreden buiten de buitenste cirkel mogelijk te maken en de vijand op een zo groot mogelijke afstand van de vliegbasis te houden zullen deze Compagniën gemotoriseerd moeten zijn en indeling van enkele lichtgepantserde voertuigen noodzakelijk maken. Iedere Compagnie moet geheel zelfstandig kunnen opereren. Voor deze Compagniën is een zware taak weggelegd, welke een zeer hoog moreel eist n.l. de eventuele zeer snelle overgang van vredes-bewakingsdienst naar de actieve oorlogstoestand en de zeer moeilijke en verwarde gevechten ná een strategische overval. Hierom zal dit personeel zowel lichamelijk als geestelijk aan zeer hoge eisen moeten voldoen, dus een zeer goede Abhozis moeten bezitten. Om het hoofd te kunnen bieden aan vijandelijke pantserstrijdkrachten en ter ondersteuning van de 4 Compagniën Infanterie bij de uitvoering van hun taak zijn vechtwagens nodig. Als minimum te stellen op een Eskadron Vechtwagens. Nemen we hiervoor de Amerikaanse Organisatie, zoals besproken in *De Militaire Spectator* van Maart 1949, dan omvat dit Eskadron 20 medium vechtwagens (type M 26) en 2 vechtwagenchassis met 10½ cm houwitser (type M 45).

Door het indelen van een dergelijk Eskadron, wint de verdediging aanmerkelijk aan stootkracht, waardoor een sneller en krachtadiger optreden tegen tot op enige afstand van de vliegbasis doorgestoten of gelande vijandelijke troepeneenheden mogelijk is. De vijandelijke opmars naar de vliegbasis kan hierdoor aanmerkelijke vertraging ondergaan, zo niet geheel tot stilstand worden gebracht. Als laatste middel kan het vechtwagen Eskadron dekking verschaffen aan de Pioniers om deze in staat te stellen de vliegbasis te vernielen.

Voor het herstellen van bomschade, het verwijderen van niet geëxplodeerde bommen, het onderhoud van de vliegbasis, het maken en herstellen van schuilplaatsen, gevechtsdekkingen, barakken, hangars, maskering, hindernissen etc., het leggen en ruimen van mijnen, blussen van aangerichte branden (geen crash-fires zijnde) en het eventueel vernielen van de vliegbasis zijn Pioniers noodzakelijk, en wel de Pioniers, die bijzonder voor deze taak zijn uitgerust en geoefend, de Vliegbasis-Pioniers. De kleinste zelfstandige eenheid nodig voor een vliegbasis is de Compagnie. Deze Compagnie kan tevens gebruikt worden voor het inrichten van de vliegbasis en moet bij de verdediging als steun van de Infanterie kunnen dienst doen.

Om het oppervlak van de reeds genoemde 12½ km². tegen aanvallen door vijandelijke vliegtuigen te kunnen verdedigen is minstens één afdeling Lichte Luchtdoelartillerie bestaande uit 3 batterijen van 4 cm. en 1 batterij van 2 cm. noodzakelijk. Middelzware en zware luchtdoelartillerie is natuurlijk eveneens noodzakelijk, maar zal doorgaans niet organiek bij de vliegbasis-verdediging behoeven te worden ingeschakeld.

D. Samenwerking en organisatie van de troepen bestemd voor de vliegbasis verdediging.

In het algemeen kan worden gezegd, dat de organisatie van de onder C. genoemde troepeneenheden zeer zorgvuldig zal moeten worden aangepast aan de taak, welke door hen moet worden verricht.

Deze taak wijkt geheel af van die van gewone troepenonderdelen, derhalve zal de organisatie ook wel moeten afwijken van de normale

organisatie voor dergelijke troepeneenheden. Het is dan ook een logische oplossing om deze verschillende Wapens per vliegbasis samen te voegen tot één Onderdeel bijv. een „Speciaal Bataljon” voor vliegbasisverdediging en deze Bataljons organiek te doen behoren tot de Luchtvaarttroepen.

Bij het uitoefenen van de eigenlijke verdedigingstaak staat het „Bataljon voor Vliegbasisverdediging” (B.V.B.V.) onder bevel van de Vliegbasis Commandant, die deze taak kan overdragen aan de Commandant van het B.V.B.V.

Alle Wapens van het „B.V.B.V.” behoren goed op elkaar te zijn ingesteld en moeten in noodgevallen delen van elkaars taak kunnen overnemen, zo moet de Infanterie een deel van de taak van de Pioniers kunnen overnemen en omgekeerd moeten de Pioniers als Infanterie kunnen optreden. Alle wapens moeten uitstekend geoefend zijn in de samenwerking met de vechtwagens.

Een degelijke voorbereiding van een goede passieve verdediging (hindernissen, landmijnen etc.) kan een vervangingsmiddel zijn voor troepeneenheden in de eerste kritieke minuten volgende op een vijandelijke aanval c.q. luchtlanding.

De commandant B.V.B.V. ontwikkelt een plan voor de actieve verdediging van de vliegbasis met als grondslag de vijandelijke mogelijkheden, zijn waarschijnlijk gedrag en de strekking van de passieve verdedigingsmaatregelen.

De theorie zoals soms in de laatste wereldoorlog gevolgd werd om iedere parachute- of luchtlanding direct met *alle beschikbare* krachten te bestrijden is *niet* juist.

De vijand kan een afleidingsmanoeuvre uitvoeren, om later op een ander punt de hoofd-aanval in te zetten.

De plannen voor de verdediging van een vliegbasis zijn echter op zichzelf waardeloos als er geen doorlopende oefeningen worden gehouden. Oefeningen zoveel mogelijk afgestemd op de werkelijkheid in de passieve en actieve verdediging moeten, na het uitstippelen van de plannen voor die verdediging, worden gehouden. Deze oefeningen, welke de training vormen van het B.V.B.V., moeten worden aangevuld met besprekingen betreffende ieder detail van de verdedigingsplannen. Er moeten dikwijls oorlogsoefeningen worden gehouden, waarbij veronderstelde situaties ter oplossing worden opgedragen aan de verschillende Commandanten (van iedere rang!) van het B.V.B.V.

Op deze manier raakt iedereen van het B.V.B.V. vertrouwd met het terrein, de vliegbasis, de verdedigingsplannen en de maatregelen als wel met de gedachtengang en het karakter van ondergeschikte Commandanten in verband met de waarschijnlijke daden bij het uitvoeren van het verdedigingsplan.

Uiteindelijk moet het verdedigingsplan „up to date” worden gehouden. Snelle vooruitgang wordt er gemaakt in de ontwikkeling van parachute- en luchtlandingstroepen en de mogelijkheden der vliegtuigen; om van enige waarde te zijn en te blijven moet het verdedigingsplan doorlopend worden herzien, verbeterd en aangepast aan de gewijzigde situatie. Een doorlopende training van het B.V.B.V. blijft derhalve noodzakelijk. Het is daarom zaak één bepaalde vliegbasis te doen verdedigen door één bepaald B.V.B.V. en niet herhaaldelijk wis-

selen of pas op het allerlaatste ogenblik een samengeraapt troepje hiervoor te bestemmen.

E. De vliegbasisverdediging gezien in verband met de kosten.

Zoals uit C. blijkt zal de totale troepensterkte voor een vliegbasisverdediging komen op rond 1400 man. Deze verdediging kan natuurlijk niet voor ieder ondergeschikt vliegveldje worden toegepast. Er zal daarom moeten worden gestreefd naar een klein aantal goed ingerichte en zeer goed verdedigde vliegbases met uitschakeling van de kleine vliegvelden.

Stelt men op sommige kleine vliegvelden zeer veel prijs, dan kunnen die worden ingelijfd, wat de verdediging betreft, bij een eventueel dichtbij liggende vliegbasis. Is dit niet mogelijk, dan zal men ook voor dit kleine vliegveld over een verdediging moeten beschikken. Het niet verdedigen van een klein maar bruikbaar vliegveld is als het ware een uitnodiging voor een eventuele tegenstander om dit kleine veld in bezit te nemen en als springplank te gebruiken.

In het kort gezegd moeten de kosten van de verdediging in verhouding staan tot de waarde van de vliegbasis. Deze regel geldt zeer beslist, zowel voor vredes- als voor oorlogstijd.

Om een indruk te geven betreffende de kosten en de waarde van de vliegbasis moge het volgende dienen. De kosten van een vliegbasisverdediging in *oorlogstijd* zoals genoemd in C. kunnen begroot worden op $\pm f$ 20.000.000 per jaar met inbegrip van lonen, voeding, oefeningskosten, legering, materieelafschrijving, rente, administratiekosten, onderhoud, enz. De waarde van de vliegbasis met inbegrip van vliegtuigen, gebouwen, banen, wegen, enz. zorgvuldig afgemeten in verband met het belang van de vliegbasis mag dan ook wel komen op een bedrag van 150 à 200 miljoen gulden, dus een zeer behoorlijke vliegbasis met een betrekkelijk groot aantal vliegtuigen.

Luchtstrijdkrachten zullen er juist in een eventueel toekomstige oorlog beslist nodig zijn, zonder vliegbasis kunnen de luchtstrijdkrachten niet opereren, en de vliegbasis kan niet in bedrijf gehouden worden zonder te beschikken over een voldoende bescherming, in dit geval de vliegbasisverdediging.

Een vliegbasis zonder voldoende bescherming is zowel in oorlogstijd als in vreedetijd ondenkbaar, natuurlijk zal dit een zekere financiële uitgave vergen, maar laten we niet om een fietspomp uit te sparen een luchtband in elkaar rijden.

„Bezint U voor het te laat is.”

Literatuur:

- Field Manual Reference Data.
- Field Manual Landmines and Booby Traps.
- Technical Manual Use of Road and Airdrome Equipment.
- Technical Manual Aviation Engineers.
- Royal Engineers Reconnaissance Pocket Book 1944.
- Staff Officers' Field Manual.
- The Military Engineer Vol XL—no. 267 t.m. No. 278.
- The Military Engineer Vol XLI no. 279 en No. 280.
- Infantry Journal Press „Airborne Warfare”.

GREPEN UIT DE WERKELIJKHEID

DE MISLUKTE PANTSERAANVAL VAN SEPP DIETRICH

De invloed van het ogenschijnlijk kleine

door B. KONING, *luitenant-kolonel der Infanterie.*

Zoals kolonel-generaal Jodl voor het internationale Tribunaal in Nürnberg verklaarde, was de positie van Duitsland einde 1944 wanhopig en kon slechts een wanhopige poging nog redding brengen. Deze wanhopige poging was het Ardennen offensief der Nazi's, dat op 16 December 1944 begon. Dit offensief, dat bij de ingewijden bekend stond onder de schuilnaam van „Fall Herbstnebel”, was buitengewoon goed voorbereid, zó zorgvuldig zelfs, dat de Geallieerden van deze voorbereiding vrijwel niets hebben gemerkt.

Aan Geallieerde zijde leefde men in de onderstelling, dat de Duitse weerstand spoedig in elkaar zou storten en de Nazi's niet meer in staat waren om enige offensieve actie uit te voeren.

Het Geallieerde inlichtingsrapport van 15 December 1944 — één dag vóór de grote Duitse aanval — gaf aan, dat de Duitsers wel spoedig over het gehele front op de Westwall zouden terugtrekken, teneinde in die sterke lijn met minder troepen te kunnen volstaan en op die wijze ook de verliezen te beperken. Offensieve acties werden in dat rapport uitgesloten geacht.

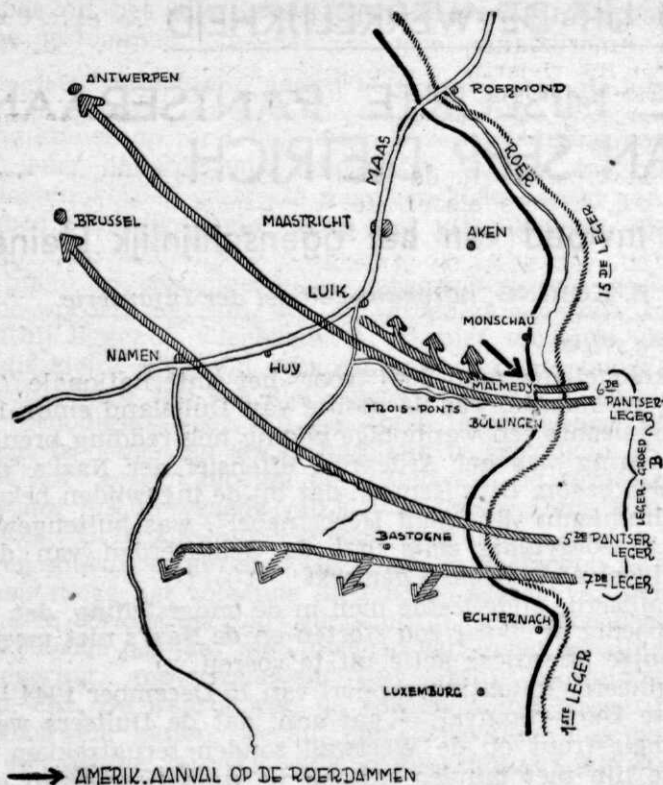
Hier zien wij hoe ontzagwekkend belangrijk goede inlichtingen zijn, Tevens blijkt hieruit, welke moeilijkheden de strateeg en de tacticus hebben op te lossen. Zij staan voortdurend voor puzzles, die opgelost moeten worden en waarvoor de nodige gegevens vrijwel steeds ontbreken, n.l. de gegevens van de vijand.

Het Duitse plan.

Het Duitse plan beoogde om door middel van een verrassende aanval op het door de Geallieerden zeer zwak bezette Ardennenfront, dit front te doorbreken en op te rukken naar Antwerpen. Als deze stoot zou gelukken, waren het I en IX Amerikaanse-, het II Engelse- en het I Canadese leger afgesneden, wat rampzalige gevolgen voor de Geallieerden zou hebben gehad.

Om dit plan te verwezenlijken werd legergroep B onder bevel van veldmaarschalk Model gevormd, welke legergroep uit 3 legers bestond n.l. het 5e Pantserleger onder bevel van generaal von Manteuffel, het 6e Pantserleger onder de beruchte SS-er Sepp Dietrich en het 7e Leger onder generaal Brandenberger.

Het 6e Pantserleger zou Zuid van Luik over de Maas trekken en opmarcheren naar Antwerpen. Het 5e Pantserleger moest de linker-

Afb. 1

flank van het 6e Pantserleger dekken. Dat leger moest N en Z van Namen over de Maas gaan en opmarcheren naar Brussel, terwijl het 7e leger tussen de frontlijn van 16 December en de Maas de linkerflank van het 5e Pantserleger zou dekken. (Zie fig. I)

Het 6e Pantserleger bestond uit twee Pantserkorpsen — het 1e en 2e SS Pantserlegerkorps — en een gewoon legerkorps het 67e. Sepp Dietrich stelde zijn leger op met het 67 L.K. en het 1e SS Pantserkorps naast elkaar in voorste lijn, en het 2e SS Pantserkorps in reserve. 67 L.K. Noord, 1e SS Pantserkorps Zuid.

Het aanvalsvak van het 6e Pantserleger lag tussen Monschau en Büllingen.

Het 67 L.K. had opdracht om na het doorbreken van de Geallieerde linies op te rukken tot Luik en — versterkt met enige onderdelen van het 15e Duitse leger, dat ten Noorden van het aanvalsvak lag — front Noord te maken, teneinde Geallieerde acties van de rondom Aken staande Amerikanen naar het Zuiden te voorkomen.

De Pantserseenheden hadden opdracht om zo snel mogelijk over de Maas te komen. Alle acties die dit zouden kunnen belemmeren of bemoeilijken moesten worden vermeden.

De aanval op de Roerdammen.

Op 13 December waren de Amerikanen een grote aanval begonnen

op de Roerdammen. Op een breed front hadden de Amerikanen van het I en IX Amerikaanse leger het riviertje de Roer bereikt. In de bovenloop van dit riviertje waren grote dammen gemaakt, waardoor geweldige waterreservoirs waren ontstaan, welke werden gebruikt voor de opwekking van elektrische stroom voor een belangrijk deel van Noord Rijnland.

Als de Amerikanen nu de Roer zouden overtrekken, bestond het gevaar, dat de Duitsers alsdan de Roerdammen in de lucht zouden laten vliegen, waardoor zich geweldige watermassa's in het Roerdal zouden stortten. De door de Amerikanen geslagen bruggen zouden worden vernietigd en de verbinding met de reeds over de Roer getrokken troepen worden verbroken, waardoor deze aan vernietiging zouden worden blootgesteld.

Daarom wilden de Amerikanen éerst zelf de Roerdammen hebben — heel of kapot — zodat zij bij hun verdere operaties niet meer voor onaangename verrassingen zouden komen te staan.

De aanval werd uitgevoerd door de 2e en 99e Divisie van het V Legerkorps.

Tegen deze twee Divisies liep nu het 67 L.K. van Sepp Dietrich op, met als resultaat, dat — hoewel de Amerikanen enigszins werden teruggedrukt — de Duitsers ten enen male geen doorbraak konden forceren.

Daar de Duitsers wisten, dat op het aanvalsfront van het 67 L.K. dus aanzienlijke Amerikaanse strijdkrachten stonden, is het zonder twijfel onjuist van hen geweest om het 67 L.K. niet met minstens één pantserdivisie van het 2e SS Pantser L.K. — dat in zijn geheel in reserve was — te versterken.

Nu liep 67 L.K. vast. Daardoor werd een verder oprollen of instorten van het Amerikaanse front naar het Noorden voorkomen en konden de Amerikanen gedekt achter hun stevig gehandhaafde front de nodige tegenmaatregelen nemen.

Door het slechte weer was luchtactie uitgesloten, hetgeen voor de Geallieerden een groot nadeel was. Dit had dus voor Sepp Dietrich reden te meer moeten zijn, om met zo groot mogelijke kracht aan te vallen. *Op het punt waar men de beslissing wenst te forceren kan men nooit sterk genoeg zijn!*

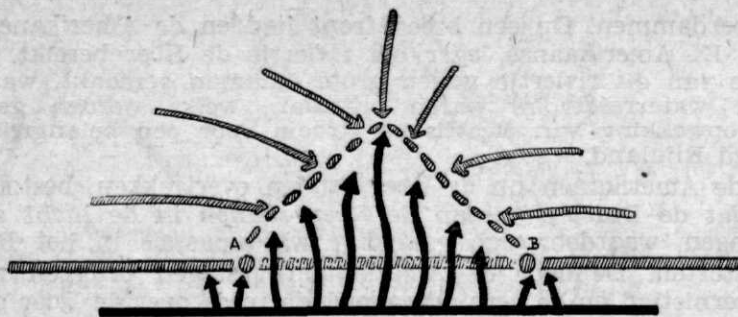
De opmars van de 1e S.S. pantser Divisie.

Ondertussen had de 1e SS pantser Divisie het Amerikaanse front doorbroken en rukte met grote snelheid op in het dal der Amblève.

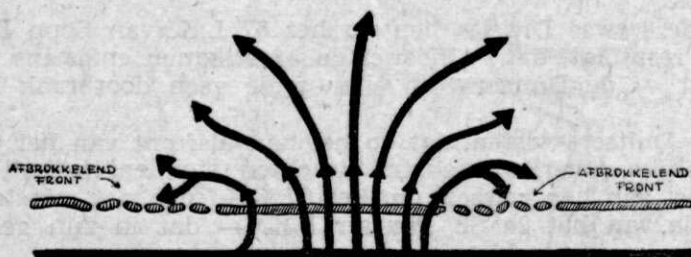
In de avond van de 16e December waren de Duitsers reeds ten Z.W. van Bütgenbach. Bij dit dorpje bevond zich de rechterflank van de 2e Amerikaanse Divisie, die — met de 99 Div. — in heftige strijd met het 67 L.K. was gewikkeld.

Nu maakte Sepp Dietrich zijn tweede fout!

Door de 1e SS Pantser Div., of een deel er van, of de 12e SS Pantser Div. (de tweede Pantser Div. van het 1e SS Pantserkorps) bij Bütgenbach naar het Noorden te sturen, waardoor de 2 en 99 Amerikaanse Divisie in flank en rug waren aangevallen, zou de weerstand dezer Divisiën in zeer korte tijd gebroken zijn geweest, met alle nadelige gevolgen voor de Geallieerden.

Afb. 2a De „schouders“ A en B houden stand, de rest van dit front blijft intact. Verplaatsingen kunnen veilig geschieden. A en B vormen vaste aanknopingspunten voor verdere actie. De verdediger kan alles op de bres concentreren. Het Duitse Ardennen-offensief is een school voorbeeld van de hierboven getekende gang van zaken. Het Duitse lente-offensief van 21 Maart 1918 was dit eveneens. Beiden mislukten

Afb. 2b De aanvaller breidt zich in de breedte uit. Het front gaat over grote breedte wankelen. De verdediger weet niet waar hij zijn tegenactie moet inzetten. Er zijn geen vaste aanknopingspunten. Concentratie van krachten is vrijwel onmogelijk. Voorbeelden van deze gang van zaken zijn de doorbraak der Duitsers onder Von Mackensen op 2 Mei 1915 op het Oostfront bij Tarnow-Gorliece, de Duitse doorbraak op het Italiaanse front in November 1917 bij Flietsch-Talmeim, de Duitse doorbraak op het Maastront bij Sedan in Mei 1940, de doorbreking van Roerfront door de Amerikanen op 22 Februari 1945. Al deze manoeuvres waren grote successen

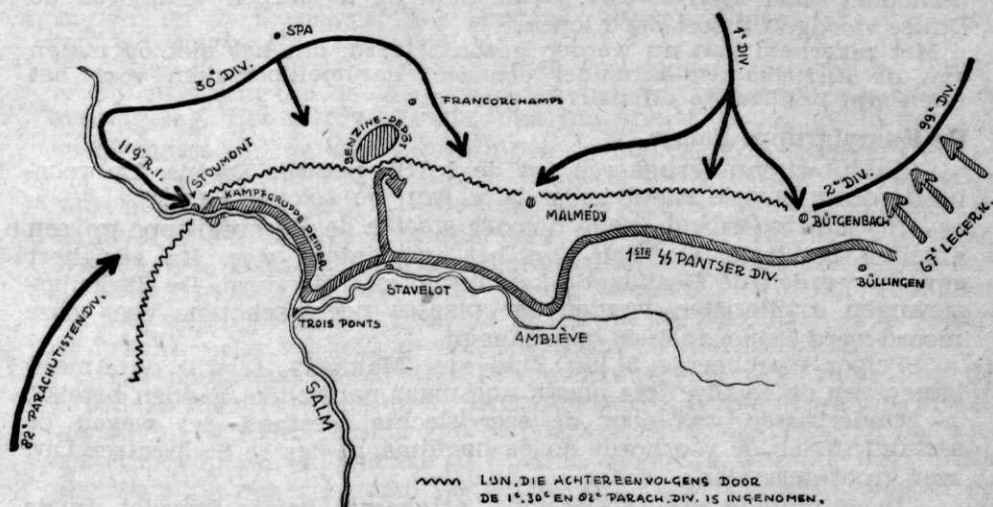
Maar de opdracht was — doorstoten naar het Westen, alles vermijden wat een snelle opmars naar het Westen belemmert of bemoeilijkt.

Natuurlijk is het volkomen juist om een gegeven opdracht uit te voeren. Daar behoeven wij niet over te praten. Maar als blijkt, dat het bij de uitvoering spaak loopt, dan moet men dienovereenkomstig zijn maatregelen nemen.

En hier liep de zaak al van het begin af aan spaak. De doorbraak van 67 L.K. mislukte geheel. Daardoor kwam er van de flankbeveiliging naar het Noorden niets terecht. *En dat zou voor het verder verloop van de strijd van doorslaggevend belang blijken te zijn!*

Want nu rende de 1e SS pantserdivisie door, zonder de toegezegde flankbeveiliging en daar hebben de Amerikanen op buitengewone wijze van geprofiteerd.

De generaal Hodges zag onmiddellijk het grote belang van het

Afb. 3

handhaven van de „schouder van de bres” in. Immers als een aanvaller een bres niet kan verbreden, loopt zijn aanval in de diepte vanzelf vast, want dan kan men, beginnende bij de „schouder”, de bres gaan indammen.

Bij een doorbraak is het van groter belang om eerst meer „breedte” dan „diepte” te verkrijgen. Hoe breder men de doorbraak maakt, des te moeilijker worden de vijandelijke tegenmaatregelen. (Zie afb. 2a en 2b)

Bij een doorbraak is het dus voor de verdediger van het grootste belang de hoekpunten van de bres te houden!

Generaal Hodges deed dat dan ook prompt.

Toen bleek, dat de 2e en 99e Div. het hielden nam hij onmiddellijk maatregelen om de rechter flank van deze Divisies — die door de doorbraak van de 1e SS pantser Divisie in de lucht hing — te beveiligen. Van het VII L.K. dat ten Noorden van de 99 Div. stond, welk L.K. niet werd aangevallen, haalde hij de 1e Divisie weg en stelde die op in de lijn Bütgenbach—Malmédy.

Dit geschiedde, terwijl de 1e SS pantser Divisie slechts een vijftal kilometers meer zuidelijk oprukte naar het Westen, naar Stavelot. (Zie afb. 3)

De Duitse pantsers lieten Malmédy rechts liggen en rukten op naar Stavelot, welk stadje zij in de avond van 17 December naderden.

Ondertussen had generaal Bradley — in aansluiting op de maatregel van generaal Hodges om de 1 Divisie naar de lijn Bütgenbach—Malmédy te sturen — de 30e Divisie van het IX Leger eveneens naar het Zuiden gezonden om daarmee de rechtervleugel van de 1 Divisie te verlengen naar het Zuid-Westen.

Van het Zuiden uit kwam met de grootst mogelijke spoed de 82e Amerikaanse Parachutisten Divisie, die weer op de rechtervleugel van de 30e Divisie moest komen. Zo trachtte men — steunend op de

„schouder” van 2 en 99 Div. — de dam op te werpen waartegen de Duitse vloedgolf moest dood lopen.

Met zekerheid kan nu worden geconstateerd, dat het niet opruimen van de Amerikaanse schouder één van de hoofdoorzaken voor het falen van het Duitse offensief is geweest!

De Kampfgruppe Peiper.

Laten wij nu terugkeren tot de 1e SS pantser Divisie. De voorhoede dezer Divisie stond onder bevel van de kolonel Peiper.

Bij zijn inderdaad snelle opmars stootte de Kampfgruppe op een afdeling artillerie, die zich aan het verplaatsen was. Na een kort gevecht werden de Geallieerde kanonnières overmeesterd. De 70 krijgsgevangen artilleristen werden ter plaatse neergeschoten. Voor deze moord werd Peiper in 1946 opgehangen.

Peiper marcheerde 3 km Zuid van Malmédy, terwijl de Amerikanen van de 1e Div. deze plaats nog maar nauwelijks hadden bereikt.

Ondertussen was door de zeer slechte toestand der wegen de afstand tussen de voorhoede en de hoofdmacht der 1e SS pantser Div. zeer groot geworden.

In de morgen van 18 December attackeerde Peiper Stavelot. In de stad was slechts 1 compagnie infanterie en een peloton pioniers. Deze troepen konden het tegen de Duitse pantsers niet houden. In minder dan geen tijd werden zij onder de voet gereden. De bruggen over de Amblève vielen onbeschadigd in Duitse handen.

Voort ging Peiper naar het Westen, naar Trois Ponts. Als hij daar over de Amblève was, lag het vlakke terrein voor hem en kon hij naar de Maas rennen.

Ook had Peiper vernomen, dat het Hoofdkwartier van het I Leger in Spa zat. Na de verovering van Stavelot besloot hij een kleine „commando groep” naar Spa te zenden, om zo mogelijk het Hoofdkwartier van Hodges te overvallen en te desorganiseren.

Een verdienstelijk plan, want als men de leiding kan desorganiseren is er al veel gewonnen.

Een commandogroep van 6 tanks, 4 pantserauto's en 4 pantzer schützenwagen ging op weg om via Francorchamps naar Spa op te rukken.

In een bos aan de weg vlak voor Francorchamps was een groot benzinedepot, waar op dat moment een half miljoen liter benzine lag.

De depotbezetting kon zich tegen de naderende Duitse pantsers niet verdedigen, maar nam een ander middel te baat. Zoveel benzine als maar mogelijk was liet zij op de weg lopen en stak daarna het gehele depot in brand. Er ontstond, zoals te begrijpen is, een geweldige vuurzee, waardoor de Duitsers genoodzaakt werden om terug te keren. De commandotroep sloot zich weer bij de voorhoede aan.

Deze was ondertussen bij Trois Ponts gekomen. Peiper hoopte, dat hij daar de bruggen ook in handen zou krijgen, maar ditmaal had hij geen geluk.

In Trois Ponts lag één compagnie Pioniers, die daar in de buurt met motorzagen hout aan het kappen was. Zij waren op bevel van Hodges naar Trois Ponts teruggekeerd, met opdracht om de bruggen te vernielen, als de vijand naderde.

De compagnie was 140 man sterk. Ze waren de enige Amerikanen

in Trois Ponts. Op steun viel niet te rekenen. Zij hadden 1 anti-tank kanon en 8 bazooka's. De bruggen konden tijdig ter vernieling worden voorbereid.

Toen de Duitsers kwamen gingen de bruggen de lucht in, terwijl er bij elke brug op de Westoever een peloton met twee bazooka's in stelling lag. Het vierde peloton, met het ene stuk pag. hield de C.C. in de buurt van de vernielde brug in de hoofdweg in reserve.

En daar stond Peiper. Zijn overmacht was geweldig. Een riviertje van hoogstens 8 meter maar diep ingesneden, verdedigd door een handvol tegenstanders scheidde hem van de overwinning. Want ten Westen van Trois Ponts waren geen Amerikaanse troepen meer!

Een riviertje en 140 man waren wellicht beslissend voor het verdere verloop van de geweldige strijd, die in December 1944 tussen de krachten der vrijheid en die der duisternis werd gestreden.

En daarnaast deed zich het merkwaardige feit voor, dat de 1e SS Pantser Div. niet over pontonmaterieel beschikte. Want Hitler wenste bij de voorbereiding van de operatie „Herbstnebel" geen pontonmaterieel bij de onderdelen te hebben, daar dit wellicht het gehele plan zou kunnen verraden. De verrassing en de snelheid moesten er maar voor zorgdragen, dat de bruggen onbeschadigd in Duitse handen zouden komen.

Daar stond Peiper. 8 m water en 140 man hielden hem tegen. Geen pontonmaterieel!

Peiper bedacht zich niet lang. De volgende brug over de Amblève lag meer Noordelijk bij Stoumont. Wellicht had hij daar meer geluk. Maar ook daar was het mis. Want even voordat Peiper Stoumont bereikte was het 119 Regiment Infanterie met een regiment artillerie van de 30 Divisie van het IX Leger in die plaats aangekomen. Na een verwoed gevecht sloegen de Amerikanen alle Duitse aanvallen af. De deur was dicht en bleef dicht, daar nu ook de 82 Parachutisten Div. op het operatieterrein was aangekomen, waardoor de pioniers bij Trois Ponts op afdoende wijze werden versterkt, om alle Duitse overgangspogingen te kunnen afslaan.

De kleine troep infanterie en pioniers in Stavelot wisten van geen wijken. Zij werden het slachtoffer van hun plicht.

De aanvalpioniers bij Trois Ponts wisten ook wat hen te doen stond.

Zij hebben de onsterfelijke eer, wellicht de hoofdoorzaak van het falen van het Duitse wanhoopsoffensief te zijn geweest.

Ten slotte willen wij er nog op wijzen, dat deze voortreffelijke pioniercommandant blijk gaf een zeer groot tactisch inzicht te bezitten. Ondanks zijn geringe troepensterkte en de afsluiting en bewaking van niet minder dan drie objecten, hield hij toch nog een reserve in de hand.

Sepp Dietrich deed zulks ook, met niet minder dan een heel Pantserkorps, maar hij begon al met er een verkeerd gebruik van te maken. De actie van het 6 Pantserleger laat inderdaad een opeenstapeling van fouten zien. Sepp Dietrich, de slagjongsjongen uit München, moge dan een fanatiek Nazi zijn geweest, waarin Hitler een volledig vertrouwen stelde, een veldheer was hij allerminst. Het militaire vak dient bestudeerd te worden en bovendien grondig.

EEN BEWAPENINGSPROGRAM VOOR EUROPA

door F. C. SPITS, *res. kapitein der infanterie werkzaam bij de Legervoorslichtingsdienst.*

Het eindeloze verhaal over de militaire steunverlening aan Europa is ondanks alles toch nog met een „happy ending” besloten. Het congres heeft het wetsvoorstel van President Truman, dat de Verenigde Staten opnieuw zal maken tot een arsenaal van de democratie, met een vrij aanzienlijke meerderheid aanvaard. Daarmee is een eerste stap gezet op de weg die op de duur zal leiden naar een militair krachtig en eensgezind West-Europa.

Pact en Program.

De schakel tussen het Atlantische pact en het hulpprogram wordt gevormd door het in art. 3 van het pact neergelegde beginsel van „self-help and mutual aid”. Hierdoor zijn de leden van het pact verplicht om ieder voor zich en gezamenlijk hun individueel en collectief vermogen tot verdediging te handhaven en te ontwikkelen door voortdurend en op doelmatige wijze zich zelf te versterken en elkander hulp te verlenen.

De grote vraag is nu — en hierover is in het Congres eindeloos gestreden — of deze politiek van „self-help and mutual aid”, waaraan alle leden-staten van het pact zijn gebonden, voor de Verenigde Staten de verplichting inhoudt tot het verlenen van militaire hulp aan de overige elf landen van het pact. Formeel bestaat deze verplichting niet. Maar wanneer men de overtuiging is toegedaan, dat militaire hulp voor het doel van het pact noodzakelijk is, dan kan men een dergelijke verplichting niet ontgaan en dan zal men op de een of andere wijze hieraan uitvoering moeten geven. Over de vorm, waarin dit gebeurt, kan men natuurlijk van mening verschillen.

Wanneer men zich verbindt om samen tegen agressie te strijden, dan kan men er niet mee volstaan elkaar te helpen, wanneer de nood aan de man komt. Deze hulpverlening moet voorbereid worden. Bovendien dient men dan het eigenlijke doel van het pact: het voorkomen van een oorlog door de vorming van een zo sterk en eensgezind front, dat de agressor de lust tot de aanval vergaat.

Het militaire hulpprogram is voor wat de Verenigde Staten betreft zeker niet ingegeven door motieven van menslievendheid en sympathie voor Europa. Het is een daad van welbegrepen eigenbelang. Slechts uit zuiver strategische overwegingen heeft Amerika twee oorlogen voor Europa's onafhankelijkheid gevoerd. Hier ligt de voorste lijn van Amerika's defensie, die door de betrokken landen zelf niet meer te verdedigen is. Het militaire hulpprogram is er nu op gericht W. Europa in staat te stellen zich zelfstandig te verdedigen voor de periode gedurende welke nog geen Amerikaanse troepen in Europa beschikbaar zijn. Hiermee is de veiligheid der Verenigde Staten in hoge mate gediend, temeer daar door de ontwikkeling van de moderne oorlogstechniek de afstand Amerika—Europa zoveel sneller te overbruggen is.

Integratie van de Verdediging.

Bij de eindeloze debatten, die in de Verenigde Staten over de aanvaarding van het program zijn gevoerd, is wel gebleken, hoe weinig vertrouwen hier is in de mogelijkheden van Europa's verdediging en vooral ook in de wil tot samengaan. Men gelooft niet erg aan deze bereidheid tot samenwerking, hetgeen op zichzelf niet zo verwonderlijk is. Met het economisch hulpprogram zijn op dit punt geen al te beste ervaringen opgedaan. Men is nu terecht bevreesd, dat wat op economisch terrein niet mocht gelukken ook op het terrein der defensie wel een fiasco zal worden. Vandaar ook dat men de kansen voor het ontstaan en de groei van een Atlantische collectiviteit ernstig in twijfel trekt.

Het is mede om deze redenen, dat de verdedigers van het hulpprogram uit en te na het beginsel voorop stellen, dat ook aan de andere hulpacties ten grondslag ligt en dat tevens als uitgangspunt voor het Atlantisch pact heeft gediend. Het is het beginsel, dat de Europese landen slechts geholpen zullen worden naar de mate, waarin zij zichzelf en elkander helpen. Vooral op het laatste komt het aan. De Europese pactgenoten zullen niet alleen het uiterste moeten doen om hun eigen defensie te versterken, zij zullen elkaar ook zoveel doenlijk moeten bijstaan. Deze individuele en gezamenlijke inspanning vindt slechts zijn grenzen in het streven naar economisch herstel. Dit herstel mag niet in gevaar worden gebracht, omdat daarmee een eerste voorwaarde voor militaire kracht zou komen te vervallen. Maar binnen deze grens zal het mogelijke moeten worden gedaan. Het mag geen kwestie zijn, zoals door een Amerikaans senator werd gevreesd, „of all those nations just laying back and saying 'Uncle Sam will take care of us, and we do not have to do anything'”. Men kan moeilijk aannemen, dat dit ooit het geval zal zijn. Eerder zou men verwachten dat en door hun geëxponeerde ligging en door de geringheid van hun militaire kracht het de Europese mogelijkheden niet aan goede wil zal ontbreken.

Het meest consequent is het beginsel van "self-help and mutual aid" in praktijk gebracht door de Westerse Unie, in welk kader een reeks gemeenschappelijke organen is gevormd en een aantal plannen is gereed gemaakt, welke o.m. betrekking hebben op het gecoördineerde gebruik van de beschikbare troepen, de gemeenschappelijke bevoorrading, de onderlinge uitwisseling van wapens en materieel, de in bondgenootschappelijk verband te voeren verdediging etc. De Amerikaanse chefs van staven hebben na hun Europese reis niet verzuimd hoog op te geven over wat er op dit gebied reeds was bereikt. Zij beschouwen — en met hen de Amerikaanse regering — de Westerse Unie als de kern van de Europese defensie, waaraan het leeuwendeel van de militaire hulp moet worden toegewezen. En dit niet, omdat zij de eerste stoot zal moeten opvangen maar bovenal omdat zij het best in staat wordt geacht de verleende hulp zo doelmatig mogelijk aan te wenden.

Over het algemeen heeft de Westerse Unie in Amerika geen ongunstige pers. „Western Union is no mere paper organization”, verklaarde de Amerikaanse Minister van Defensie Johnson voor een commissie van de Senaat „it is a union in fact and a unit in operation. It is a working reality”.

Functie van het Program.

Het is nu het militaire hulpprogram, dat aan dit streven naar zelf-

behoud en zelfverdediging, zoals het o.m. in de Westerse Unie tot uiting komt, kracht zal moeten bijzetten. Voor het grootste deel zullen de Europese pactgenoten zelf de lasten van de verdediging moeten dragen. Hun gezamenlijke defensie-uitgaven zijn gelijk te stellen aan een bedrag van circa 5,5 milliard dollar per jaar, hetgeen meer dan een vijfvoud is van het bedrag van de Amerikaanse hulp. Gemiddeld is dit geen geringer deel van het nationale inkomen dan wat door de Verenigde Staten aan hun eigen defensie ten koste wordt gelegd. Het is dan ook een maximum, dat slechts tot schade voor het economische herstel overschreden zou kunnen worden.

Men vergelijkt de militaire hulpverlening wel eens met die, welke tijdens de laatste wereldoorlog onder de leen- en pachtwet plaatsvond. Dit is bepaald onjuist. De Amerikaanse hulpactie is slechts aanvullend gedacht en dus beperkt van omvang en tijdsduur. Het is zeker niet de bedoeling dat de Verenigde Staten bezwaard zouden worden met de gehele last van de militaire wederopbouw van Europa. Maar er zijn bepaalde voorwaarden waaraan de Europese mogendheden niet zonder de eigen welvaart in gevaar te brengen kunnen voldoen. Dit laatste zou het geval zijn wanneer zij er toe zouden overgaan hun dollars te besteden voor de aanschaf van onmisbare bestanddelen van hun defensie-apparaat, welke slechts Amerika kan leveren. Om nu in deze bepaalde gevallen supplementaire hulp te verlenen is het Amerikaanse steunprogramma ontworpen en in die zin door het Congres vrijwel onverkort aangevaard.

Het program zal er in de eerste plaats toe dienen om in de kortst mogelijke tijd de bestaande strijdkrachten — voor de Westerse Unie is dit een getal van ongeveer anderhalf millioen — gevechtvaardig te maken door hen van moderne wapens en uitrusting te voorzien. Daarnaast zal een bepaald bedrag worden uitgetrokken voor de aankoop van grondstoffen en machinerieën ten behoeve van de Europese wapenindustrie. De Amerikaanse bijstand blijft dus beperkt en men is voorlopig niet van plan deze hulp uit te breiden.

Behalve de materiële versterking van de aanwezige middelen verwacht men van het program ook een niet gering psychologisch effect. Het beoogt opnieuw vertrouwen te geven in de mogelijkheid om agressie te weerstaan. In het bijzonder geldt dit voor de troepen, die met deze wapens moeten leren omgaan. In de Verenigde Staten ziet men het belang hiervan wel in. Men herinnert zich daar nog te goed de tijd voor de laatste wereldoorlog, toen geoefend werd met houten instructie-mitrailleurs. Het zal zeker het moreel van de strijdkrachten ten goede komen wanneer zij reeds in de eerste tijd van hun opleiding met het moderne materieel in aanraking worden gebracht. Indirect zal dit zijn gunstige invloed op de bevolking niet missen, die ook in ander opzicht in de verwezenlijking van het militaire hulpprogram het meest overtuigende bewijs ziet, dat het de Verenigde Staten ernst is met de verplichting, die zij in het Atlantische pact hebben aangegaan, de verplichting om Europa niet slechts na een bezetting van jaren te bevrijden, maar ter plaatse te verdedigen.

Omvang.

Het „military assistance program”, bij afkorting M.A.P. geheten — men is in Amerika nu eenmaal verzot op dergelijke afkortingen — voorziet in de militaire hulp aan Europa in drieërlei vorm.

1. Een bedrag aan dollars ter activering van de Europese wapen-productie. Dit bedrag zal uitsluitend bestemd zijn voor de levering van machinerieën en grondstoffen. Het ligt niet in de bedoeling om er de bouw van nieuwe wapenfabrieken mee te financieren. Men rekent dat een totaal van 155 miljoen dollar toereikend zal zijn om de Europese fabrieken in staat te stellen voor 700 miljoen dollar te produceren.

De verhoogde productie zou in mindering kunnen worden gebracht van eventueel later te verlenen hulp. Hiermee zou niet alleen een bijdrage worden geleverd voor een grotere zelfstandigheid van Europa — wat het doel is zowel van het economische als van het militaire hulp-program — maar tevens op de meest juiste wijze worden voldaan aan het beginsel dat aan pact en program ten grondslag ligt — dat van „self-help and mutual aid”.

2. De verscheping van bepaalde voorraden wapens en materieel. Het transport zal volgens een later aangebracht amendement voor minstens de helft door Amerikaanse schepen moeten geschieden.

De hier bedoelde voorraden zijn afkomstig van een drietal bronnen. Voor een deel zijn deze bronnen de surplus — en reservevoorraden, die in de Amerikaanse magazijnen en werven liggen opgeslagen. Een ander deel, ten bedrage van ongeveer de helft van de dollarwaarde van het program, zal nieuw geproduceerd moeten worden. Hiervoor zal een tijdsduur van 1½ tot 2 jaar nodig zijn. Vandaar dat de Amerikaanse regering geen gelegenheid heeft verzuimd om bij het Congres op spoed aan te dringen.

Van de bestaande voorraden is datgene wat surplus wordt genoemd, niet, zoals wel eens wordt beweerd, verouderd of versleten materiaal. Het is over, en het zal ook in de toekomst niet worden gebruikt, zodat het niet tot de reserve-voorraden kan worden gerekend. Het behoeft dus ook niet zoals het reserve-materiaal door nieuw te worden vervangen. Voor het reserve-materieel geldt dit wel. De vervanging ervan zal volledig in rekening worden gebracht en uit het hulpprogram worden bekostigd. De overdracht van het surplus-materieel daarentegen kan geschieden tegen de allernoodzakelijkste kosten van verscheping en herstel. Om deze kosten te bestrijden is in het hulpprogram een bedrag van 77 miljoen dollar uitgetrokken, wat ongeveer 15 % van de prijs is, die er oorspronkelijk voor betaald werd.

3. Het verschaffen van bijstand op technisch gebied en op het gebied van instructie. Dit is een van de belangrijkste aspecten van het program. Het houdt onder meer in dat een aantal civiele en militaire technici zal worden uitgezonden om het militaire personeel van de ontvangende landen op te leiden in het gebruik en het onderhoud van het overgedragen materieel.

Wat de kosten van het program betreft is nog het volgende mede te delen. Het oorspronkelijke, door de regering voorgestelde bedrag van 1.450 miljoen dollar is door een niet al te drastische wijziging verminderd tot een totaal bedrag van 1.314 miljoen. Hiervan is een milliard dollar bestemd voor de Europese pactgenoten. Van het overige zal voor een bedrag van 211 miljoen aan Griekenland en Turkije worden toegewezen en 28 miljoen aan Iran, Korea en de Philipijnen, terwijl 75 miljoen voor China blijft gereserveerd. Van het laatste bedrag zal de besteding naar goetvinden van de President geschieden.

Tijdens de debatten in de Senaat zijn enkele zakelijke gegevens bekend geworden, die min of meer globaal een indruk geven, hoe ver we ook met dit hulpprogram nog verwijderd zijn van het ideaal van een behoorlijk gewapend en militair krachtig Europa. Generaal Bradley had tijdens een of andere informatieve bespreking verklaard, dat een strijdmacht van veertig tot vijftig modern bewapende divisies in staat zou zijn een Russische aanval gedurende maanden op te houden. De senatoren rekenden toen uit, hoeveel divisies er op het moment in Europa ter beschikking staan. Zij kwamen tot het volgende totaal: 6 Britse divisies, 9 onvoldoend bewapende Franse, 4 of 5 Belgische en 2 Amerikaanse, welke laatste deel uitmaken van het bezettingsleger.

Het mag duidelijk zijn, dat ook na besteding van het volledige miljard dollars het verschil tussen de veertig divisies van Generaal Bradley en de heterogene strijdmacht, die op het moment aanwezig is, nog aanzienlijk zal zijn. Klaarblijkelijk is de te verlenen hulp niet omvangrijk genoeg. Maar samen met de garantie, die het Atlantisch pact biedt en de zekerheid, dat de Verenigde Staten hun gehele formidabele macht in de strijd zullen werpen voor de verdediging van het West-europese grondgebied zal het program er zeker toe bijdragen een aanval tot het inzicht te brengen, dat een snelle en gemakkelijke overwinning niet meer mogelijk is. Het verhoogt de preventieve waarde van het pact, doordat het aan dit pact een reële inhoud geeft en het vermindert daarmee de kans, dat het ooit tot een oorlog zal komen.

Boekbespreking

ZOALS HIJ HET ZAG, door Elliott Roosevelt. Uitg. A. J. G. Strengholt, Amsterdam. Prijs f 5.90.

„Zoals hij het zag” is de geautoriseerde vertaling van „As he saw it”, het boek van E. Roosevelt — de tweede zoon van de grote president — die als vertrouweling van zijn vader gedurende de Tweede Wereldoorlog, een aantal belangrijke politieke bijeenkomsten heeft bijgewoond.

Schrijver verschafft de lezer een blik achter de schermen van de conferentie, waarbij het Atlantic Charter tot stand kwam en van de conferenties van Casablanca, Cairo, Teheran en Yalta, waarbij hij hem nader laat kennismaken met de hierbij aanwezige politieke en militaire leiders.

Schrijver beoogt met dit boek echter meer dan het weergeven van zijn indrukken. Zijn doel is een pleidooi te houden voor de vrede, in verband waarmee hij met bitterheid vaststelt dat het

door wijlen zijn vader gebaande pad geheel en opzettelijk is verlaten.

Gaarne willen wij schrijver de overtuiging laten dat de na-oorlogse plannen van zijn vader in alle opzichten juist waren. Het bewijs hiervan zal echter niet kunnen worden geleverd.

Wel is het bewijs geleverd dat de samenwerking, voortvloeijende uit (militaire) bondgenootschappen, welke onder drang van buiten en uit zelfbehoud zijn gesloten, vrij onbestendig blijkt te zijn, zodra het gevaar is geweken en de individuele belangen weer op de voorgrond treden.

Velen zullen dan ook niet of niet geheel de zienswijze van schrijver delen.

Een en ander neemt niet weg, dat dit interessante boek gevoegd kan worden bij de bronnen, waaruit zij, die belang stellen in de gebeurtenissen van dit tijdperk en de karakters der daarin optredende figuren, kunnen putten.

v. d. B.

JURIDISCHE STUDIE, JURIDISCH BREVET JURIDISCHE DIENST

door Mr H. H. A. DE GRAAFF, Luitenant-Kolonel der Artillerie

De behoefte aan juridisch-geschoolde officieren in het leger, ook in het leger op voet van vrede, bleek reeds vele jaren voor het uitbreken van Wereldoorlog II te bestaan. Dit heeft er toe geleid, dat in achtereenvolgende jaren een aantal beroepsofficieren in de gelegenheid werd gesteld tot het volgen van een universitaire opleiding voor „meer-uitgebreide” rechtskennis aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam.

Hierbij zat niet de bedoeling voor, dat deze officieren de volledige rechtenstudie zouden volgen en het doctoraal-examen in de rechtsgeleerdheid zouden behalen. In de tweejarige cursus werden de vakken staatsrecht, strafrecht en strafprocesrecht behandeld in een omvang, welke vrijwel gelijk was aan die van het doctoraal-examen. Daarnaast volgden de leerlingen college in militair straf- en tuchtrecht en volkenrecht, terwijl zij bij het examen, waarmede de cursus afgesloten werd, blijk moesten geven van algemene rechtskennis, kennis van wetten als de Dienstplichtwet, de Ambtenarenwet, enz. Aan de geslaagden werd het getuigschrift voor „meer-uitgebreide” rechtskennis voor officieren uitgereikt.

Aanvankelijk was aan het verkrijgen van dit getuigschrift een gratificatie verbonden, doch deze viel al spoedig als slachtoffer van de algemene bezuinigingswoede, welke destijds zeer in het bijzonder leger en vloot als doelwit koos. Ook is er een ogenblik sprake van geweest, dat de bezitters van het getuigschrift vóórbevordering zouden krijgen, evenals de dragers van de zilveren of van de gouden zon. Nimmer is echter tot toekenning van zodanige voorbevordering overgegaan.

Merkwaardig is, dat er nauwelijks sprake is geweest van een systematisch gebruik van deze juridisch-gespecialiseerde beroepsofficieren. Uiteraard werd bij de troep wel geprofiteerd van hun specialistische kennis, doch indeling in specifiek-juridische functies vond slechts in enkele gevallen en dan nog weinig systematisch plaats. De meesten vervolgden na het voltooien van hun studie hun militaire carrière of er niets gebeurde was.

Na de bevrijding is het vraagstuk van de juridische specialisatie van beroepsofficieren opnieuw in studie genomen. De behoefte bleek aanzienlijk groter te zijn geworden. De wederopbouw van het leger maakte de oplossing van ettelijke problemen op juridisch gebied noodzakelijk. De militaire justitie, vóór 1940 vrijwel buiten het leger staande, stond er na de bevrijding middenin, eiste ettelijke regelingen en vergde een regelmatige personeelsvoorziening. Hoezeer ook een dankbaar gebruik kon worden gemaakt van talrijke reserve-officieren-jurist, een kern van beroepspersoneel was ternauwernood aanwezig.

Immers de bezitters van het bovenbedoelde getuigschrift hadden inmiddels alle de hoofdofficiërsrang bereikt, en waren dus, voor zover beschikbaar, te hoog voor het bekleden van de lagere juridische functies. Een toevallige bate was, dat enkele beroepsofficieren op eigen kracht de hoedanigheid van meester in de rechten hadden verworven. Deze enkelen

hebben, tesamen met zeer weinige bezitters van het getuigschrift, de beroepskern van het militair-juridisch apparaat moeten vormen.

Een systematische aanvulling van het beschikbare aantal beroeps-officiëren met juridische vorming bleek dus noodzakelijk. De vraag deed zich hierbij voor, of de opleiding aan de Amsterdamse Universiteit in ere moest worden hersteld, of dat er toe zou worden overgegaan, de aan te wijzen beroepsofficiëren volledig te laten afstuderen, en hen dus de hoedanigheid van meester in de rechten te doen verwerven. Voornamelijk op grond van de overweging dat, nu tussen reserve-officiëren-jurist en beroepsofficiëren met juridische vorming een veelvuldig contact mocht worden verwacht, welk contact waarschijnlijk door de vorming van een afzonderlijke juridische dienst¹⁾ zou worden geconsolideerd, de beroepsofficiëren een juridische vorming dienden te hebben, tenminste gelijkwaardig aan die van de reservisten, die zij uiteindelijk zouden hebben op te leiden en te leiden, is tot de volledige studie besloten.

Bij Beschikking van de Minister van Oorlog van 30 Mei 1947 (L.O. 1947 No. 188) is een regeling nopens deze studie vastgesteld. Beroeps-officiëren, die hiervoor in aanmerking wensden te komen, moeten het recht tot het afleggen van de examens in de faculteit der rechtsgeleerdheid tevoren hebben verworven, hetgeen betekent, dat zij dus aanvullend staatsexamen danwel colloquium doctum moeten hebben gedaan, voor zover zij geen bezitters zijn van het einddiploma gymnasium. De duur van de studie is bepaald op drie jaren. Dit is weliswaar krap gemeten, doch bij flink aanpakken voldoende te achten. Uiteraard hebben zij, die reeds op eigen kracht een gedeelte van de studie achter de rug hebben, enige voorkeur.

In 1947 konden aldus vier beroepsofficiëren worden aangewezen, waarvan er één reeds candidaat Nederlands recht was, terwijl twee der anderen candidaat Indisch recht waren. In 1948 werden twee plaatsen opengesteld. Verwacht mag worden, dat in 1949 wederom twee officieren voor deze studie zullen worden aangewezen.

Op deze wijze is dus een aanvang gemaakt met de recrutering van de toekomstige beroepsofficiëren-jurist. Bovendien zullen waarschijnlijk enkele reserve-officiëren-jurist voor overgang naar het korps beroeps-officiëren in aanmerking kunnen worden gebracht.

In de Voorlopige Vredessamenstelling van de Koninklijke Landmacht is bepaald, welke functies in beginsel door een beroepsofficiëren-jurist zullen moeten worden vervuld. Het zijn functies in een aantal bureaux en staven (Kabinet van de Minister, Hoofdkwartier Generale Staf, Staf Adjudant-generaal, Staven van de Bevelhebbers in de Militaire Gewesten), alsmede de lagere functies bij de militaire justitie²⁾.

De Minister van Oorlog heeft voorts goedgevonden, ten behoeve

¹⁾ Zie voor instelling van het Dienstvak van de jur. dienst Lo 1949 No. 88 Red.

²⁾ Met „lagere” functies worden bedoeld die van fungerend Griffier bij het Hoog Militair Gerechtshof, van Secretaris van een gewone (zogenaamde vredes-) krijgsgaad en van Officier-Commissaris. De „hogere” functies bij deze colleges (President van het Hoog Militair Gerechtshof, Advocaat-Fiscaal voor de Zee- en Landmacht en President van en Auditeur-Militair bij een gewone krijgsgaad) worden volgens de bestaande wetgeving door burger-rechtsgeleerden bezet. De krijgsgaden te v e l d e, waarbij presidenten en auditeurs militairen zijn, maken uiteraard geen deel van de definitieve v r e d e s samenstelling van het leger uit.

van de officieren, die de geschiktheid hebben voor het bekleden van deze functies, een speciaal brevet, het juridisch brevet in te stellen en aan het bezit van dit brevet het recht te verbinden, een speciaal daartoe vastgesteld distinctief op de uniform te dragen.¹⁾ Brevet en distinctief, hoezeer in de eerste plaats voor de beroepsofficieren bedoeld, kunnen echter ook aan reserve-officieren worden toegekend. Aangezien de instelling van een brevet zowel bij de beroeps- als bij de reserveofficieren-jurist belangstelling heeft gewekt, willen wij over dat brevet dan ook wat meer vertellen.

De instelling van het brevet is geschied bij ministeriële beschikking van 25 Mei 1948, Hoofdkwartier van de Generale Staf, Sectie G6 No 1001 (L.O. 1948 Nr 181), afgedrukt in de Militaire Spectator van Augustus '48 op bladzijde 449. Bij die beschikking werd de bevoegdheid tot het verlenen van het brevet gelegd in handen van de Chef van de Generale Staf.

Om voor die verlening in aanmerking te komen, moet de officier aan drie vereisten voldoen, betreffende

- a. algemene juridische vorming;
- b. militair-juridische kennis;
- c. praktische geschiktheid voor het bekleden van militair-juridische functies.

ad a. De algemene juridische vorming moet blijken uit het bezit van

hetzij de graad van doctor in de rechtswetenschap²⁾, hetzij de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid of de hoedanigheid van meester in de rechten²⁾ mits deze graad of hoedanigheid is verkregen op grond van het afleggen van een examen in het Nederlandse burgerlijk- en handelsrecht, staatsrecht en strafrecht,

hetzij het getuigschrift voor meer-uitgebreide rechtskennis voor officieren, waarover in de aanvang van dit opstel is gesproken.

Bij wijze van hoge uitzondering kan door de Minister van Oorlog vrijstelling worden verleend van het vereiste betreffende de algemene juridische vorming. Langs deze weg kan het brevet dus ook worden verleend aan een officier, die doctoraal-examen Indisch recht heeft en dus Indisch meester in de rechten is, en zelfs aan een officier die, hoewel niet in het bezit van graad, hoedanigheid of getuigschrift, voldoende algemene rechtskennis heeft verworven. De uitdrukking „bij hoge uitzondering” geeft wel aan dat het geenszins de bedoeling is, om het vereiste betreffende de algemene juridische vorming al te gemakkelijk te laten vallen.

ad b. Wat de kennis van het specifiek-militaire recht betreft, is

¹⁾ Zie voor het onderscheidingsteken voor mil.-juridische bekwaamheid Lo 1948 No. 338. Red.

²⁾ Ter toelichting diene, dat de graad van doctor in de rechtswetenschap thans niet meer wordt verleend; deze graad bezitten de zogenaamde „oude” meesters in de rechten, afgestudeerd in de tijd toen het doctoraal-examen nog geen enkele bevoegdheid gaf en voor het verwerven van de meesterstitel een eenvoudige promotie op stellingen, dus zonder proefschrift, vereist werd. Volgens de huidige regeling verkrijgt men de hoedanigheid van meester in de rechten met het doctoraal-examen. Promoveert men daarna nog (welke promotie op proefschrift dient te geschieden), dan verkrijgt men de graad van doctor in de rechtsgeleerdheid.

bepaald, dat de gegadigde ten genoegte van de Chef van de Generale Staf blijk moet geven deze in genoegzame mate te bezitten. De Chef van de Generale Staf zal zich hiervan kunnen overtuigen door de gegadigde te onderwerpen aan een examen, dat uiteraard zal dienen te omvatten het militaire straf- en tuchtrecht en kennis van bepalingen als de Dienstplichtwet, de Bevorderingswet, de Militaire Ambtenarenwet, de Wet op de Staat van Oorlog en van Beleg, bepaalde volkenrechtelijke regelingen, enz.

Bezitters van het getuigschrift voor meer-uitgebreide rechtskennis voor officieren zijn vanzelfsprekend van dit vereiste vrijgesteld, omdat hun het getuigschrift destijds is uitgereikt naar aanleiding van een examen, dat reeds bovengenoemde vakken heeft omvat.

Van een of meer vakken kan bij het door de Chef van de Generale Staf af te nemen examen (waarvan dezer dagen een regeling is gepubliceerd) uiteraard vrijstelling worden verleend indien de betrokkene zijn kennis met betrekking tot die vakken op andere wijze reeds heeft bewezen.

ad c. Ook de praktische geschiktheid tot het bekleden van de militair-juridische functies, voorkomende in de vredessamenstelling van de Koninklijke Landmacht wordt geconstateerd door de Chef van de Generale Staf. Hierbij zal in het bijzonder moeten worden nagegaan, of de betrokkene in staat is, het geleerde op juiste wijze in de praktijk toe te passen en of hij geschikt is om een functie in een staf, op een bureau en bij de militaire justitie te bekleden.

In het algemeen zal zulks pas mogelijk zijn, nadat de gegadigde gedurende enige tijd in een staf of op een bureau en bij de militaire justitie werkzaam is geweest.

Ik hoop, met het bovenstaande duidelijk te hebben gemaakt, dat het juridisch brevet niet bestemd is om zonder meer te worden verleend aan ieder officier, die meester in de rechten is, ook niet al heeft hij kennis en ervaring in een enkele militair-juridische functie opgedaan.

Het brevet-distinctief is dan ook geen distinctief ter onderscheiding van een jurist, die in een militair-juridische functie werkzaam is of geweest is. Het is ook geen teken dat aangeeft, dat de drager een bijzonder knappe jurist is. Het is slechts een aanduiding dat hij een jurist is die voldaan heeft aan de gestelde eisen van theoretische en praktische specialisatie.

Zo gezien, sluiten het juridisch brevet en het daaraan verbonden distinctief volkomen aan bij het stafbrevet en de „gouden zon”. Ook deze laatste zijn geen instellingen, waardoor de zeer goede van de overige officieren worden onderscheiden. Zij geven slechts te kennen, dat de bezitter de Hogere Krijgsschool heeft gevolgd en zijn bruikbaarheid in een staffunctie heeft bewezen. Zo goed als onder de officieren zonder stafbrevet bijzonder bekwame officieren kunnen schuilen, zo goed kunnen er ook bijzonder bekwame juristen zijn, die toch het juridisch brevet niet bezitten omdat zij niet of slechts eenzijdig in het militaire recht zijn gespecialiseerd.

Tenslotte nog enkele mededelingen over de Militaire Juridische Dienst. Ik schrijf deze drie woorden met hoofdletters, omdat de Minister van Oorlog zijn goedkeuring heeft gehecht aan de oprichting van een afzonderlijk dienstvak van die naam.

Reeds jaren geleden is door verschillende gezaghebbende personen gewezen op de wenselijkheid, om hiertoe over te gaan. Zij achtten een goede behartiging van de belangen van de juridische organen in het leger slechts mogelijk binnen het kader van een afzonderlijke organisatievorm. Inderdaad, de tijden zijn voorbij, waarin men kon volstaan (of meende te kunnen volstaan) met het opdragen van een juridische taak voor een beperkte tijdsduur aan een officier-jurist, behorende tot een der bestaande wapens of dienstvakken, wanneer dat zo te hooi en te gras eens nodig bleek. De aanzienlijke toename van het aantal juridische functies en functionarissen maakt een behoorlijke organisatie, een doelmatige selectie, een systematische opleiding en een oordeelkundige mobilisatievoorbereiding noodzakelijk. Hiertoe is een centrale leiding onmisbaar.

Men zal de militaire juristen, die immers, willen zij wezenlijk militair-jurist zijn, een militaire opleiding moeten hebben gevolgd en militaire ervaring moeten hebben opgedaan, moeten blijven betrekken uit de andere wapens en dienstvakken. Aan een School voor Reserve-Officieren-Jurist bestaat dus geen behoefte. Maar eenmaal overgeplaatst in een juridische functie, zal de officier gedurende het resterende deel van zijn dienstduur ook voor juridische functies bestemd moeten blijven, zodat men zijn bevordering niet meer afhankelijk kan stellen van zijn geschiktheid voor een hogere rang bij het wapen of dienstvak waarvan hij afkomstig is, doch deze moet doen bepalen door zijn militair-juridische geschiktheid. En dit kan alleen worden bereikt met een afzonderlijke ranglijst.

Eigen leiding en eigen ranglijst. Beide zullen binnenkort in het leven worden geroepen, zodra de nodige wettelijke voorzieningen terzake zijn getroffen. De Militaire Juridische Dienst zal dan zijn plaats kunnen innemen naast de bestaande wapens, dienstvakken en diensten. De officieren, onderofficieren en mindere militairen, die naar deze dienst zullen worden overgeplaatst, zullen dan ten aanzien van hun militaire taak niet meer behoeven te hinken op twee gedachten. Zij zullen de langgekoesterde wens, een eigen dinstinctief te bezitten, in vervulling zien gaan, een wens, geboren uit een esprit de corps, welke in dit bijzondere geval reeds lang vóór de oprichting van het „corps judiciaire” (benaming, waarmede men zich lange tijd op on-officiële wijze heeft beholpen) is ontstaan, een esprit de corps welke de verwachting rechtvaardigt, dat de Militaire Juridische Dienst een waardige plaats in de Koninklijke Landmacht zal gaan innemen.

BEVELEN

door Mr S. L. F. DE HARTOGH, *res. Luitenant kolonel der infanterie.*

„De militair is verplicht de hem gegeven dienstbevelen stipt op te volgen. Hij zal de opvolging niet afhankelijk stellen van zijn oordeel omtrent hun strekking en doelmatigheid.”

Aldus luidt met weglating van enige franje art. 11 van het Reglement betreffende de Krijgstucht. Hetgeen er staat is volkomen duidelijk en ik wens in deze beschouwing de inhoud niet te vertroebelen door bespreking van de vraag, of en in hoeverre de militair de opvolging van hem gegeven bevelen wel van zijn oordeel omtrent hun wettigheid mag, of misschien zelfs moet afhankelijk stellen.

Zoals iedere medaille heeft ook de gehoorzaamheidsplicht een keerzijde. Tegenover elke verplichting, die de staat de individu oplegt, staat, zo niet een recht van dat individu ten aanzien van de staat, dan toch een verplichting van andere individuen ten aanzien van hem.

Die keerzijde vinden wij in casu ten dele in art. 10 van het Reglement op de Krijgstucht, waarvan ik de eerste en derde alinea citeer: „De door de meerdere te geven bevelen moeten betrekking hebben op de dienst en tevens gegrond zijn op rede en billijkheid. Hij is aansprakelijk voor de wettigheid, de strekking en de doelmatigheid van de door hem gegeven bevelen.”

Alweer, volkomen duidelijk. Tegenover de plicht van de mindere tot gehoorzamen aan het bevel onafhankelijk van zijn oordeel omtrent de strekking en doelmatigheid, staat de plicht van de meerdere ten aanzien van hem, de aansprakelijkheid voor die strekking en doelmatigheid te dragen. Het doel van mijn schrijven is echter te betogen, dat hij, die een dienstbevel geeft, tot meer verplicht is tegenover dengene, die het bevel ontvangt, en dat deze uit de ontvangst van een bevel meer rechten kan ontlennen dan art. 10 van het Reglement op de Krijgstucht aangeeft. Hoe vanzelfsprekend die meerdere rechten en verplichtingen mogen schijnen, zij worden zo vaak uit het oog verloren of verwaarloosd, dat het mij niet onnodig voorkomt, ze op te sommen.

Zoals het hoofd van dit geschrift aangeeft, laat ik de vorm van bevelen buiten beschouwing, beperk ik mij tot de inhoud.

1e. Het bevel moet objectief uitvoerbaar zijn.

Een bevel, met een volledig bewapende compagnie een mars van 35 km in 5 uur te maken, is dat niet.

De opvatting, dat men het onmogelijke moet eisen om het mogelijke gedaan te krijgen, wekt bij de ondergeschikten wrevel en leidt tot vermindering van het gezag van de meerdere.

Ieder, die op vele dienstjaren kan bogen, zal wel eens een onuitvoerbaar bevel hebben ontvangen en op zijn uitlating: „maar . . . (rang naar believen in te vullen), dat kan niet!” de doodoener naar zijn hoofd gekregen hebben: „dat moet kunnen . . .!” Het bevel werd dan zo goed en zo veel mogelijk uitgevoerd, met gevolg dat na de niet-volledige uitvoering een goedkeurend schouderklopje van de meerdere werd ontvangen, met de woorden: „zie je wel, dat het kon!” Je dacht

dan bij jezelf, maar was zo wijs niet te zeggen: „het kon niet en het is ook niet gebeurd, maar in het vervolg zal ik Uw orders niet meer au sérieux nemen”.

Deze meerdere schaadde dus, zij het met goede bedoelingen, de Krijgstucht.

- 2e. Het bevel moet subjectief uitvoerbaar zijn, d.w.z. de mindere moet geacht kunnen worden, de kennis, de ervaring en de kracht te bezitten, nodig voor een goede uitvoering.

Indien bv. door gebrek aan kader een onderofficier met het commando over een peloton moet worden belast, dient de Compagnies-Commandant dit peloton niet te belasten met de uitvoering van een opdracht, waarvoor de scholing van een officier onmisbaar is. Doet hij dat wel, dan is de C.-C. verantwoordelijk voor mislukking van de opdracht tengevolge van gebrek aan kennis van de pelotons-commandant. Men zou kunnen aanvoeren, dat het voorschrift, dat „de door den meerdere te geven bevelen gegrond moeten zijn op rede en billijkheid” de vereisten sub 1e en 2e genoemd inhouden, maar dan is deze formulering toch wel zeer vaag en algemeen, terwijl de bepaling van het tweede lid van art. 10, inhoudende, dat de meerdere „rekening moet houden met de omstandigheden en met de persoon tot wien het bevel wordt gericht” blijkens het in die bepaling voorafgaande betrekking heeft op de vorm van het bevel.

- 3e. De meerdere moet degene, die het bevel ontvangt, de middelen verschaffen, voor de uitvoering nodig.

Hoe meer algemeen het bevel is en hoe meer voor de uitvoering aan de ondergeschikte wordt overgelaten, des te ruimer dient deze te kunnen rekenen op hetgeen hij aan personeel en materieel behoeft. Het bevel van de „Combined Chiefs of Staff” aan Generaal Eisenhower, luidende: „you will enter the continent of Europe and undertake operations aimed at the heart of Germany and the destruction of her Armed Forces” legde juist door zijn algemeenheid op die Generale Staf de plicht, Generaal Eisenhower alles te verschaffen, wat hij tot uitvoering van die taak redelijkerwijs zou kunnen wensen, tot transportabele havens en onderzeese benzineleidingen toe.

De bevelgever behoort derhalve, alvorens een bevel te geven, zich ervan te overtuigen, of hij zijn ondergeschikte de middelen kan verschaffen voor de uitvoering nodig, en zijn bevel aan die mogelijkheid aan te passen.

Indien bv. een Brigade-Commandant een Bataljons-Commandant een bevel geeft op te rukken naar een gebied, dat slechts langs één weg bereikbaar is en de mogelijkheid is niet uitgesloten, dat die weg door de vijand dusdanig is vernield, dat zonder hulp van Genie het doel niet bereikt kan worden, dan dient de Brigade-Commandant alvorens zijn bevel te geven buiten twijfel te stellen, dat hij de Bataljons-Commandant op diens eventuele aanvraag die Genie-hulp kan verschaffen. Hij immers is verantwoordelijk voor de mogelijkheid van uitvoering van zijn bevel.

Deze eis geldt niet alleen voor operationele bevelen.

Indien een Legerorder bepaalt, dat bij een bepaald tenue een bepaald soort knopen moet worden gedragen en die knopen worden niet verstrekt en zijn niet verkrijgbaar, dan wekt die Legerorder bij de troep

ergenis en schaadte de Krijgstucht, doordat het gezag zich belachelijk maakt.

Dit opstel, dat tot strekking heeft, te wijzen op de verantwoordelijkheid van de commandant tegenover zijn ondergeschikte, zou zijn doel voorbijschieten, indien ik niet besloot met erop te wijzen, dat die verantwoordelijkheid beperkt wordt door de bevelen, die de commandant van zijn eigen chefs ontvangt. Deze chefs zijn van hun kant tegenover hem in gelijke mate aansprakelijk. Daarom is de veel verbreide opvatting, dat een commandant onder bepaalde omstandigheden zijn chefs te kennen zou moeten geven, dat hij wegens gebrek aan hem te verstrekken personeel of materieel „de verantwoordelijkheid niet langer kan dragen”, onjuist. De militair is niet verder verantwoordelijk voor de uitvoering van de hem opgedragen taak, dan zover die met de hem ter beschikking gestelde middelen mogelijk is.

Boekbespreking

EEN TRILOGIE VAN ERNIE PYLE

Ernie Pyle, wellicht 's werelds grootste oorlogscorrespondent, schreef drie boeken n.l.: „Zo was de mens”, „Dappere kerels” en „Het laatste hoofdstuk”

Deze drie boeken vormen tezamen een meesterlijke trilogie over de mens — zowel de man als de vrouw — in de moderne oorlog.

Ernie Pyle, die op het einde van de tweede wereldoorlog in de frontlijn stierf, wordt in Amerika en Engeland door miljoenen geëerd en vereerd. Want hij was niet alleen één der velen die alles gaf maar die ook de uitzonderlijke gave bezat, om op een voor ieder begrijpelijke wijze de oorlog in al zijn naaktheid uit te beelden en toch de mensen een hart onder de riem te steken. Hij was voor de soldaten aan het front en voor de burgers over het Kanaal en de Oceaan een vertrouwde vriend.

Een machtig psycholoog en paedagoog bij de gratie Gods.

En nu zou men kunnen vragen, moeten wij ons nu nog met de moeilijkheden en problemen van die oorlog, die nu al weer ruim 4 jaar achter ons ligt, bezighouden. Moeten wij voortdurend aan de oorlog in zijn felste verschrikkingen worden herinnerd? Moeten wij ons niet vergeten in cultureel of sociaal werk? Is datgene wat Ernie Pyle ons te vertellen heeft niet „oude kost”?

Neen, waarde lezer, duizend maal neen. Wat de „mens” Ernie Pyle ons op zo ontroerend eerlijke, eenvoudige en toch doordringende en meeslepende wij-

ze vertelt, is van eeuwige waarde en betekenis.

Helaas, driewerf helaas is de wereldvrede nog steeds ernstig bedreigd. De grote onzekerheden van deze tijd, vinden allemaal hun bron in de oorlogsdreiging. Wij kunnen dit als „Mens” diep betreuren, maar wij kunnen als Mens die dreigingen niet over het hoofd zien of ontkennen.

De vrijheid van de geest en de rechten van de mens — zonder welke waarden het leven niet waard is om geleefd te worden — moeten worden beschermd, zo nodig ten koste van alles.

Laten wij eerlijk hopen, dat de ramp van een derde wereldoorlog de mensheid gespaard moge worden. Maar, nogmaals helaas, de kans op een nieuwe strijd is niet uitgesloten. Weer zullen dan in dat geval miljoenen het harnas omgorden en het zwaard ter hand nemen. Weer zullen die miljoenen, net zoals in de tweede wereldoorlog — en in alle andere oorlogen — gaan vechten. Dan zal een nieuwe Ernie Pyle ergens op deze aardbol, weer honderdduizenden mensen van de meest uiteenlopende aard ontmoeten, die gaan vechten tegen andere honderdduizenden! Dan ontmoet hij weer de bankier, de handelman, de geleerde, de kantoorman, de arbeider, de boer, allemaal in hetzelfde khaki uniform, allemaal met één taak: „vechten”.

Hoe gedraagt deze „eenheidsmens” zich in die voor hem vreemde omstandigheden, hoe gedraagt hij zich daar ver van huis onder vreemde volkeren,

die hem al dan niet vijandig zijn gezind, hoe houdt hij zich in de frontlijn onder de voortdurende dreiging van de dood of de nog veel meer gevreesde zware verwondingen zonder hulp op het slagveld? Hoe houdt de dokter in de vooruitgeschoven hulpposten zich, hoe werkt hij daar, temidden van toestanden, die elke dokter de haren te berge zouden doen rijzen? Hoe arbeidt de verpleegster? Hoe reageert de infanterist als hij onder het moorddadige artillerievuur van de tegenpartij ligt, als de vijandelijke tanks op hem afstormen? Wat voelt de artillerist, de verbindingsman, de pionier bij de uitoefening van zijn oorlogswerk? Wat gaat er om in het brein van de vliegenier, als hij de Messerschmitts ziet naderen en de granaten der luchtdoelartillerie in zijn omgeving uit elkaar ziet barsten?

Hoe gedraagt die eenheidsmens zich onder al die bezoeken; wat denkt hij, wat voelt hij, waarover droomt hij in de korte spanne tijds, dat hem rust wordt gegund, wat schrijft hij in zijn brieven, hoe staat hij tegenover het leven, tegenover zijn kameraden, zijn meerderen en tegenover de vijand?

Alle normale normen rondom hem zijn kapot, alle fundamenten, waar hij tot voor kort op vertrouwde en bouwde, zijn weggevaagd. De soldaat staat daar als burger in uniform temidden van de puinhopen, en draagt te allen tijde zijn meest intieme gedachten met zich mee. Welke waarden blijven en welke waarden verdwijnen in de heksenketel die men de moderne oorlog noemt?

Ernie Pyle geeft daarop antwoord. Niet één antwoord, maar honderden antwoorden. Antwoorden van generaals en gewone soldaten onder alle omstandigheden.

Het is Ernie Pyle's zeldzaam talent, dat ons de „Mens” en niet de „Soldaat” toont. En die mens laat hij ons zien in het zieleleven van doodgewone stervelingen, die verlangen en hunkeren naar het gewoon menselijke, maar wier enige

taak het is om te vechten, te vechten en nog eens te vechten.

Daarom gaat Ernie Pyle's trilogie veel dieper en verder, dan ooit enige „oorlogsliteratuur” zou kunnen gaan. Het verrijkt ons met een levensinzicht, dat 'oodeenvoudig wonderbaarlijk is. Hij toont ons de oorlog in zijn ware gedaante, los van de roes en de sentimenten, los ook van elk chauvinisme en zonder enige tendentieuze bedoeling. Hij beschrijft de modder, de kou, de regen, de honger, het slapen op de grond, de duizenden bezoeken die de moderne soldaat worden opgelegd.

Maar meer nog beschrijft hij de stemmingen van de soldaat, van die dappere kerels met hun lach, hun vloek, hun hoop en hun hunkering, en vooral hun humor van de verbeterde sarcastische sneer tot de heerlijk bevrijdende schaterlach toe.

Hij beschrijft Afrika, Sicilië, Italië en tenslotte het Verre Oosten.

Hij beschrijft de strijd in al zijn harde bitterheid en onmenselijkheid, maar die toch steeds zacht wordt overglansd door hoop en nieuwe verwachting.

In weerwil van de verschrikkelijkste ervaringen en de grootste offers weet Ernie Pyle steeds weer de menselijke kant van alle problemen te zien, die hij in zijn eigen sterke proza weet uit te beelden. Daarom is deze trilogie veel meer dan gewone oorlogsliteratuur, het is de trilogie van de echte menselijkheid.

Daarom is deze trilogie voor een ieder die met mensen moet omgaan, die aan mensen leiding moet geven, voor elke officier, onderofficier en soldaat van een bijzondere betekenis. Wij kunnen de grondige „bestudering” van deze boeken niet genoeg aanbevelen. Nieuwe werelden worden er in geopend. Zonder enige twijfel zullen wij er beter door op onze taak worden voorbereid. Daarom is deze beschouwing meer dan een gewone boekbespreking. Hij moet een inleiding zijn tot studie!

B. KONING.

„Countries will have to protect themselves by counter-offensive, instead of purely defensive, operations. They must be in a position to hit back at aggressors harder than aggressors can strike at them”,

*Air Commodore L. G. S. PAYNE
(Daily Telegraph 19 Juli 1949)*

TEAMWORK EN EFFICIENCY IN DE AMERIKAANSE DEFENSIELEIDING

door W. DEN TOOM, *Majoor wrn.*

Het is alleszins de moeite waard om een ogenblik stil te staan bij de reorganisatie, die zich momenteel voltrekt in de samenstelling van de Amerikaanse defensieleiding. De gedachte waarvan men uitging is, dat men de beste resultaten bereikt door de leiding van een belangrijk orgaan als het defensie-apparaat op te dragen aan een aantal mensen van wie men van te voren verzekerd is dat zij een team zullen vormen. Een gewoon zakelijk standpunt dus: een team van experts dat door verstandige coördinatie en efficiënte werkwijze het „bedrijf” tot een gezond orgaan maken. Grote geldsommen worden daardoor uitgespaard die op een andere, nuttiger wijze weer aan dit bedrijf ten goede kunnen komen.

Het schematisch overzicht spreekt voor zichzelf. Eén van de verbeteringen is, dat de Secretary of Defense in den vervolge zal worden bijgestaan door een Deputy Secretary en drie Assistent Secretaries. Een ander belangrijke wijziging is het instellen van de functie van Voorzitter van het Chefs van Stavencomité; in deze functie werd generaal Omar N. Bradley door president Truman benoemd.

De taken van de verschillende organen zijn in 't kort:

National Security Council: adviseur van de President inzake het onderling verband in binnenlands-, buitenlands- en militair beleid.

Central Intelligence Agency: Coördineert intelligence werkzaamheden van de verschillende security organen.

Department of Defense: coördinerend orgaan voor alles dat verband houdt met 's lands strijdkrachten.

National Security Resources Board: adviseur van de President bij de coördinatie van militaire-, industriële- en civiele mobilisatie.

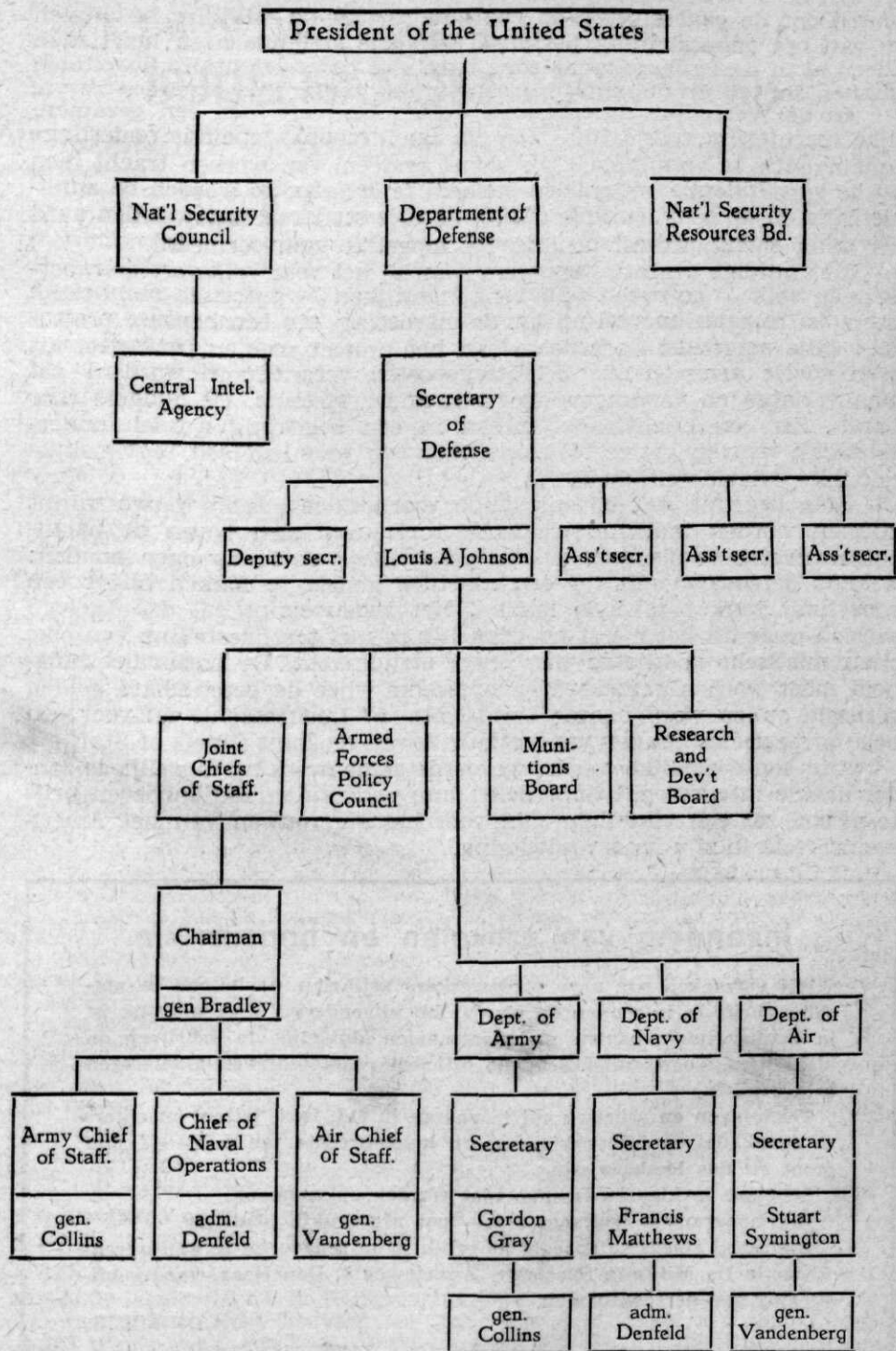
Joint Chiefs of Staff: adviseurs van de President, het Defense Secretary en het National Security Council.

Armed Forces Policy Council: adviseert de Secretary of Defense in beleidszaken betreffende de strijdkrachten.

Munitions Board: voert diverse opdrachten uit onder de Secretary of Defense ter verwezenlijking van de plannen van J.C.S.

Research and Development Board: adviseert de Secretary of Defense t.a.v. researchproblemen die verband houden met de nationale veiligheid.

Het nieuwe systeem werkt reeds. Alle duplicaatbureaux worden opgeheven; gemiddeld wordt het aantal bureaux en commissies met een dozijn per week verminderd, dit — kan het anders — tot grote voldoening van de belastingbetalers. Thans reeds worden de aanschaffingen voor 84 % van het dollarvolume van het totale defensiebudget door één orgaan (Munitions Board) gecoördineerd en aan de overige 16 % wordt hard gewerkt. Zo schaft de Luchtmacht al het fotografisch materieel aan voor Land-, Zee- en Luchtmacht, het Leger koopt alle grondstoffen voor de voedselbereiding, de Zeemacht zorgt voor alle benzine, en olie, enz. enz. Momenteel is in oprichting een centrale geneeskundige dienst voor alle strijdmachten onder één enkele direc-

teur. Door de centralisatie en coördinatie van de militaire hospitalen en van het geneeskundig personeel der drie strijdmachten heeft men alleen al in de Panamakanaalzône twee van de zes militaire hospitalen kunnen sluiten. In de militaire rechtspraak vindt men eenzelfde streven.

In de Westelijke Amerikaanse staten beproeft men een gezamenlijke recrutering voor Land-, Zee- en Luchtmacht, teneinde onderlinge concurrentie te vermijden. Ook in het systeem van werken tracht men bij de verschillende onderdelen eenheid te krijgen; zo worden de administratie en de boekhouding, die bij de drie strijdmachten uit den aard der zaak nogal uiteenlopen, zoveel mogelijk geuniformeerd.

Het huidige begrotingsstelsel waarbij het voor volksvertegenwoordiging en volk — en veelal zelfs voor ingewijden — practisch onmogelijk is om na te gaan hoeveel nu bv. de uitvoering van een bepaald project kost (alle mogelijke onderdelen van het project moeten financieel uit even zovele afzonderlijke begrotingsposten verantwoord worden) zal men verlaten en vervangen door een ander stelsel. De budgets voor Land-, Zee- en Luchtmacht zullen in één begroting worden ondergebracht, waarbij gestreefd wordt naar een voor iedereen begrijpelijke zakelijke overzichtelijkheid.

Men begrijpt, dat bovenstaande voorbeelden slechts verwezenlijkt kunnen worden indien de leidende topfiguren zich boven de partijpolitiek weten te plaatsen en één gezamenlijk doel voor ogen houden: 's lands defensieorgaan tot een machtig geheel te maken onder een voor haar taak berekende leiding. Het zwaartepunt zal daar gelegd worden waar dit het meest noodzakelijk is, met terzijdestelling van elke chauvinistische voorliefde voor enige strijdmacht. De nationale veiligheid moet worden verzekerd en op welke wijze de beschikbare gelden verdeeld zullen worden over Land-, Zee- of Luchtmacht, zal voor een belangrijk deel afhangen van het advies van de Joint Chiefs of Staff.

Dat een dergelijke, verdoorgevoerde samenwerking mogelijk is zonder dat de integreerende onderdelen hun zelfstandigheid behoeven prijs te geven, zal een stimulans zijn voor het vertrouwen van het Amerikaanse volk in zijn landsverdediging.

Inzending van artikelen en honorarium

Wij verzoeken aan onze medewerkers artikelen uitsluitend in machineschrift in te zenden en als dat bij uitzondering niet mogelijk is, in manuscripten namen en plaatsnamen duidelijk te schrijven in blokletters. Voorts uitsluitend de officieel voorgeschreven afkortingen te gebruiken.

Tekeningen en schetsen uit te voeren in O.I. inkt, letters en cijfers zo groot, dat ze bij verkleining op kolombreedte ten minste 1 mm groot en dus leesbaar zijn.

Schetsen in kleuren kunnen niet worden opgenomen.

Het honorarium bedraagt f 5.— per afgedrukte bladzijde.

Bijdragen steeds zo spoedig mogelijk in te zenden en te adresseren: Redactie De Militaire Spectator, Zwarteweg 1, Den Haag, zonder bijvoeging van persoonsnamen.

DIRECTIE.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

Vol automatische of half automatische vuurwapenen?

De gehele oorlogvoering wordt beheerst door het begrip uitwerking. Men wint een oorlog nu eenmaal niet door vriendelijk tegen een vijand te zijn, maar wel door hem in de kortste tijd zoveel mogelijk verliezen toe te brengen met zo weinig mogelijk kleerscheuren voor zichzelf.

Op het gevechtsveld wordt de grootste uitwerking verkregen door middel van het „vuur”. In dit opzicht zou men dus zeggen, geef de man dus volautomatische wapens. Hoe meer kogels, hoe beter. Vol-automatische wapens eisen veelal waterkoeling. En nu is het merkwaardig, dat — al naar gelang van een bepaalde frontervaring — de meningen hierover nogal uiteenlopen. De Afrika-mensen, voor wie elke druppel water van bijzondere betekenis was, zijn allemaal voorstander van het luchtgekoelde systeem — met minder vuursnelheid en dus minder kogels.

De Pacific-mensen, die bijna voortdurend met water en moeras te maken hadden, zijn bijna allen voorstander van het watergekoelde systeem, met zijn hogere vuursnelheid en dus meer kogels.

De Italië-strijders zijn hopeloos verdeeld. Zeker zij willen allemaal „zoveel mogelijk kogels”, maar de bergbeklimmingen met een licht of zwaar wapen (elke liter water is een kilogram en de watergekoelde wapens zijn van huis uit al zwaarder dan de luchtgekoelde) tellen ook heel erg mee.

In West-Europa staan de „kogels” weer op de voorgrond. Zeer zeker heeft het vol-automatische systeem ook nadelen, in het bijzonder wat het munitieverbruik betreft en bovenal de aanvoer er van tot in de voorste lijn. Maar niettemin staat het „vuur” toch op de eerste plaats. De Geallieerden vonden de Duitse M.G. 42 — met zijn 1200 schoten per minuut — het meest duivelse wapen wat er bestond. (Nog steeds is de aanval „le feu qui avance” en de verdediging „le feu qui arrête”. Natuurlijk moet er een krachtige vuurdiscipline zijn, maar daarnaast moet men altijd bedenken, dat patronen goedkoper zijn dan mensenlevens. „Erst Maschinen wirken lassen, dann Menschenleben einsetzen”, is nog steeds een zeer gezond beginsel. B. K.).

Land- en Zeestrijdkrachten in het tijdperk van de lucht oorlog

De meer dan ontzagwekkende ontwikkeling van het luchtwapen in nog geen 50 jaar, de uitvinding van de atoomspringstof en de geleide projectielen, hebben bij sommige strategen en tactici de mening doen postvatten, dat land- en zeestrijdkrachten tot het verleden behoren en een oorlog kan worden uitgevochten met luchtstrijdkrachten alleen.

Legers — en in het bijzonder vloten — zijn tegen de atoombom machteloos. En over de hoofden van leger en vloot wordt de strijd in de lucht beslist, en de bases van land en zeestrijdkrachten vernietigd, zodat deze krachten geen betekenis meer hebben.

Dat het luchtwapen de oorlogvoering op een geweldige wijze heeft beïnvloed en in een onverhoopt toekomstige oorlog de strijd op nog veel kolossaler wijze zal beïnvloeden, is voor iedereen duidelijk. Eveneens is het duidelijk, dat de afstand tussen de verschillende wapens ook zal vervagen, want het luchtwapen is niet alleen maar een bombardementwapen. Zowel vloot als leger kunnen het ten ene male niet meer zonder luchtstrijdkrachten — in al zijn verschijningsvormen — doen.

Toch zal een toekomstige oorlog niet alleen een lucht oorlog zijn. De drie grote strijdkrachten zullen elkaar niet alleen moeten aanvullen, zij zullen een volmaakte eenheid moeten vormen, waarbij ieder op zijn eigen specifieke wijze zijn eigen deel in het grote geheel zal moeten bijdragen en zijn eigen rol zal moeten spelen. Want hoe men de zaak ook keert en wendt, geen enkel van de drie grote strijdkrachten is almachtig of alleen zaligmakend. Er zijn altijd taken te vervullen, waartoe de één wel, de ander niet in staat is, of waarbij het optreden van de één veel economischer is dan het optreden van de ander.

Ongetwijfeld zal het leger het niet buiten de luchtmacht kunnen stellen, omgekeerd echter ook niet, al was het alleen maar om de bases der luchtstrijdkrachten te beschermen. Voor de bescherming van de zeeverbindingen is de vloot nog steeds het aangewezen wapen. Ook al zullen bij de bescherming van convooien luchtstrijdkrachten een

zeer voorname rol spelen, alléén zijn zij daar niet toe in staat.

De grote moeilijkheid.

De grote moeilijkheid is echter om de juiste verhouding tussen land-, zee- en luchtsrijdkrachten te vinden. In tijd van vrede is geen enkele oorlogsbegroting groot genoeg om alle delen van de strijdkrachten het naar de zin te maken. Dat zou wellicht 90% van het totale staatsbudget vereisen en dat betekent economische zelfmoord. Daar komt bij, dat elk wapen normaal zo veel mogelijk vraagt. Dat is menselijk gezien heel begrijpelijk. Het hemd is nu eenmaal nader dan de rok en slechts weinigen zien over de grenzen van hun eigen wapen heen. Men moet echter toch tot een verdeling der gelden komen en dus tot een zekere verhouding in de sterkte van de lucht-, land- en zeestrijdkrachten komen. En daar zit hem de kneep. Als men om bepaalde redenen die verhouding in tijd van vrede vaststelt als 3 : 3 : 4 en in een eventuele oorlog zou blijken, dat de alsdan noodzakelijke verhouding b.v. 8 : 1 : 1 zou moeten zijn, dan heeft dat catastrophale gevolgen.

Hoe kan men dat voorkomen?

Door nauwe samenwerking tussen de leidende politici en de strategen. Daarbij staan de strategen voor de volgende moeilijkheid; zij moeten bij de voorbereidingen weten waar het om gaat, wie de eventuele tegenstander of tegenstanders is of zijn. Kent men een toekomstige vijand niet, dan is de voorbereiding voor een eventueel te voeren strijd wel bijzonder moeilijk, want men werkt dan zonder behoorlijke bases. Het is hetzelfde als wanneer men tegen een jager zegt nu ga jij volgende maand op jacht, maar wij zeggen niet of jij vlinders, tijgers of walvissen moet vangen.

Weet men echter wel wie een eventuele tegenstander zal zijn, dan wordt de zaak een stuk eenvoudiger. Dan kan men een bepaalde strategie gaan ontwikkelen en kan men, om die strategie zo goed mogelijk te laten slagen, de juiste middelen gaan vaststellen.

Daarbij moet men niet terugschrikken voor de eventuele kosten. Men krijgt nu eenmaal geen militaire veiligheid voor een schijntje. Overdreven militaire zuinigheid in tijd van vrede wreekt zich in tijd van oorlog honderdvoudig. Zelfs al zullen bepaalde wapens heel duur zijn, dan nog zal men ze moeten aanschaffen, op straffe van zelfvernietiging. Het is hetzelfde als bij een operatie. Als deze alleen nog maar het leven van

de patiënt kan redden, dan zal ze moeten worden uitgevoerd, ook al is het honorarium van de chirurg heel hoog.

Daarnaast moeten de politieke autoriteiten het werk der militairen controleren en er op toezien, alsmede er op staan, dat wapens en tactiek voortdurend op de hoogte van hun tijd zijn. De krijgsgeschiedenis is vol van voorbeelden, dat militair conservatisme tot rampen heeft geleid. Niet voor niets zei Maarschalk Wavell, dat Generaals niet bang moeten zijn voor kogels en nieuwe ideeën, terwijl Napoleon reeds in zijn tijd verklaarde, dat er niets geheimzinnigs is in de kunst van de oorlogvoering, dat daarin alles dient te geschieden in overeenstemming met het gezonde verstand en men zich moet houden voor vastgeroeste ideeën.

(Een zeer leerzaam artikel, dat op een bijzonder hoog en vooral objectief peil staat, waarmee wij het geheel eens zijn. B. K.).

Patrouilleren

Patrouilleren is geen „rovertje spelen”. Het is uiterst gevaarlijk, maar óók zeer verantwoordelijk werk. Van goed patrouilleren kan ontzaggelijk veel afhangen. Hoe men moet patrouilleren valt niet van te voren vast te leggen. In Afrika, in Italië, in West-Europa of in de jungle dient men onder geen voorwaarde op dezelfde wijze op te treden. Het terrein en de aard van de vijand spreken daar hun woordje bij mee. Ook stelt de aard van de opdracht zijn eisen. Een veiligheidspatrouille moet heel anders optreden dan een gevechtspatrouille, welke laatste het weer heel anders moet doen dan een verkenningspatrouille.

Zij die aan de patrouillegang deelnemen moeten goed getrainde mannen zijn, die het terrein kennen en die een grote „feeling” voor het kleine hebben. De patrouilleleider moet scherp omliggende instructies hebben. Voor elke actie zal hij de specifiek daarvoor benodigde uitrusting moeten vaststellen. De leden van zijn patrouille moet hij volledig inlichten. Uitgebreide kaartstudie en luchtfotostudie is noodzakelijk. Zo nodig worden van te voren speciale luchtfoto's gemaakt. Alle bekende inlichtingen van de vijand moeten hem worden verschaft. De weg die de patrouille moet volgen dient nauwkeurig te worden vastgesteld. Zelfs moet eventuele steun van de artillerie niet over het hoofd worden gezien, waarbij vuur op tijd, dan wel op verzoek (radio of lichtsein) een rol kan spelen.

Na de patrouillegang moet de patrouille niet alleen rapport uitbrengen, maar moet deze ook op deskundige wijze worden ondervraagd, waarbij de ondervonden zenuwspanning door middel van een goede kop koffie of een lekkere sigaret dient te worden verminderd, teneinde de waarheid en niets dan de waarheid te verkrijgen en fantasieën worden uitgeschakeld.

Eerst dient de patrouilleleider rustig alles te vertellen wat hij weet. Daar heeft hij recht op. Als hij is uitgesproken, kan men beginnen met te vragen. Daarbij begint men met te vragen over het terrein, waardoor de patrouille is heengegaan. De ondervrager toetst de meldingen van de patrouilleleider aan reeds vaststaande gegevens ten aanzien van mijnenvelden, hindernissen, vijandelijke opstellingen, vijandelijke patrouilles, camouflage enz. Verder vraagt hij of de patrouille door de vijand werd bemerkt, waar dat geschiedde en hoe, voorts hoe de vijand reageerde.

Grote aandacht dient ook aan negatieve inlichtingen te worden geschonken. Het feit dat een bepaalde heuvel, boscomplex, boerderij e.d. niet bezet is, is van evenveel waarde, als de vermelding, dat dergelijke complexen wel bezet zijn. Naast de patrouillecommandant dienen ook de andere leden van de patrouille te worden gehoord. Twee zien en horen nu eenmaal meer dan één. Het uiteindelijke patrouillerapport wordt er alleen maar vollediger door.

(Een zeer waar artikel, waarbij oude waarheden in een smakelijk nieuw kleed worden opgedist, en waaruit blijkt, dat al mogen de middelen veranderen, het wezen van de oorlogvoering toch hetzelfde blijft. B. K.).

De Amerikaanse overwinning op Leythe

De Chef van de Staf van het 35e Japanse leger, de generaal Yoshihara Tomochuka, heeft in een Amerikaans krijgsgeschiedenis zijn ervaringen over de strijd van het 35e Japanse leger op het eiland Leythe in een soort memoires vastgelegd. Ongetwijfeld was Tomochuka een dapper en beleidvol man, zodat zijn verhaal van veel betekenis is, temeer daar hij niet schroomt om de oorzaken van de Japanse nederlaag onverbloemd naar voren te brengen.

In Maart 1945 — vijf maanden na de landing der Amerikanen op Leythe — vluchtten de generaal Suzuki met Tomochuka in bancas — een soort zeilboot, zoals de Philippino's deze gebrui-

ken — naar het eiland Cebu en van daar naar Mindanao. Onderweg werd de banca-flottille aangevallen door motor-torpedoboten en vliegtuigen, zodat alleen de banca van Tomochuka het eiland Mindanao bereikte, waar hij het commando over de daar aanwezige Japanse troepen op zich nam en in een guerilla oorlog tot de capitulatie van Japan wist stand te houden.

Het eenwige vraagstuk.

In zijn memoires doet Tomochuka heel duidelijk uitkomen dat er in Juli—Augustus 1944 in de Japanse legerleiding op de Philippijnen grote tegenstellingen bestonden ten aanzien van de te volgen strategie betreffende de verdediging van deze eilanden archipel.

Eén groep was voorstander voor hardnekkige verdediging aan de kust, terwijl de andere partij er meer voor gevoelde om de strijd meer in het achterland te voeren, buiten het bereik der vijandelijke scheepskanonnen.

Het was weer de oude vraag: directe of indirecte kustverdediging.

Het Grote Japanse Hoofdkwartier wenste de indirecte verdediging en wel voornamelijk om het feit, dat men aan de hand van de verschillende Amerikaanse landingen, die aan de aanval op de Philippijnen waren voorafgegaan, de ervaring had opgedaan, dat de kustversterkingen de geweldige bombardementen van de zware Amerikaanse oorlogsschepen niet konden doorstaan. Tegenstanders van dit standpunt voerden echter aan, dat al die versterkingen op Tarawa, Kwajalein, Djaluit, Saipan, Tinian, Guam, Biak, Moratai geen zware versterkingen waren geweest. Het resultaat van dat meningsverschil was een zekere verwarring. Men legde wel zware kustversterkingen aan, maar in zeer bescheiden mate, men stelde wel troepen in het binnenland op, maar werkte niet voor de volle 100 % aan snelle vervoersmogelijkheden naar belangrijke kustgedeelten. Noch de éne, noch de andere methode werd volledig toegepast, met als resultaat een slap geheel. Maar daar kwam nog een andere kwestie bij. Er was nog een derde partij, die óver het vraagstuk van directe of indirecte verdediging heen, de stelling verdedigde, dat men de vijand met luchtmachtversterkingen moest vernietigen, voor hij geland was. Daartoe moest men over veel vliegvelden beschikken. Om de naderende vijandelijke vloot evenwel van de lucht uit te kunnen vernietigen, moest men de overmacht in de lucht hebben. En dat was de grote vraag.

Niettemin werden toch de nodige werkzaamheden verricht voor de aanleg van vliegvelden. De tegenstanders van dit systeem zeiden, dat men geen schepen alleen maar met vliegvelden tot zinken kan brengen.

Bij de Japanners was ten ene male geen eenheid van opvatting. (Merkwaardig dat precies hetzelfde probleem de Duitsers in Juni 1944 — bij de grote invasie in het Westen — de nekslag heeft gegeven. Rommel was voor directe, von Rundstedt voor indirecte kustverdediging, geen van beide systemen werd consequent toegepast. Dit is bijna altijd het geval als men het initiatief kwijt is, dan loopt men altijd achter de feiten aan. B. K.).

Waar en wanneer?

Als men in de verdediging zit, als men moet afwachten, ja, dan is het heel moeilijk om de juiste maatregelen te nemen. Men weet niet waar en wanneer de vijand zal aanvallen. Men gaat dan eventuele mogelijkheden na. Maar er zijn niet alleen heel veel mogelijkheden, er zijn ook mogelijkheden die men over het hoofd ziet of onjuist beoordeeld. Dat komt omdat men nooit datgene weet, wat de tegenpartij weet, hoe hij over de mogelijkheden denkt, wat hij wel zwaar of licht neemt. Niet voor niets zegt een oude strategische uitspraak, dat als men zelf 9 mogelijkheden ziet, de vijand nog net met een 10e aan komt zetten. En zo ook hier.

Een deel der Japanners nam aan dat de Amerikanen de Philippijnen helemaal niet zouden aanvallen. Een andere groep was er zeker van dat de Amerikanen — met Morotai als basis — op het Zuidelijkste grote eiland der Philippijnen, Mindanao zou aanvallen, terwijl een derde partij van mening was, dat de aanval beslist op het hoofdeiland Luzon zou komen. Aan een aanval op Leythe — waar de aanval inderdaad kwam — dacht niemand. En toen de aanval daar — als een grote verrassing — kwam, duurde het tot 20 October alvorens men tot het inzicht kwam, dat dit inderdaad de hoofdaanval was. Tussen 17 en 20 October nam vrijwel iedereen aan dat de landing op Leythe slechts een schijnmanoeuvre was om de aandacht van de hoofdaanval — die nog moest komen — af te leiden.

Daardoor kregen de Amerikanen drie kostbare dagen om zich in hun bruggehoofd te concolideren. (Een zelfde situatie als in Frankrijk, waarbij de Duitsers ook rotsvast geloofden dat de landing in Normandië eveneens maar een

schijnaanval was. Alleen de Japanners hadden veel eerder dan de Duitsers de ware situatie door. B. K.).

Op 20 October nam de Japanse legerleiding verstrekkende besluiten. Alle krachten, te land, ter zee en in de lucht zouden tegen Leythe worden geconcentreerd.

Eerst zou de Amerikaanse vloot worden vernietigd, daarna de gelande troepen.

Het gezakte moreel steeg door deze beslissing aanzienlijk. Iedereen was zeer hoopvol gestemd. De Staf van Suzuki besprak in alle ernst de opstelling van een ultimatum aan Mac-Arthur, waarin na de overwinning te Leythe, de capitulatie van het gehele Amerikaanse leger zou worden geëist.

De actie der Amerikanen verliep zeer snel. Veel sneller dan de Japanners ooit hadden gedacht. Daarbij was het opmerkelijk, dat verschillende Japanse onderdelen na het hevige bombardement van de vloot, zeer snel terugtrokken toen zij door de gelande troepen werden aangevallen.

De Japanse actie ter zee mislukte volkomen. De admiraals Halsey — Bull Halsey — en Kinkaid sloegen de Japanse aspiraties wel grondig de bodem in. De Japanners hadden geen idee van de sterkte der Amerikanen. Zowel hun algemene als hun gevechtinlichtingsdienst faalden geheel.

Bovendien bleek — aldus Tomochuka — dat de Amerikaanse soldaat individueel een veel betere vechter was dan de Japanner. Niet dat de Japanse soldaat niet dapper was, verre van dat. Zijn moed en zijn opofferingsgezindheid — gesteund door de geestelijke basis, welke de soldaat, die sneuvelt in de strijd, een prachtig hiernamaals belooft — konden de toets van iedere critiek doorstaan. Maar de gemiddelde Japanse soldaat kon niet zelfstandig denken en handelen! Dat was een der grootste redenen, waarom de Japanners zulke zware verliezen leden en zoveel slagen verloren. Wanneer hun aanvoerders waren gesneuveld, of troepenonderdelen het contact met hun aanvoerders hadden verloren, geraakte deze volkomen in verlegenheid en haalden zij de meest stomme dingen uit.

De Amerikaanse soldaat raakte zelden de kop kwijt en handelde — al was hij nog zo geïsoleerd — als denkend wesen in de geest van zijn chefs en droeg daarbij op voortreffelijke wijze het zijne bij in de totale overwinning.

(Een zeer leerzaam artikel, dat de waarde van het initiatief en van

het denkend individu, wel heel duidelijk uit laat komen. Wij kunnen tot onze grote vreugde vaststellen, dat ook de Nederlandse soldaat — zowel bij de Kon. Brigade Irene, de stoottroepen, bij de ondergrondse als in Indonesië — tal van bewijzen heeft gegeven, dat hij voor zijn Amerikaanse collega's niet hoeft onder te doen. B. K.).

Infantry Journal, Juli 1949.

Meer vuurkracht voor de infanterie.

Het is een merkwaardig verschijnsel, dat zich na elke oorlog voordoet, dat — naarmate de verschrikkingen van de strijd verbleken — de manoeuvre heldendaden weer op de voorgrond komen. Oefeningen moeten vlot verlopen en een actieve troep maakt altijd een prettige indruk. Maar vele manoeuvre heldendaden zouden in werkelijkheid geëindigd zijn in een verschrikkelijk bloedbad.

Wij hebben te bedenken, dat de werkelijkheid beheerst wordt door één begrip en dat is „uitwerking, uitwerking en nog eens uitwerking”. En de grootste uitwerking wordt nu eenmaal verkregen door vuur. De Fransen zeggen: „l'attaque c'est le feu qui avance, la défense c'est le feu qui arrête”. Beide grote gevechtshandelingen — waar alles om draait — worden dus beheerst door het vuur. Marshall zegt het nog algemener. „Fire wins war”. Het is het vuur waardoor de oorlog gewonnen wordt. Met vuur en niets anders.

Als wij ons dat steeds voor ogen houden, dan zijn wij voortdurend op de goede weg. In dit verband moet men er dus bij voortdurend naar streven, om de vuurkracht te vergroten. Majoor Howell ziet daarvoor een mogelijkheid in het dubbele gebruik van de lichte lucht-doelartillerie.

De artillerie is één van de machtigste hulpwapens van de infanterie. Wil artillerie echter succes hebben, dan moet ze in massa optreden. Hoewel de samenwerking tussen infanterie en artillerie — door de radio — veel verbeterd is, kunnen er toch nog ernstige vuurlacunes ontstaan. Het gehele probleem van die samenwerking staat en valt met het beginsel dat men het vuur op de juiste plaats en op de juiste tijd moet krijgen. Doordat de artillerie vrijwel altijd een flink stuk achter de infanterie in voorste lijn staat, is en blijft dat altijd het moeilijke punt.

De lichte lucht-doelartillerie staat veel meer tussen de infanterie in. Die artillerie kan met direct gericht vuur op

uitstekende wijze deelnemen aan de strijd en de infanterie veel onmiddellijk steun geven met enkele welgerichte directe schoten. In het bijzonder zal dat het geval zijn, wanneer de lichte lucht-doel op motorraffuit wordt geplaatst, z.g. „self propelled” (S.P.) maakt. Niet alleen wordt daardoor de mobiliteit van die artillerie zeer groot, wat ook voor haar voornaamste taak — de bestrijding van de lucht-doelen — van veel belang is, maar ook wordt de kwetsbaarheid minder, daar het pantser der S.P. veel dekking geeft. De Duitsers waren de eersten, die tijdens de Spaanse burgeroorlog het dubbele gebruik van lucht-doelartillerie hebben beproefd. Tijdens de oorlog is dit in belangrijke mate geschied, voornamelijk met de zwaardere typen, tegen tanks. De offensieve — en ook defensieve — vuurkracht van de infanterie, door het dualistisch gebruik van lichte lucht-doelartillerie (40 mm) kan inderdaad daardoor aanzienlijk worden verhoogd.

(In beginsel heeft Majoor Howell volkomen gelijk. Het zou zeer oneconomisch en onjuist zijn, als we niet alles deden om de bestaande middelen voor de volle honderd procent uit te buiten. Een enkel juist schot heeft soms meer uitwerking dan een hele vuurconcentratie. En het lucht-doelgeschut leent zich uitstekend voor een juistheids-schot. Wij behoren echter te bedenken, dat de baan van dit geschut — tegen landdoelen gebruikt — zeer gestrekt is (welk bezwaar in heuvelachtig gebied minder wordt) en het gebruik een volkomen verrassend karakter moet dragen. Want een stuk lichte lucht-doel — al of niet op motorraffuit — is zelf ook toch altijd nog een vrij groot doel, dat zich niet de luxe kan permitteren om te lang op één plaats, dicht bij de voorste lijn te kunnen blijven staan. Maar in beginsel: geheel accoord. B. K.).

De polsstok voor succes.

Kolonel Matchett tracht na te gaan wat de jonge officier kan doen om op eerlijke wijze zijn plaats in het leger waard te doen zijn en te verbeteren. Er wordt nu bij promoties in zeer vele gevallen, gezegd: waarom is Majoor X bevorderd en IJ niet? Een stap verder en men zegt: „het is niet een kwestie van wát je kent, maar wie je kent”.

Toch zit er in het „wie je kent” heel veel waarheid. Kolonel Matchett hoorde generaal Bradley eens zeggen, „Mijn succes hangt voor een groot deel af van mijn ondergeschikten”. Daar zit een grote grond van waarheid in. Natuurlijk

wenst men de beste medewerkers te hebben. Maar daarnaast speelt de sympathie of de antipathie ook een rol. Niemand werkt prettig samen met iemand, die hij niet kan zien of luchten, ook al is hij heel goed.

Bij onze beoordeling moeten wij echter volkomen objectief zijn. Anders openen we de deur voor de ergste misstanden, waarbij oligarchie, nepotisme en corruptie hoogtij gaan vieren.

Wil men zoveel mogelijk de juiste man op de juiste plaats hebben, dan moet men achtereenvolgens van de betrokkene beoordelen:

a. de persoonlijkheid.

Kan hij leiding geven, kan hij prettig samenwerken met anderen, wordt hij door zijn kameraden geëerbiedigd, is hij gezien bij zijn ondergeschikten, handelt hij onder alle omstandigheden in de geest van zijn commandant, óók al is hij het met een bepaalde beslissing niet eens.

b. Gezond verstand.

Lost hij de problemen waarvoor hij wordt gesteld op logische en praktische wijze op, kan hij het kaf van het koren scheiden en is hij in staat om een beslissing te nemen, weet hij snel tot de kern van een zaak door te dringen of begeeft hij zich in details of op zijsporen?

c. Gezondheid.

Een gezonde geest kan slechts heersen in een gezond lichaam, is hij lichamelijk en geestelijk tegen zware beproevingen bestand, de leeftijd speelt ook een rol.

d. Werklust.

Pakt hij aan, zet hij door, is hij lui, maakt hij het werk dat hij aanpakt inderdaad ook af, is hij tevreden met gedeeltelijke resultaten, doet hij alleen datgene wat interessant is, of doet hij ook werk waar hij eigenlijk een hekel aan heeft?

e. Vakkennis.

Dit is van niet veel betekenis ten aanzien van de onder a t/m d genoemde punten. Zeker men moet de nodige vakkennis hebben. Maar met vakkennis alleen komt men er nooit.

Persoonlijkheid is het belangrijkste.

Als een jong officier de hierboven genoemde punten op zichzelf — eerlijk — test, dan kan hij zien wat er aan hem mankeert, en waarom X wel en IJ niet is bevorderd.

(Een heel aardig artikel, dat inder-

daad tot zelfcritiek en zelfopleiding aanleiding kan geven, want wat kolonel Matchett naar voren brengt is heel waar. Maar reeds boven het orakel van Delphi stond „Ken U zelve” en vele der orakelspreuken werden vaak verkeerd uitgelegd door de persoon in kwestie. Niettemin is ook het „pogen” schoon. B. K.)

Is een tactische luchtmacht noodzakelijk?

Luitenant-Kolonel Kintner wijst er op, dat in de moderne oorlog de tactische luchtmacht onmisbaar zijn voor de troepen op de grond. Zonder tactische luchtmacht is het vrijwel onmogelijk om de overwinning te behalen. En een geslaagde verdediging zonder behoorlijke tactische luchtmacht is al evenzeer uitgesloten.

Toch komt bij de luchtmacht de tactische hulp van het leger maar lelijk achteraan. Daar is men van mening (zie het rapport van Generaal Spaatz), dat de belangrijkste rol van de luchtmacht is, om de bronnen van 's vijands krachtontwikkeling te vernietigen. De luchtmacht kan daardoor de oorlog op beslissende wijze beïnvloeden.

Deze doctrine zit zo vast in de hoofden van de luchtmachtmensen, dat zelfs leden van de tactische luchtmacht, de belangrijkheid er van vaak kleineren en zich zelf er vaak van overtuigen, dat de tactische luchtmacht eigenlijk een deel is van de strategische luchtmacht. Maar luchtmachtmensen die — ondanks het feit dat hun werk in de lucht zit, toch met beide benen ten aanzien van dit punt op de grond blijven staan, zijn er van overtuigd, dat het succes van de strategische luchtmacht in hoge mate afhankelijk is van het leger, omdat het leger de luchtbases moet beschermen. En hoe meer naar voren deze bases liggen, des te doeltreffender kan de strategische luchtmacht optreden. De intensiteit van de luchtbombardementen op Duitsland was vijf maal zo groot na de bevrijding van Frankrijk en België als vóór de invasie, toen alle bommenwerpers van Engeland uit moesten starten. Maar een leger zonder behoorlijke tactische luchtsteun, kan de vooruitgeschoven vliegvelden niet houden.

Kintner is geen voorstander van een afzonderlijke tactische luchtmacht, die organiek bij het leger is ingedeeld, maar hij vraagt van de luchtmacht meer begrip voor de grote belangrijkheid van de tactische luchtsteun.

Tactische luchtsteun geven is heel

moelijk. Het eist speciale training. Die steun kan niet worden geïmproviseerd. Er is een intensieve langdurige oefening en samenwerking met de grondstrijdkrachten voor nodig. Maar niet alleen zijn op dit punt getrainde piloten er voor nodig, ook speciale machines zijn een gebiedende eis. De grote snelheid van de moderne jet toestellen maakt een juistheidsbombardement van kleine doelen vrijwel onmogelijk. De zware bommenwerpers lenen zich ook niet voor het tactische werk. Daar zijn heel wat drama's mee geschied.

Luitenant-Kolonel Kintners wensen zijn eerder in vervulling gegaan, dan hij heeft gedacht, want Generaal Bradley heeft inderdaad de tactische luchtsteun op de voorgrond gehaald. Generaal Devers, de chef van de Generale Staf, heeft het heel duidelijk gezegd, n.l. dat men op grote schaal een gevechtbommenwerper moest ontwikkelen met niet al te grote snelheid. Dat is wat het leger nodig heeft. Men heeft daarbij de medewerking van de luchtmachtmensen volledig gekregen. (Zo moet het ook. Zonder elkaar beginnen de afzonderlijke delen van de strijdkrachten betrekkelijk weinig, met elkaar — in oprechte en eerlijke samenwerking zonder dwaas chauvinisme — verrichten zij wonderen. Niet voor niets zei Montgomery „Knit them together”, maak er een volslagen eenheid van. B. K.)

Nationale verdediging in Amerika.

Uitspraken van:

Louis Johnson, minister van landsverdediging:

Tot hen, die nog steeds voorstander zijn van de idee, dat leger, vloot en luchtmacht een eigen zelfstandig ministerie moeten hebben, zeg ik, dat de natie zich niet langer de autonomie van deze delen der strijdkrachten kan permitteren. Het geeft slechts aanleiding tot hopeloze verspilling en verzwakt onze gemeenschappelijke krachtsinspanningen, zodat slechts de vijand er mee gediend is.

Francis P. Matthews, Staatssecretaris voor marine:

De grootheid van Amerika in het verleden is voor een groot deel te danken geweest aan die merkwaardige Amerikaanse eigenschap, dat wij ondanks alle bestaande tradities en behoudzucht, toch in staat waren om de juiste maatregelen te treffen, die bepaalde situaties nu eenmaal vereisten. Wij hebben nooit gearzeld om onze politieke, sociale en economische opvattingen te wijzigen als dat nodig was. Op dit punt — de samen-

smelting van alle strijdkrachten — zullen wij het ook doen.

Gordon Gray, Staatssecretaris van Oorlog:

Als de laatste twee oorlogen iets hebben bewezen, dan is het wel, dat de grens tussen de soldaat en de burger volledig is weggefallen. In de moderne oorlog wordt het gehele volk inderdaad een leger, van de frontlijn tot de fabrieken. Het is de beroepsmilitair die dan aan dat grote leger de nodige leiding moet geven. Dit feit houdt in, dat de verantwoordelijkheid van de beroepsmilitair geweldig is toegenomen. De beroepsmilitair staat nu te midden van de burgers. Hij moet er voor zorgen, dat hij deze burgers volledig begrijpt en de burgers hem kunnen begrijpen.

W. Stuart Symington, Staatssecretaris voor de luchtmacht:

De vernietiging van de vijandelijke luchtmacht is slechts één deel van de offensieve taak van onze eigen luchtmacht. Het andere deel is de vernietiging van 's vijands oorlogsindustrie door middel van strategische bombardementen. Door de goede uitvoering van deze twee taken helpen wij Leger en Vloot op de best denkbare wijze. Het optreden der luchtmacht is van beslissende betekenis in de moderne oorlog.

Generaal Omar Bradley:

Wij Amerikanen moeten de wereld recht in de ogen durven zien. Wij wensen geen oorlog. Wij wensen in vrede, maar bovenal in vrijheid te leven. Wij moeten eensgezind zijn. Onze vertegenwoordigers moeten op de conferenties weten dat het hele volk achter hen staat. Wanneer zij daar komen met één hand op de rug vastgebonden, bereiken zij niets en dat werkt bovendien zeer ontmoedigend op onze vrienden en bondgenoten.

Generaal Jacob Devers, op het slagveld van Gettysberg:

De mooiste erfenis, die de helden, die op deze grond hun leven gaven, ons hebben nagelaten is wel, dat zij stredden voor het recht. Zij stredden niet voor de belangen van een dynastie, of om land te veroveren of volkeren te onderwerpen. Zij stredden voor datgene wat zij geloofden dat goed en heilig was. Laten wij bij alles wat wij doen steeds aan hen denken en steeds voor het recht blijven strijden.

De mortier is de beste vriend van de infanterist.

De mortier — of het nu de Britse Stokes, of het laatste terugstootloze

wonder is — is een uitgesproken infanteriewapen. Men kan er van alles mee doen, maar zijn grootste uitwerking heeft hij tegen personeel. Men kan de projectielen vrijwel overal brengen, in het bijzonder in de bewegingsoorlog, waar er van zware horizontale dekkingen geen sprake is. Een heuvel, een greppel, een muur, zij geven geen bescherming tegen de mortier projectielen. Aan beide zijden van de frontlijn was het een zeer gewild, maar ook zeer gevreesd wapen, machtiger dan de mitrailleur. De grootste verliezen werden in de eerste wereldoorlog toegebracht door de mitrailleur, in de tweede door de mortier. Hij is in de verdediging zeer goed bruikbaar, maar is in de eerste plaats een prima aanvalswapen. De infanterie kan er niet genoeg van hebben. (Een zeer juist artikel. B. K.)

De bacteriologische oorlogvoering.

In zijn boek „Vrede of pestilentie” bespreekt Dokter Roseburg de mogelijkheden van de bacteriologische oorlog. De heftige debatten over de atoomoorlog hebben de ontwikkeling van de bacteriologische en chemische oorlogvoering wat op de achtergrond geplaatst. Maar zij bestaan. Als men er geen rekening mee houdt, maakt men dodelijke fouten. Zeer zeker is aan de ontwikkeling van het atoomwapen meer energie en meer geld ten koste gelegd dan aan de ontwikkeling van de biologische wapens. Maar er is wel degelijk aandacht aan besteed. Gedurende de oorlog werd er in Camp Detrich in Maryland hard aan gewerkt. Daar was het hoofdkwartier van de biologische oorlogvoering. Er waren nog drie dependances in Mississippi, Utah en Indiana. Over het algemeen neemt men aan, dat de bacteriologische oorlog minder effectief is dan de atoomoorlog. Zeker zijn ze tot op zekere hoogte verschillend. De atoomoorlog vernietigt mensen en materiaal, de bacteriologische alleen mensen. De atoomoorlog is zeer luidruchtig. Ontploffingen als aardbevingen. De bacteriologische oorlog werkt geluidloos, maar zeker niet minder efficiënt. Bovendien is een atoombom een atoombom. De bacteriologische oorlog kent tal van mogelijkheden. Deze wijze van oorlogvoering werkt bovendien ook op een geweldige psychologische manier. Toth zitten er nog tal van problemen aan vast, die nog niet zijn opgelost. Maar het is een dusdanige vreselijke wijze van oorlogvoeren, dat deze — net als de atoomoorlog — onder internationale controle moet worden gesteld.

(Inderdaad is de laatste zinsnede van bijzondere betekenis. Op morele gronden is deze wijze van oorlogvoering ten ene male te veroordelen. Of de mensheid zich tot een dusdanig hoog peil zal weten op te werken, dat inderdaad atoom-, bacteriologische- en gasoorlogen zullen worden uitgebannen? Laten wij het hopen. Daar zijn wij per slot van rekening Mens voor met een hoofdletter en hoop doet leven. B. K.)

Infantry Journal, Augustus 1949.

Doelmatige kleding.

Onder de titel „Dressing for the part” komt een artikel voor waaruit blijkt dat men in het Verenigd Koninkrijk plannen heeft voor een doelmatiger kleding dan de huidige veldkleding van de vechtsoldaat, waardoor deze onder alle weersomstandigheden warm en droog blijft en toch nog in staat is om te vechten.

Tekortkomingen huidige veldkleding.

De bescherming tegen koude, wind en vooral ook tegen regen is onvoldoende en de weinige bescherming, die nog geboden wordt gaat ten koste van de vrijheid van handelen en beweging. Tegen regen speciaal geeft de kleding geen bescherming. Zij wordt doorweekt en zwaar en het duurt zeer lang, voordat zij weer droog is.

De overjas, die de man beschermt tegen de koude is te zwaar en te log voor langdurige lichamelijke inspanning en belemmert het gebruik van de wapenen.

Het grondzeil geeft een matige bescherming tegen regen en belemmert de man eveneens in het gebruik van zijn wapenen. Daar nu eenmaal niet verwacht kan worden dat een soldaat gewikkeld in een overjas c.q. grondzeil een verwoed handgemeen kan aangaan, betekent het bovenstaande voor een infanterist bijvoorbeeld dat hij bij een aanval in de regen bij zijn doel aankomt met een doorweekte, klamme en zware veldtenu en dito ondergoed. Denk hier verder bij de duisternis en een koude nachtwind en het is duidelijk dat het moreel waarschijnlijk tot een dieptepunt zal zinken en dit juist gedurende een van de belangrijkste perioden van de strijd, namelijk wanneer wordt gereorganiseerd en de aanvallers zich gereedmaken om de onvermijdelijke tegenaanval af te slaan.

De nieuwe voorstellen.

De huidige gebreken zijn voorname-

lijk het gevolg van het feit, dat men destijds kleding ontwierp voor een tweeledig doel, namelijk vechtkleding en uitgaanstenuë, waardoor ze aan beide niet ten volle kon voldoen.

De beslissing om een geklede tenuë in te voeren, indien de financiële positie zulks toelaat, heeft de mogelijkheid geschapen een nieuw soort bovenkleding te ontwerpen, speciaal voor het gevechtsveld.

Op verzoek van het Britse Ministerie van Oorlog is het Ministerie van Bevoorrading bezig deze samen te stellen. Zij bestaat uit:

a. een van een klep voorziene pet, in vorm gelijk aan de skipet, gemaakt van waterproof stof. Deze heeft een opgeslagen rand, welke desgewenst neergeslagen kan worden om de oren en de achterzijde van het hoofd te bedekken.

De bedoeling is deze pet te dragen bij de gevechtstenuë, wanneer de helm niet gedragen wordt. De pet is zo ontworpen dat zij in de goederenzak of broodzak kan worden opgeborgen.

b. Een gevechtstenuë, bestaande uit een kiel en een broek eveneens van waterdichte stof. De kiel is van vorm gelijk aan de kiel van de luchtlandingstroepen (airborne troops) en wordt van voren gesloten met een ritssluiting, waaroverheen een lip met knopen om de kiel te sluiten indien de ritssluiting defect raakt.

De kiel heeft vier buitenzakken en twee binnenzakken en een soort „wild-dief” zak aan de onderzijde van het achterpand. De broek wordt opgehouden door een verstelbare tailleband, maar heeft bovendien knopen voor bevestiging van de bretels. De sluiting is eveneens een ritssluiting. Er zijn twee broekzakken, waarin spleten om in een eronder te dragen broek te kunnen komen, voorts twee zakken op de zij-kanten van de dij, een achterzak voor het verbandpakje en bandjes aan de onderzijde van de broekspijpen om deze dicht te trekken.

c. Een korte overjas, zoiets als een „jeepjas”, een weinig onder de taille reikende, gemaakt van waterdichte stof met een warme voering.

d. Een „poncho”, ter vervanging van het grondzeil is een tamelijk groot rechthoekig zeil met een gat in het midden voor het hoofd en met wijde mouwen. Het kan gebruikt worden als bescherming tegen regen, vloeibaar gas of als grondzeil of bivaktent.

e. Een paar geheel leren hoge schoenen, die bij benadering dezelfde

Loogte hebben als de tegenwoordige schoen met enkelstukken.

De nieuwe kleding is ontworpen volgens het „hooikist systeem” (lagen-principe), zoals dit bijvoorbeeld bij isolering van waterleidingbuizen wordt toegepast. Wordt een warmwaterleiding bedekt met een laag stevig in elkaar gewikkelde kranten dan kan de warmte toch nog gemakkelijk ontsnappen door geleiding van het papier. Wordt echter tussen buis en papier een andere laag bijvoorbeeld poetskatoen of zaagsel aangebracht, dan ontstaat er een isolerende luchtlaag in de vezels, die de warmte belet te ontsnappen en omgekeerd de koude binnen te dringen. De bovenkleding (gevechtstenuë genoemd onder b) is nu te vergelijken met de laag papier, het restant van de kleding, uitgezonderd de poncho, wordt er onder gedragen en doet dienst als tussenlaag.

Bij warm weer wordt er alleen een hemd en onderbroek onder gedragen, terwijl de kraag open en de mouwen opgerold gedragen kunnen worden.

Naar gelang het kouder wordt kunnen overhemd, pullover, korte overjas eronder worden aangetrokken.

De korte overjas (zie onder c) is zo gemaakt dat dit kledingstuk, indien gewenst, ook over de bovenkleding kan worden gedragen. De huidige veldtenuë (battledress) en baret blijven gehandhaafd als deel van de kledinguitrusting om te dienen bij verlof, parades enz. Bij koude kan de korte overjas over de battledress gedragen worden. Deze laatste kan bovendien bij zeer strenge koude als extra laag bij de pullover en overjas onder de gevechtstenuë worden aangetrokken, wat echter een abnormaal gebruik van deze kleding is.

Er worden op het ogenblik proeven met deze uniform genomen in twee modellen en wel een model zoals hierboven werd omschreven, terwijl het tweede is gemaakt in de vorm van een overall dus uit één stuk, bestaande.

De petten, overjassen en enkele tenuen zijn gemaakt van gabardine, de rest van de tenuen van een stof gelijkend op gabardine en bekend staande als L 34.

Het rapport over deze proeven is nog niet geheel compleet, maar ofschoon er enige veranderingen in de ontworpen prototypen nodig zijn, is het reeds duidelijk dat deze nieuwe kleding zeer zeker zal voldoen.

Wanneer de wijzigingen aangebracht

zijn, zullen proeven op grote schaal in de troep worden genomen, mei. hoopt reeds gedurende 1949 en 1950.

Indien de ontwikkeling van deze nieuwe kleding naar wens verloopt, zal de soldaat in het bezit zijn van een veelzijdige kledinguitrusting die gemakkelijk is aan te passen aan de verschillende taken en die speciaal geschikt is voor het gevechtsterrein. Daarnaast beschikt hij dan nog over een net uniform voor die gelegenheden in oorlogstijd, waarbij dit nodig is.

British Army Journal, Juli 1949.

I. d. I.

Betere bewapening voor de Infanterie.

Major J. D. Frost, D.S.O. MC, geeft onder het opschrift „Arms for the Infantry” zijn leerrijke inzichten weer, gegrond op zijn oorlogservaring t.a.v. de bewapening van de infanterie.

Daar de grondonmerken van onze soldaten moeten zijn allereerst de vijand te doden en ten tweede dit te doen zonder zelf buiten gevecht gesteld te worden, vraagt de schrijver zich af of het infanteriepeloton op de wijze als thans bewapend en uitgerust, wel in staat is deze opdrachten te vervullen. Volgens hem niet.

In de veldtocht in Tunis namen wij, aldus Major FROST, soms Duitse officieren gevangen die tegen de Russen hadden gevochten. Zij plachten ons te zeggen: „Gij Engelsen hebt geen begrip van wat vechten tegen Russen betekent. Het bombardement voor de aanval is hevig en wanneer je niet goed bent ingegraven in overdekte opstellingen, worden vele verliezen geleden. Maar dan, wanneer de infanterie los komt, verschijnen ze in massa's. Men kan niet snel genoeg doden. Hoewel wij, zo enigszins mogelijk, twee lichte mitrailleurs in onze tirailleurgroep hebben en hoewel het toneel van de slachting onbeschrijfelijk is, komen zij toch voorwaarts en je moet soms terugtrekken om te vermijden onder de voet gelopen te worden”.

De ervaring van schrijver als bataljonscommandant in Tunis wees eveneens uit dat een **tweede lichte mitrailleur** bij de verdediging in de groep noodzakelijk was en dankbaar werd van buitgemaakte Duitse lichte mitrailleurs gebruik gemaakt om zoveel mogelijk het aantal mitrailleurs tot twee per groep op te voeren. Toen was men beter in staat de vijand van het lijf te

houden en ontstond heel wat veiliger gevoel. Een groot voordeel van de Duitse mitrailleur (M.G. 34 S) was bovendien dat deze geschikt is voor patronenaanvoer door middel van magazijn zowel als door patroonband. In het heetst van de strijd is het soms noodlotig om magazijnen te verwisselen. Een aantal **semi-automatische geweren** viel eveneens in Britse handen en deze hadden uiteraard verre de voorkeur boven de eigen geweren. Het gebruik is veel eenvoudiger en bij de stormaanval meer doeltreffend. Bewapend met deze geweren kon men zich veroorloven de vijand tot vlak bij de eigen opstellingen te laten naderen alvorens het vuur te openen, terwijl de grote vuurkracht in staat stelde goed gedekt op de tegenhelling van een heuvelstelling te nemen daar de vijandelijke afdelingen met succes buiten gevecht werden gesteld zodra zij de kruin overschreden.

Een andere ervaring was voorts dat de uitrusting met **pioniergereedschap** onvoldoende was. Het artillerievuur, en in Tunis vooral het mortiervuur, maakten overdekte opstellingen gewenst. Dank zij buitgemaakte gereedschappen (de Duitsers waren van uitstekend pioniergereedschap voorzien), kon hierin worden voorzien.

Dat zware (middelbare) mitrailleurs bij Major FROST in hoog aanzien staan en dat hij deze wapenen niet gaarne wil missen, blijkt wel uit zijn bewering dat de 10 man bemanning van 4 Vickers mitrailleurs in bepaalde gevallen meer effect sorteerden dan de 120 man van een tirailleurcompagnie. Resumerende komt schrijver tot de volgende conclusies:

1. Het infanteriepeloton is onvoldoende bewapend en uitgerust.
2. Om het peloton voldoende vuurkracht te geven acht hij nodig:
 - a. De huidige 3 Bren mitrailleurs met alleen magazijn aanvoer te vervangen door 6 Bren mitrailleurs met zowel magazijn als patroonbandaanvoer.
 - b. De geweren te vervangen door semi-automatische geweren.
 - c. Het peloton van doeltreffend pioniergereedschap te voorzien.

Het artikel eindigt met er op te wijzen dat bij een toekomstige oorlog het zeker is dat de Britten bij de aanvang strategisch gezien geen aanvaller zullen zijn maar dat zij zich zullen hebben te verdedigen tegen een grote overmacht. Ons doel moet zijn zoveel vijanden te doden als mogelijk is. Hierop moet de bewapening ingesteld zijn.

Voor de onmiddellijke toekomst moeten de infanteriepelotons daarom uitgerust en geoefend worden met meer effectieve wapenen, opdat er een verdere toekomst zal zijn.

British Army Journal, Juli 1949.

Luchtverdediging van vitale complexen.

Zonder enige twijfel zal het luchtwapen een steeds grotere rol gaan spelen. Niet alleen in aantal maar ook in vermogen zullen wij ten aanzien van de vliegtuigen met het welhaast onwaarschijnlijke rekening moeten houden.

Kolonel S. J. Goodman komt naar aanleiding van deze stelling tot de conclusie, dat de luchtverdediging een kwestie van leven of dood is.

(Wij zijn van mening, dat kolonel Goodman hier de spijker volkomen op de kop slaat. B. K.)

Wij zullen dus een bijzonder grote aandacht aan de afweer van eventuele vijandelijke luchtaanvallen moeten schenken. De vraag is welke middelen wij daarvoor te baat moeten nemen.

In de eerste plaats met onze eigen offensieve luchtstrijdkrachten. Deze moeten de vijandelijke luchtstrijdkrachten op hun bases aanvallen en vernietigen. Wij moeten ons echter niet voorstellen, dat wij daar voor de volle honderd procent in zullen slagen.

Daarnaast moeten wij vijandelijke vliegtuigen op de waarschijnlijke aanvliegroutes opvangen en trachten te vernietigen, met onze eigen jachtvliegtuigen. Ook daarin zullen wij niet volledig slagen.

Boven de vitale complexen — havens, industriële complexen, bruggen — is het vrijwel onmogelijk om permanent een dusdanig aantal jagers in de lucht te hebben, dat men elke vijandelijke aanvalsgolf kan opvangen.

Dit zou een dusdanige grote hoeveelheid machines en piloten opeisen, dat geen enkel land aan deze eis zou kunnen voldoen.

Het op de grond gereed houden van vliegtuigen, die bestemd zijn voor bescherming der vitale complexen, heeft het nadeel, dat een groot gedeelte van de soepelheid van het luchtwapen wordt gebonden, terwijl tevens het grote nadeel ontstaat, dat deze vliegtuigen — gezien de geweldige snelheden die nu ontwikkeld worden — wel eens te laat op de gewenste hoogte zullen zijn. Het enige wapen dat 24 van 24 uur, 365 dagen per jaar, steeds vuurklaar kan zijn, is luchtdoelartillerie. De toenemende snelheid der vliegtuigen en de grote hoogte, waarop gevlogen kan worden, maken het echter noodzakelijk dat de luchtdoelartillerie geen enkel risico ten aanzien van de vuuropening mag nemen. Men moet bij de luchtdoelartillerie niet in twijfel verkeren of men met eigen dan wel vijandelijke vliegtuigen te doen heeft. De grote hoogte maakt snelle afdoende herkenning zeer moeilijk. De grote snelheid maakt dat elke seconde aarzeling noodlottig kan worden. Daarom mogen er boven de vitale complexen geen eigen vliegtuigen komen. Elk vliegtuig boven deze complexen moet als vijandelijk worden beschouwd, waarop dan zo spoedig mogelijk vuur moet worden afgegeven.

(Wij merken hierbij op dat de vitale complexen zeer nauwkeurig moeten worden vastgesteld en aan alle eigen — en geallieerde — luchtstrijdkrachten bekend moeten zijn. In beginsel is het inderdaad juist, dat boven en rondom zulk een complex, de luchtdoelartillerie „vrije jacht” moet hebben. B. K.)

Military Review, Augustus 1949.

Isolatie-werken op warmte-
en koelgebied

Kantoor: St Annastraat 106B,
NIJMEGEN
Telef 22939 (K 8800)

Uitvoerders Isolatie-werken Generaal
de Bonskazerne Grave

Restaurant

chalet royal

WILHELMINAPARK
's-HERTOGENBOSCH
TELEFOON 7193

C. A. M. v. GAALen
Cuisinier